УВС АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ДЭРГЭДЭХ
СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТЭС

УВС АЙМГИЙН НИЙГЭМ ЭДИЙН ЗАСГИЙН байдал

2018/12

УВС АЙМГИЙН СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТЭС

УВС АЙМГИЙН НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН БАЙДАЛ

12 сар
2018

Улаангом хот

СТАТИСТИКИЙН МЭДЭЭЛЛИЙГ ХЭРХЭН ХААНААС АВАХ ВЭ?

ГАРЧИГ

Ерөнхий тэмдэглэл 4

Статистик мэдээллийн өнгө, таних тэмдэг..... 5

Хэрэглэгчдэд лавлагаа..... 7

III. Хүн ам 61

IV.Хөдөлмөр 72

VI. Нийгмийн даатгал, халамж 78

VII.Боловсрол.....81

VIII. Эрүүл мэнд..... 83

X. Соёл 86

XI. Байгаль орчин 86

XII. Гэмт хэрэг..... 88

XIV.Мөнгө, зээл 89

XV.Орон нутгийн төсөв.....90

XVI.Гадаад худалдаа..... 92

XVII. Үнэ 95

XVIII. Хөдөө аж ахуй 98

XIX. Аж үйлдвэр.....116

XIII.....118

ТЭМДЭГЛЭГЭЭНИЙ ТАЙЛБАР :

1. Саруудыг ром тоогоор тэмдэглэв. (I, II, III , IV, V..... г.м)
I-XII жилийн эхний тухайн сарыг оруулсан өсөн нэмэгдэх дүнг харуулав.

2. Дараахь тэмдэглэлүүдийг ашиглав :
... мэдээлэл байхгүй
0.0 маш бага тоо
- гүйцэтгэл байхгүй
Д - дахин

3. Орон дэвшүүлэлтээс хамаарч зарим үзүүлэлтийн нийлбэр нь дүнтэйгээ, бүтцийг хувиар илэрхийлэхэд 100 хувиас бага зэрэг зөрөх тохиолдол байж болно.

Үндэсний статистикийн хорооны даргын
2013 оны 12 сарын 06. өдрийн 1/137 тоот
тушаалын гуравдугаар хавсралт

СТАТИСТИКИЙН МЭДЭЭЛЛИЙН ӨНГӨ, ТАНИХ ТЭМДЭГ

Д/д	Таних тэмдэг	Мэдээллийн нэр	Өнгө	Вэбийн өнгө R/G/B	Хэвлэлийн өнгө S/M/Y/K
1		Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэр	Шар	255/212/0	0/15/100/0
2		Сонгууль	Шар	255/212/0	0/15/100/0
3		Хүн ам	Цайвар ногоон	128/195/66	55/0/100/0
4		Хөдөлмөр	Цайвар ногоон	128/195/66	55/0/100/0
5		Хүн амын амьжиргаа	Цайвар ногоон	128/195/66	55/0/100/0
6		Нийгмийн даатгал, халамж	Улаан	217/31/61	10/100/80/0
7		Боловсрол, шинжлэх ухаан	Шар	255/212/0	0/15/100/0
8		Эрүүл мэнд	Цайвар ногоон	128/195/66	55/0/100/0
9		Хүний хөгжил	Улаан	217/31/61	10/100/80/0
10		Соёл, аялал жуулчлал, биеийн тамир, спорт	Шар	255/212/0	0/15/100/0
11		Байгаль орчин	Ногоон	14/178/76	80/0/100/0
12		Гэмт хэрэг	Улаан	217/31/61	10/100/80/0

Д/д	Таних тэмдэг	Мэдээллийн нэр	Өнгө	Вэб-д R/G/B	Хэвлэлд S/M/Y/K
13		Үндэсний тооцоо	Хөх	23/71/158	100/85/0/0
14		Мөнгө, банк, даатгал	Хөх	23/71/158	100/85/0/0
15		Төрийн санхүү	Хөх	23/71/158	100/85/0/0
16		Төлбөрийн тэнцэл, гадаад худалдаа	Хөх	23/71/158	100/85/0/0
17		Үнэ	Хөх	23/71/158	100/85/0/0
18		Хөдөө аж ахуй	Улбар шар	248/165/26	0/40/100/0
19		Аж үйлдвэр	Цэнхэр	117/190/223	50/10/0/0
20		Тээвэр, харилцаа, холбоо	Цэнхэр	117/190/223	50/10/0/0
21		Худалдаа, үйлчилгээ	Цэнхэр	117/190/223	50/10/0/0
22		Барилга, орон сууц, нийтийн аж ахуй	Цэнхэр	117/190/223	50/10/0/0
23		Бизнес регистр	Цэнхэр	117/190/223	50/10/0/0
24		Дэлхийн улс орнуудын хөгжил	Хөх цэнхэр	64/133/197	75/40/0/0

Хэрэглэгчдэд зориулсан лавлагаа:

Аймгийн Статистикийн хэлтсээс гаргаж буй дараахь мэдээлэл, танилцуулга, тооллого, түүвэр судалгааны үр дүнг **uvs.nso.mn** хаягаар орох болон аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын II байранд байрлуулсан электрон самбарыг ашиглан үзэж, холбогдох мэдээллээ авч болно. Үүнд :

- Аймгийн нийгэм эдийн засгийн байдлын танилцуулгууд
- Ажиллах хүчний үр дүнгийн танилцуулга
- Өрхийн нийгэм эдийн засгийн түүвэр судалгааны үр дүн
- 2010 оны Хүн ам орон сууцны тооллогын үр дүн,сум,багаар
- Аж ахуйн нэгжийн тооллогын үр дүн, аймгуудаар, сумдаар, 2010 он
- Судалгааны үр дүнгүүд
- 2013-2017 оны ХАА-н салбарын танилцуулга,
- 2013 -2017 оны Хүн ам, өрхийн төлөв байдал сэдэвт танилцуулга
- 2013-2017 оны Аймгийн үйлдвэр,үйлчилгээний салбарын танилцуулга
- 2013-2017 оны Хүн амын ажил эрхлэлтийн танилцуулга
- Аймгийн ДНБ үйлдвэрлэлт-2014 онд
- 2016 оны Статистикийн эмхэтгэл
- 2016 оны сар бүрийн танилцуулгууд
- 2017 оны сар бүрийн танилцуулгууд
- 2018 оны сар бүрийн танилцуулгууд
- Хүн амын хүрээлэн буй орчны танилцуулга
- Статистикийн эмхэтгэл /сүүлийн 10 жил/ 2008-2017 он

Улс, аймгийн мэдээлэл авах хаяг: uvs.nso.mn www.uvs.gov.mn

Мэдээллийн сангаас авах бол: www.1212.mn

Увс аймгийн Статистикийн хэлтсийн ажилтнуудтай харилцах хаяг :
uvs@nso.mn/ албаны хаяг /
Утас: 70452322,70453316, 99906004, 89610610, 99456715, 99760175,99673065,88089994, 80304039

III. ХҮН АМ

3.1 Хүн амын тоо

Хүн ам, өрхийн мэдээллийн сангаас үндэслэн гаргасан хүн амын тоо 2018 оны жилийн эцсийн урьдчилсан дүнгээр 42.0 мянган эрэгтэй, 41.6 мянган эмэгтэй нийт 83.6 мянгад хүрч 2017 оноос нийт хүн амын тоо 1.2 хувиар буюу 1.0 мянган хүнээр өссөн байна.

Зураг 3.1 Хүн амын тоо, мян.хүнээр, жилийн дундаж өсөлтийн хувь, онуудаар

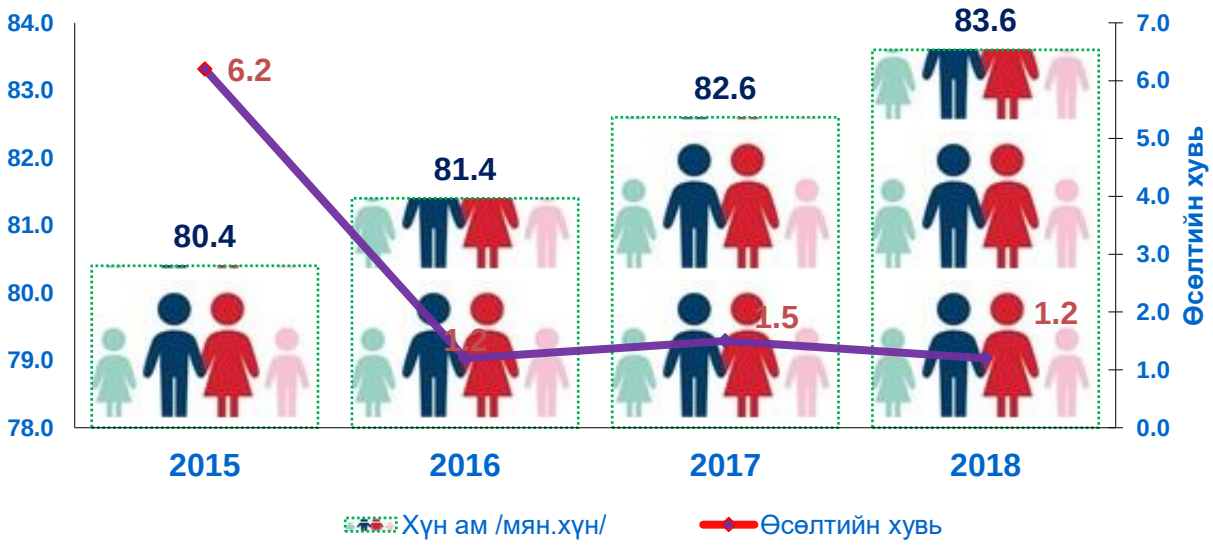

Зураг 3.2 Хүн амын тоо сумуудаар, нийт хүн амд эзлэх хувиар

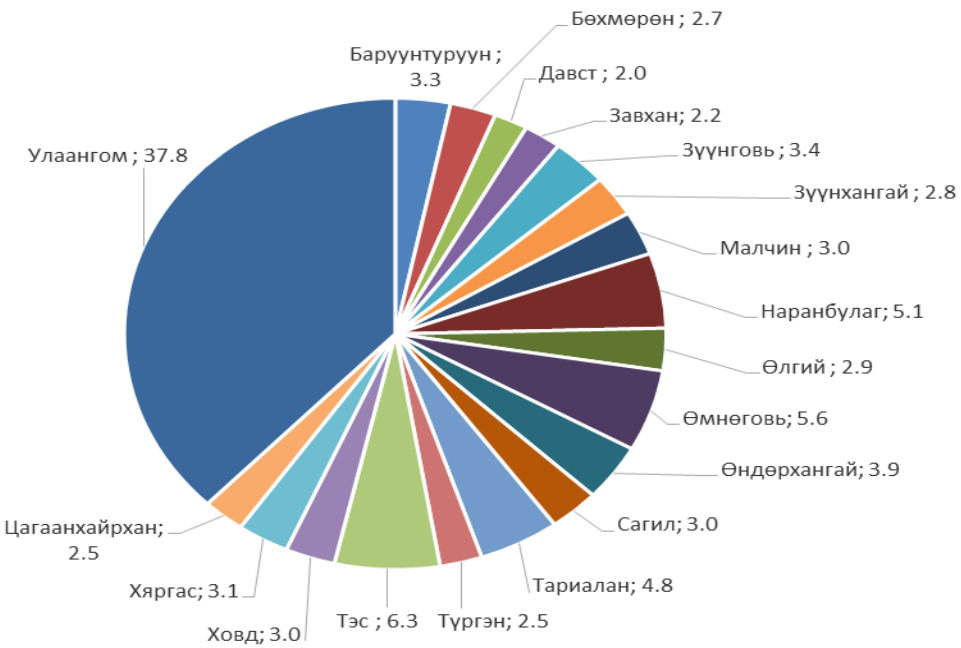

Түргэн, Давст, Тэс сумдын хүн амын тоо өмнөх оноос 0.7 – 1.9 хувиар буурч, бусад сумдын хүн амын тоо өнгөрсөн оноос 0.2 – 2.2 хувиар тус тус өссөн байна.

Улаангом, Зүүнхангай, Сагил, Завхан, Цагаанхайрхан, Баруунтуруун сумдын хүн амын тоо аймгийн дунджаас 0.4 – 1.0 пунктээр өндөр, Өмнөговь, Ховд сумын хүн амын өсөлтийн хувь аймгийн дундажтай ижил түвшинд, бусад сумдын хүн амын тооны өсөлтийн хувь аймгийн дунджаас 0.1 – 1.0 пунктээр доогуур байна.

Зураг 3.3 Хүн амын жилийн дундаж өсөлтийн хувь, сумдаар

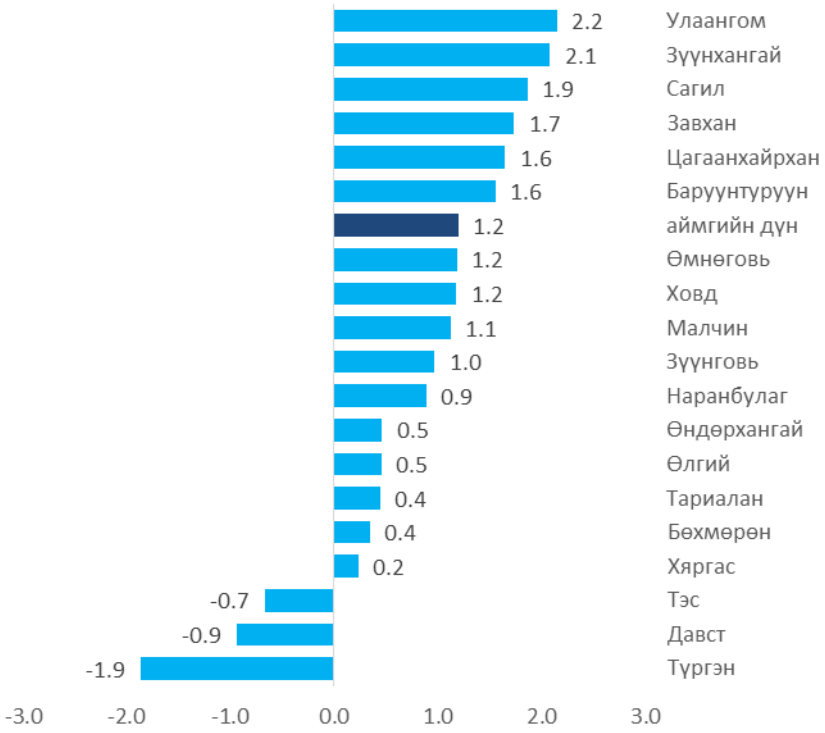

Хүйсийн харьцаа 101.0 хувь, 100 эмэгтэйд 101 эрэгтэй ногдож байна.

Зураг 3.4 Хүн амын нас хүйсийн суварга, 2018 он

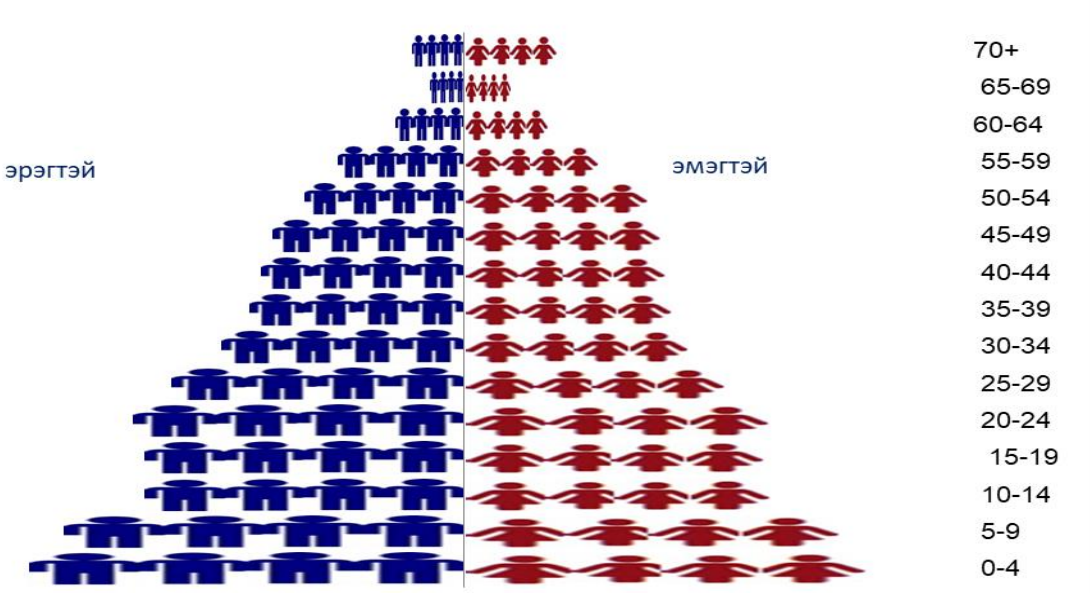

Хүн амын 33.4 хувийг /27.9 мянга/ 0-14 насны хүүхэд/ 61.0 хувийг /51.0 мянга/ хөдөлмөрийн насны хүн ам, 5.6 хувийг /4.7 мянга/ хөдөлмөрийн нас хэтэрсэн хүмүүс эзэлж 2017 онтой харьцуулахад хүүхдийн эзлэх хувь 0.3 пунктээр, хөдөлмөрийн нас хэтэрсэн хүн амын эзлэх хувь 0.2 пунктээр нэмэгдэж, хөдөлмөрийн насны хүн амын эзлэх хувь 0.4 пунктээр буурсан байна.

Нийт хүн амын 37.8 хувь нь Улаангом суманд оршин сууж, тэдгээрийн 32.5 хувийг 0-14 насны хүн ам, 61.4 хувийг 15-60 насны, 6.1 хувийг 60-с дээш насны хүн ам эзэлж байна.

Хүн амын насыг 2018 оны 12 сарын 31-тэй харьцуулж бүтэн насаар бодсон бөгөөд 70 ба түүнээс дээш насны 1801 өндөр настан, үүний 1159 нь эмэгтэйчүүд байгаа бөгөөд 102 настай 1 эмэгтэй хүн Бөхмөрөн сумын 2-р багт (Хар алтат) амьдарч байна.

22047 өрх байгаа нь өнгөрсөн оноос 1.2 хувиар буюу 251 өрхөөр өсч, нэг өрхөд дунджаар 3.8 хүн амьдарч байна.

Зураг 3.5 Өрхийн тоо, нэг өрхөд ноогдох хүний тоо, онуудаар

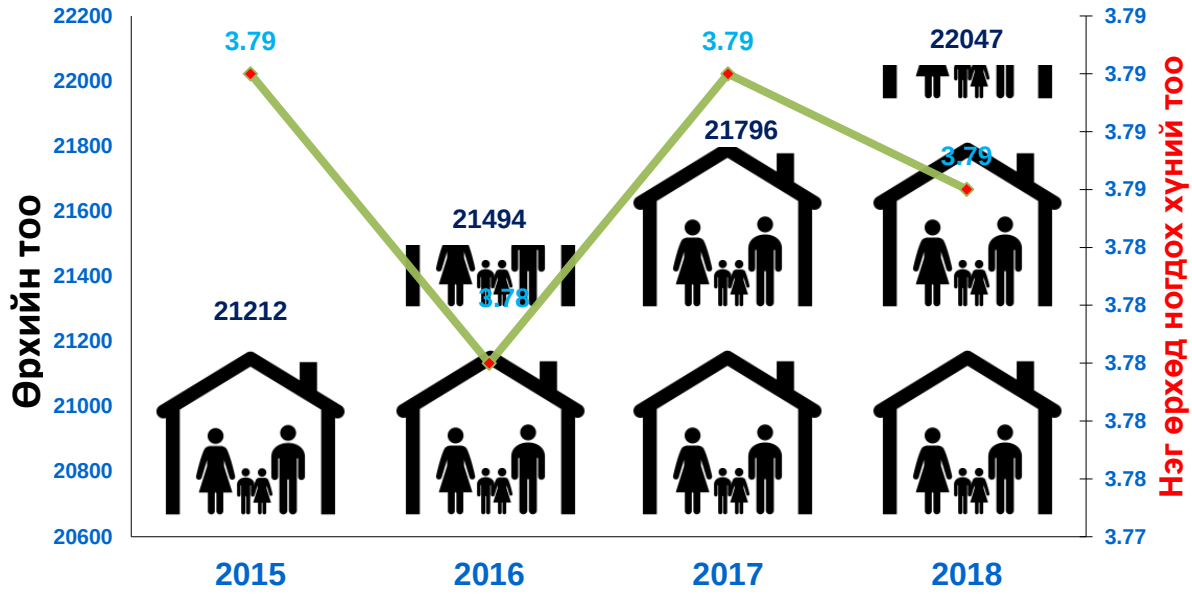

Нийт өрхийн 58.6 хувь нь аймаг сумын төвд, 41.4 хувь нь хөдөөд амьдарч байна. Ам бүлийн тоогоор авч үзвэл нийт өрхийн 14.0 хувь нь нэг ам бүлтэй, 67.4 хувь нь 2-5 ам бүлтэй, 18.5 хувь нь 6-9 ам бүлтэй, 0.1 хувь нь арав ба түүнээс дээш ам бүлтэй өрхүүд байна.

3.2 Өрх, өрхийн зарим үзүүлэлт

2018 оны байдлаар бүтэн өнчин хүүхэд 78, хагас өнчин хүүхэд 1439 хүүхэд байна. Өнгөрсөн онтой харьцуулахад бүтэн өнчин хүүхдийн тоо 1.3 хувиар өсч, хагас өнчин хүүхдийн тоо 9.5 хувиар буурсан байна.

Зураг 3.6 Бүтэн болон хагас өнчин хүүхдийн тоо, онуудаар

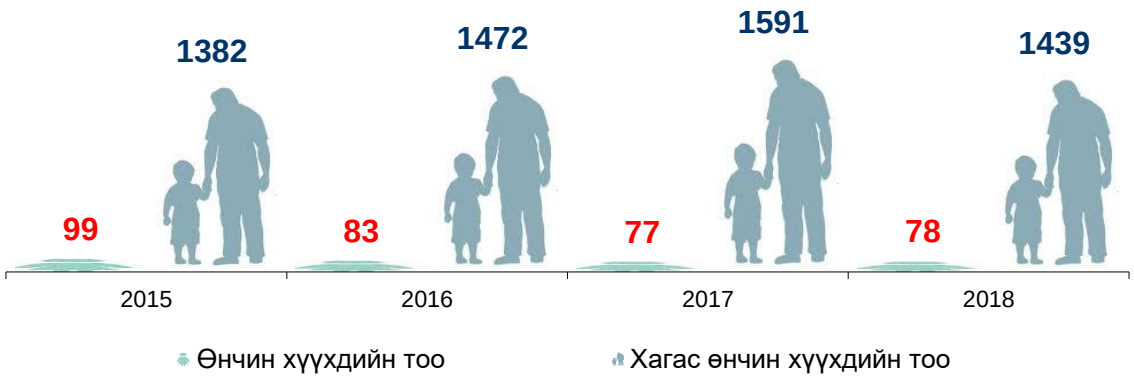

Аймгийн хэмжээнд өрх толгойлсон 2322 эцэг /эх/ байгаагийн 55.2 хувь нь 3 хүртлэх гишүүнтэй, 37.8 хувь нь 3-5 хүртлэх гишүүнтэй, 7.0 хувь нь 6, түүнээс дээш гишүүнтэй өрх эзэлж байна. Өрх толгойлсон эцэг эхийн тоо өмнөх оноос 5.9 хувиар буурсан байна.

Зураг 3.7 Өрх толгойлсон ганц бие хүний тоо, онуудаар

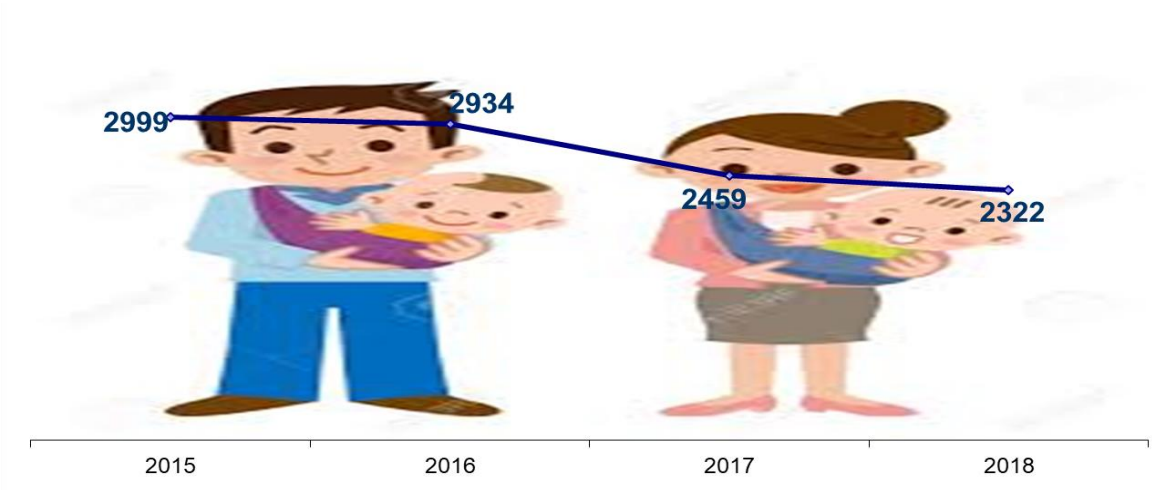

18 хүртэлх насны хүүхэдтэй өрх толгойлсон эх /эцэг/ 946, үүнээс 18 хүртэлх насны хүүхэдтэй өрх толгойлсон эх нь 777 байна.

Нийт өрх толгойлсон 1849 эмэгтэй байгаагийн 55.1 хувь нь 3 хүртэл гишүүнтэй, 37.9 хувь нь 3-5 гишүүнтэй, 7.0 хувь нь 6 ба түүнээс дээш гишүүнтэй өрх байна.

Зураг 3.8 Өрх толгойлсон эмэгтэйчүүд, өрхийн гишүүдийн тоогоор, 2018 он

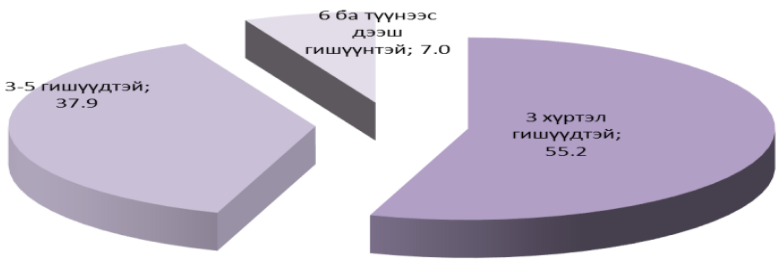

Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний тоо 2018 оны урьдчилсан дүнгээр 4556 болж, өмнөх оноос 0.4 (10.4%) мянган хүнээр өсчээ.

Зураг 3.9 Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний тоо, онуудаар

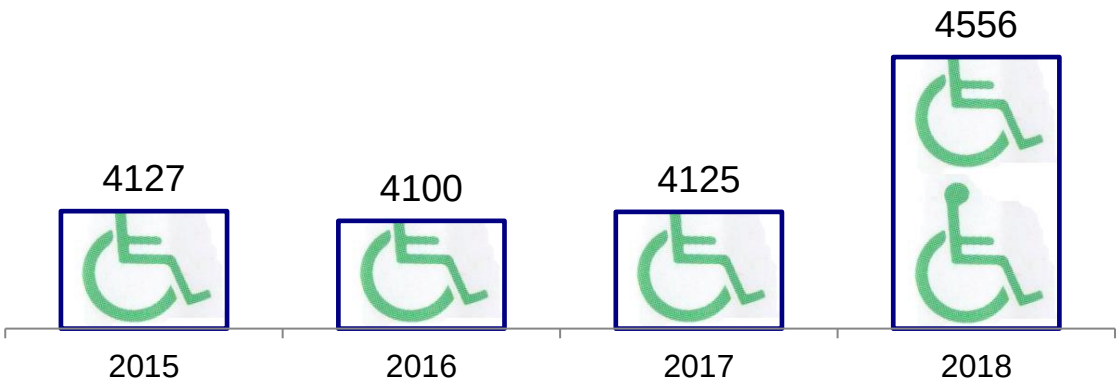

3.3 Төрөлт, нас баралт, цэвэр өсөлт

Иргэний бүртгэлийн мэдээгээр 2018 онд 1985 эхээс 2000 хүүхэд төрж бүртгүүлсэн нь Өмнөх оноос төрсөн эхийн тоо 6.1 хувиар, хүүхдийн тоо 5.7 хувиар тус тус буурсан байна.

459 хүн нас барсан нь өнгөрсөн оноос 8 хүнээр буюу 1.7 хувиар буурч, цэвэр өсөлт 1541 болж 6.9 хувиар буурсан байна.

Зураг 3.10 Хүн амын төрөлт, нас баралт, онуудаар

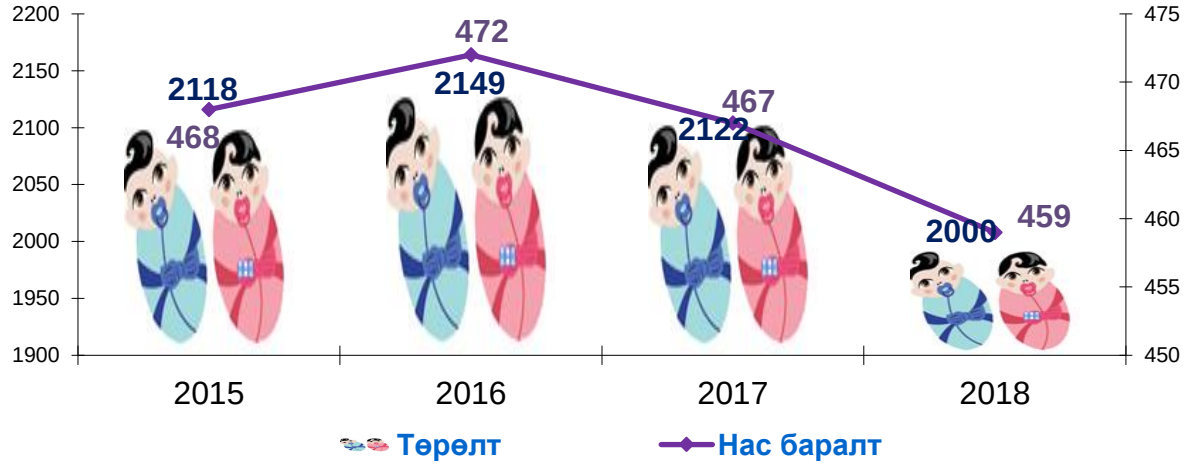

** Иргэний бүртгэлийн мэдээлэлээр

Төрөх үеийн хүйсийн харьцаа 102.0, нийт төрсөн хүүхдийн 50.5 хувийг эрэгтэй хүүхэд, 49.5 хувийг эмэгтэй хүүхэд эзэлж байна. Хүүхэд төрүүлсэн эхчүүдийн 94.5 хувь нь гэр бүлтэй, 5.5 хувь нь гэр бүлгүй эмэгтэйчүүд байна.

Иргэний бүртгэлийн байгууллагын мэдээгээр 2018 онд 2000 хүүхэд төрж, 459 хүн нас барсан, эмнэлгийн мэдээгээр 1912 хүүхэд төрж, 457 хүн нас барсан байгаа бөгөөд бусад газраас ирж төрсөн, нас барсан хүний тоогоор болон бүртгэл он дамжиж хийгддэгтэй холбоотойгоор зөрүү үүссэн байна.

565 хосууд гэрлэлтээ батлуулж, 47 хос гэрлэлтээ цуцлуулсан байна. Өнгөрсөн онтой харьцуулахад гэрлэлтээ батлуулсан хосын тоо 10.3 хувиар буурч, цуцлуулсан хосын тоо 27.0 хувиар өссөн байна. Гэр бүлээ цуцлуулагсдын 31.9 хувь нь 1-6, 44.7 хувь нь 7-14 жил, 23.4 хувь нь 15-с дээш жил амьдарсан хосууд байна.

46 хүүхэд үрчлэгдсэн нь өнгөрсөн оноос 22 хувиар буурсан бөгөөд үрчлэгдсэн хүүхдийн 50.0 хувь нь 3 хүртэлх насны хүүхдүүд байна.

Зураг 3.11 Хүн амын гэрлэлт, цуцлалт, онуудаар

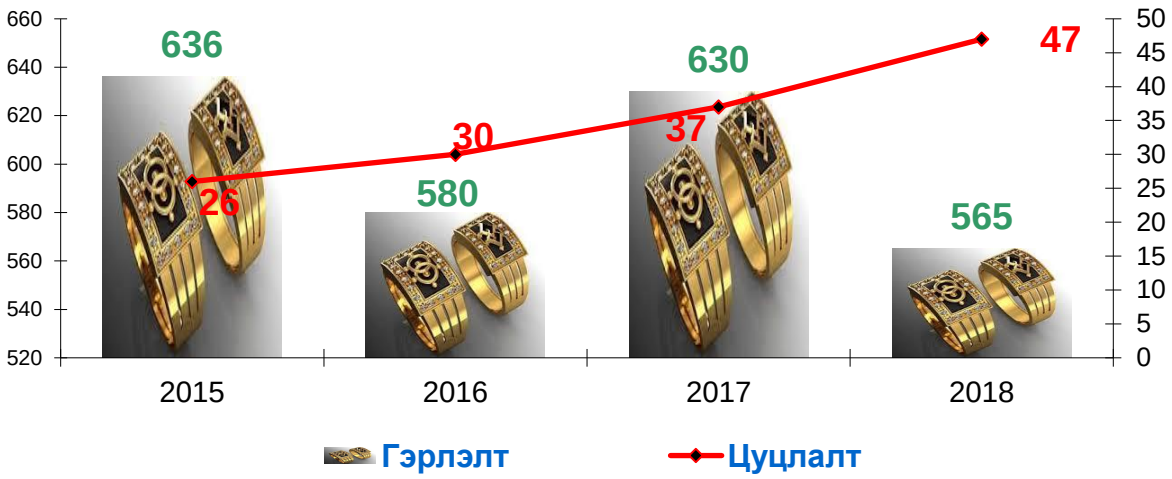

** Иргэний бүртгэлийн мэдээлэл

Эрүүл мэндийн газрын мэдээллээр аймгийн хэмжээнд 2018 онд 1896 эх амаржиж, 1912 хүүхэд төрж, мөн нас баралт 457 болж, өмнөх оны мөн үеэс амаржсан эх 133 (6.6%), төрсөн хүүхэд 124 (6.1%)-оор тус тус буурч, нас баралт 27 (6.3%) -оор өмнөх оны мөн үеэс өсчээ. 1000 хүнд ноогдох төрөлт 23.3, нас баралт 5.6, цэвэр өсөлт 17.7 болов.

Өмнөх оны мөн үеэс 1000 хүнд ноогдох нас баралт 0.3 пунктээр өсч, төрөлт 1.9, цэвэр өсөлт 2.2 пунктээр буурчээ.

Зураг 3.12 Төрсөн хүүхдийн тоо, онуудаар

Зураг 3.13 Мянган хүнд ноогдох төрөлт, нас баралт, цэвэр өсөлт

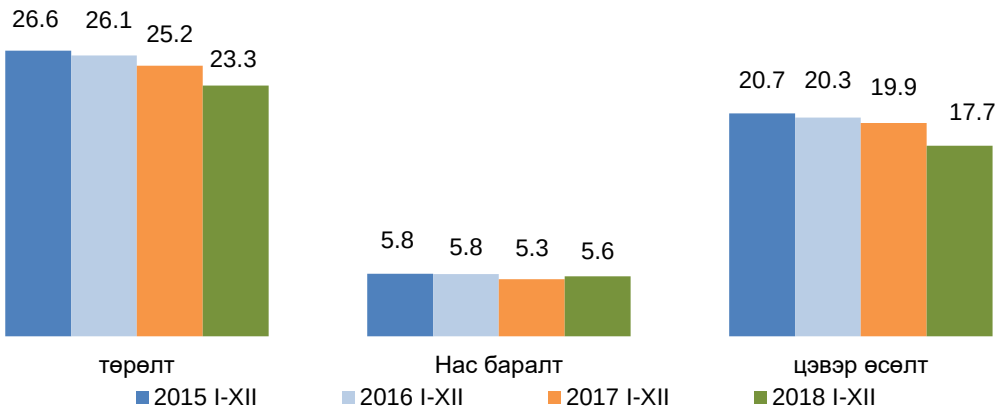

1000 хүн амд ноогдох төрөлтийн тоо өмнөх 3 жилийн дунджаас 2.6 пунктээр буурч, нас баралтын тоо дунджын түвшинд байна.

Гэрийн төрөлт 9 гарч өмнөх оноос 1 төрөлтөөр буурчээ. Нийт нас баралтын 14.4 хувийг эмнэлгийн нас баралт эзэлж өмнөх оны мөн үеэс 1.4 пунктээр буурсан байна.

АРГАЧЛАЛЫН ТАЙЛБАР

Хүн амын ердийн цэвэр өсөлтийг төрөлт, нас баралтын зөрүүгээр тодорхойлно.

IV. ХӨДӨЛМӨР

4.1 Шинэ ажлын байр болон бүртгэлтэй ажилгүйчүүд

Аймгийн хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний газарт бүртгүүлсэн 12 сард ажил идэвхитэй хайж байгаа ажилгүй хүний тоо 596 болж, өнгөрсөн оны мөн үеийнхээс 181 (23.3%) хүнээр буурсан байна. Аймгийн хэмжээнд 318 эмэгтэй ажил идэвхитэй эрж байгаа нь ажилгүйчүүдийн 53.3 хувийг эзэлж байна.

2018 оны 12 сард бүртгүүлсэн, ажил идэвхитэй эрж байгаа ажилгүйчүүдийн тоо өмнөх 4 жилийн дунджаас 419 (41.3%) ажилгүйчүүдээр буурсан байна. Бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийн 12 (2.0%) хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд байна.

Зураг 4.1 Бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийн тоо, сүүлийн 5 жилээр

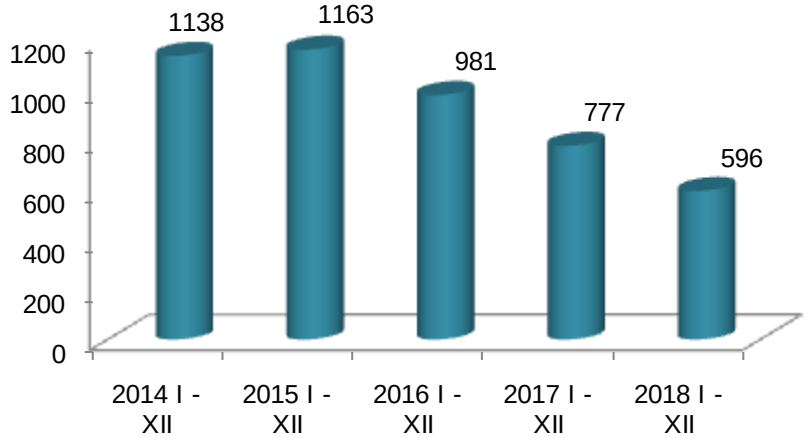

Аймгийн хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний газарт энэ онд 2614 ажилгүй иргэн шинээр бүртгүүлж, бүртгэлтэй байсан ажилгүйчүүдээс 623 иргэн ажилд зуучлагдан орж, 2795 иргэн ажил идэвхтэй хайхгүй байгаа шалтгаанаар бүртгэлээс хасагджээ.

Бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийг насны бүлгээр авч үзвэл 15-24 насны 13.1 хувь, 25-34 насны 37.8 хувь, 35-44 насны 25.7 хувь, 45-54 насны 19.0 хувь, 55-59 насны 4.2 хувь, 60 дээш насны 0.3 хувь ажилгүйчүүд байна. Ажилгүйчүүдийн 23.5 хувь нь дээд, 11.1 хувь нь тусгай дунд болон мэргэжлийн анхан шатны, 55.1 хувь нь бүрэн ба бүрэн бус дунд боловсролтой, 10.4 хувь нь бага болон боловсролгүй хүмүүс эзэлж байна.

Зураг 4.2 Бүртгэлтэй ажилгүйчүүд боловсролын түвшингээр

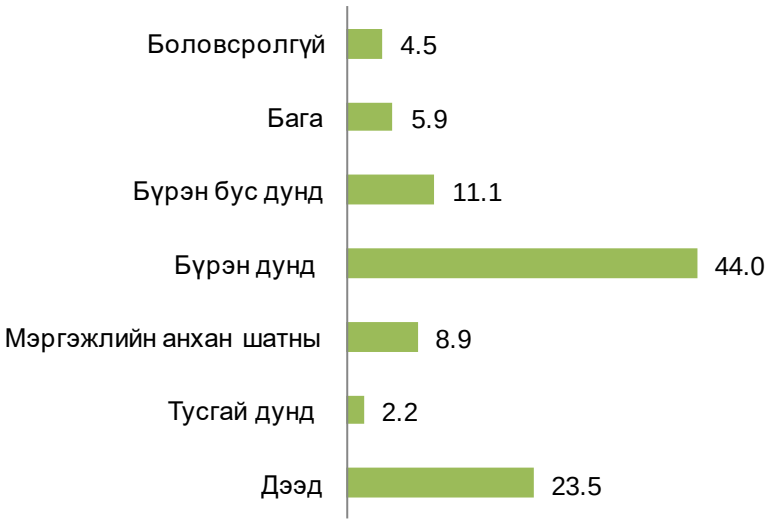

2018 онд 1237 ажлын байрны захиалга ирсэн бөгөөд өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 219 (15.0%) буурсан байна.

Зураг 4.3 Ажлын байрны захиалга, ажилд орсон хүний тоо

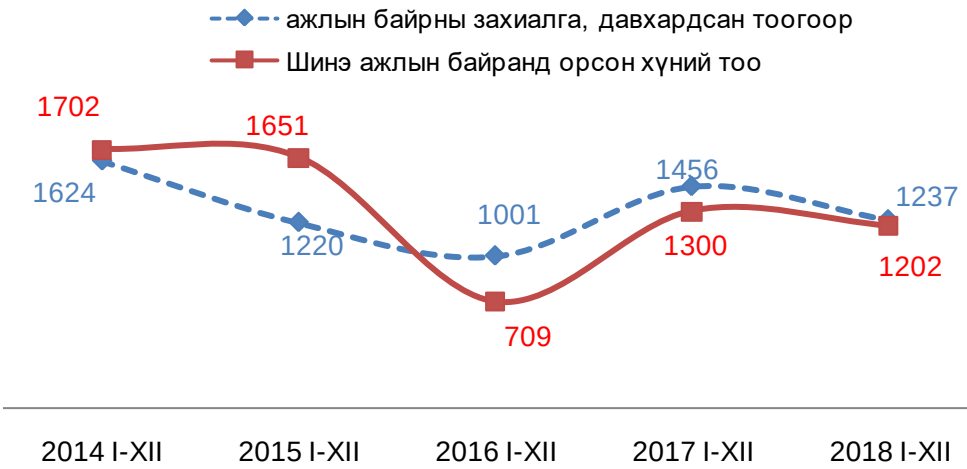

Ажлын байрны захиалгыг эдийн засгийн ангиллаар нь авч үзвэл: 5.3 хувь нь ХАА-н салбарт, 2.2 хувь нь боловсруулах үйлдвэрлэлийн салбарт, 12.8 хувь нь барилгын салбарт, 0.1 хувь нь мэдээлэл холбооны салбарт, 1.5 хувь нь санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагааны салбарт, 4.0 хувь нь төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагааны салбарт, 5.5 хувь нь боловсролын салбарт, 1.9 хувь нь хүний эрүүл

мэнд ба нийгмийн халамжийн үйл ажиллагааны салбарт, 65.7 хувь нь үйлчилгээний бусад салбарт, 0.5 хувь нь урлагийн салбарт ирсэн байна.

Зураг 4.4 Ажлын байрны захиалга салбарын ангиллаар , хувь

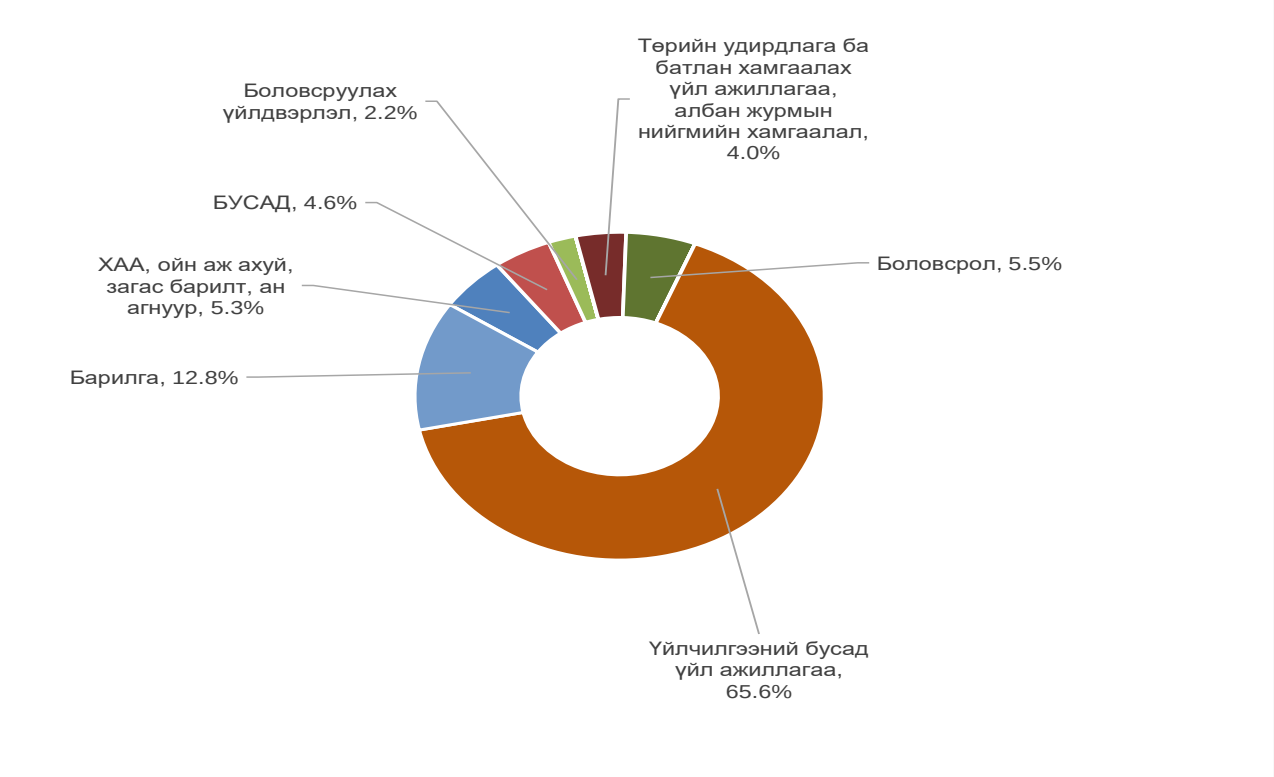

Ажлын байрны мэдээгээр менежерт 7, мэргэжилтэнд 191, техникч болон туслах дэд мэргэжилтэнд 36, контор, үйлчилгээний ажилтанд 7, худалдаа үйлчилгээний ажилтанд 49, үйлдвэрлэл, барилга, гар урлал, холбогдох ажил үйлчилгээний ажилтанд 311, ХАА, ой, загас агнуурын мэргэшсэн ажилтанд 138, суурин төхөөрөмж, машин механизмын операторч, угсрагчид 15, энгийн ажил мэргэжилд 476, зэвсэгт хүчний мэргэжилтэнд 7 захиалга ирсэн байна.

Зураг 4.5 Ажлын байрны захиалга ажил мэргэжлийн ангиллаар, хувь

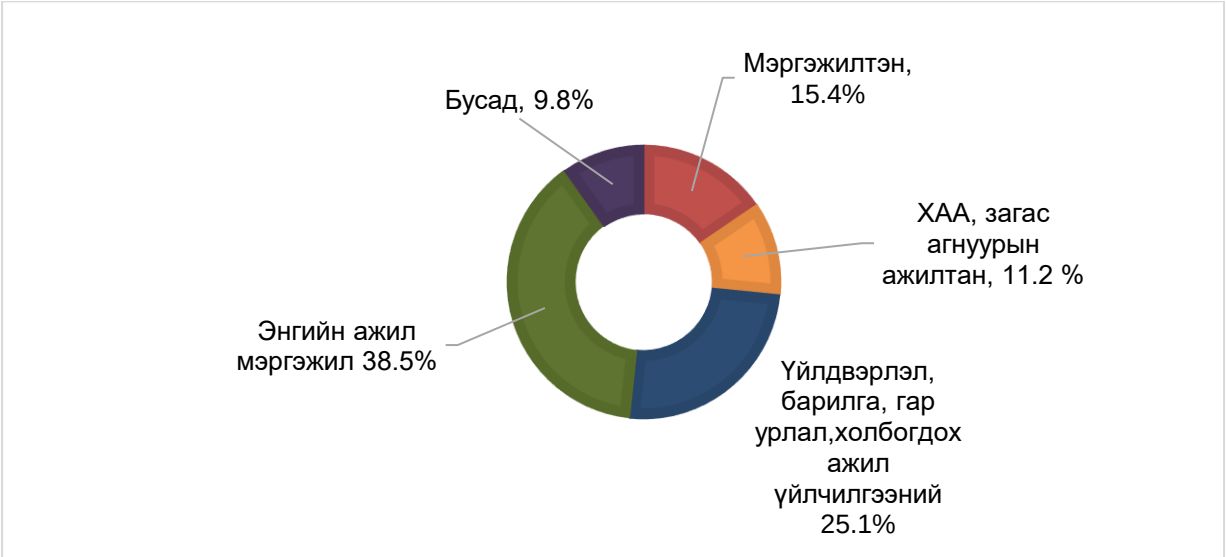

Шинэ ажлын байранд орсон 1202 иргэдийг бүтэцээр нь авч үзвэл: 0.8 хувь нь боловсролын салбар, 0.8 хувь нь хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн халамжийн үйл ажиллагааны салбар, 0.4 хувь нь урлаг үзвэр, тоглоом наадмын салбар, 1.7 хувь нь үйлчилгээний бусад үйл ажиллагааны салбар, 0.7 хувь нь хүн хөлслөн ажиллуулдаг өрхийн үйл ажиллагаа, бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний салбар, 28.6 хувь нь ХАА, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуурын салбар, 0.8 хувь нь уул уурхай олборлолтын салбар, 39.1 хувь нь боловсруулах үйлдвэрлэлийн салбар, 0.4 хувь нь усан хангамж, хог хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажилгааны салбар, 10.1 хувь нь барилгын салбар, 12.7 хувь нь худалдаа машин мотоциклийн засвар үйлчилгээний салбар, 0.4 хувь нь зочид буудал нийтийн хоолны үйлчилгээний салбар, 0.1 хувь нь тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагааны салбар, 0.3 хувь нь мэдээлэл холбооны салбар, 0.4 хувь нь мэргэжлийн шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагааны салбар, 1.5 хувь нь удирдлагын болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагааны салбар, 1.6 хувь нь төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгааллын салбар тус тус ажилд оржээ.

Зураг 4.6 Ажлын шинэ байранд ажилд орсон хүний эзлэх хувь, салбараар

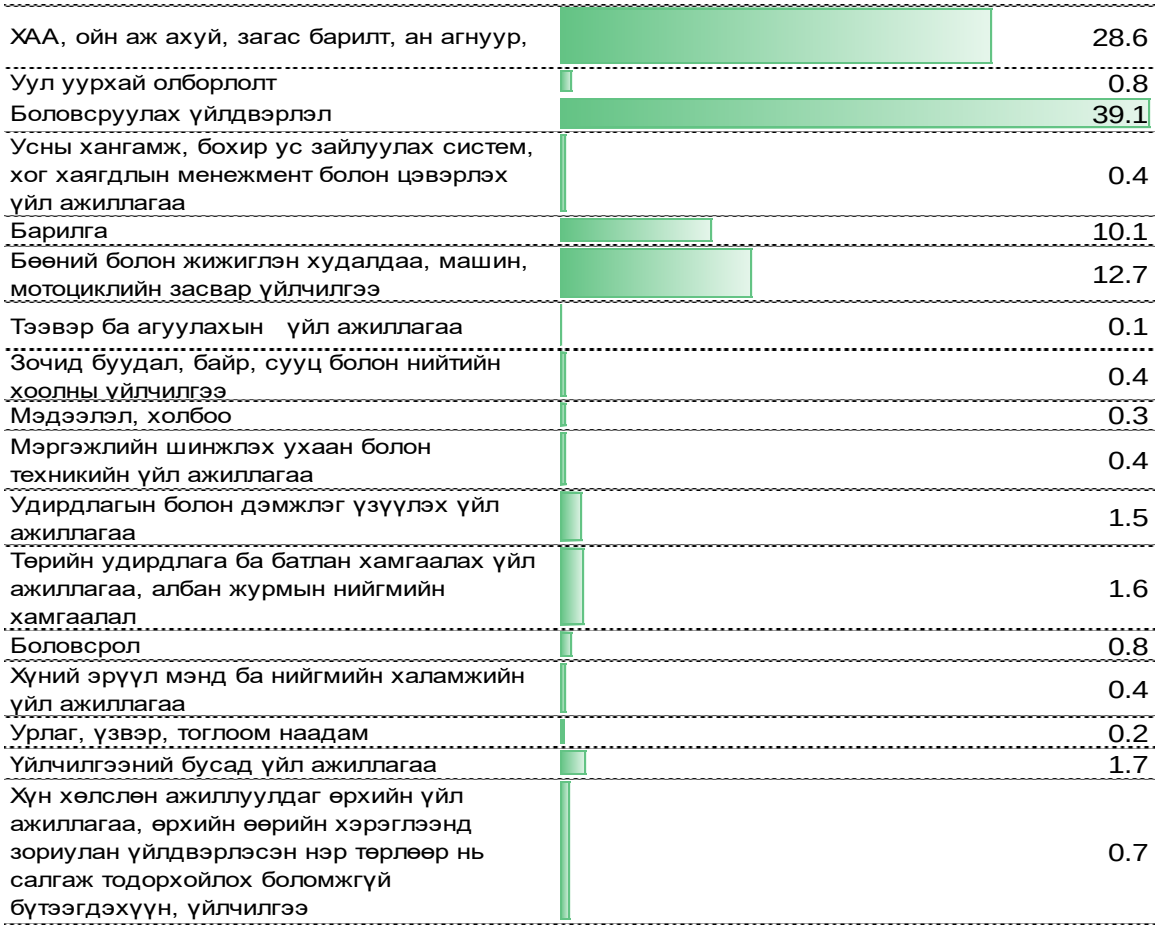

АРГАЧЛАЛЫН ТАЙЛБАР

Бүртгэлтэй ажилгүй иргэн

Бүртгэлтэй ажилгүй иргэд: Монгол Улсын хуулиар зөвшөөрөгдсөн хөдөлмөрлөх насны, хөдөлмөр эрхлэх чадвартай, цалин хөлстэй ажил болон хувиараа хөдөлмөр эрхэлдэггүй, тухайн үед ажиллахад бэлэн, цалин хөлстэй ажил идэвхтэй хайж байгаа хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний газарт бүртгүүлсэн ажилгүй иргэдийг хамруулна.

VI НИЙГМИЙН ДААТГАЛ, ХАЛАМЖ

Нийгмийн даатгалын сангийн орлого энэ онд 16.5 тэр бум төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 0.1 (0.6%) тэрбум төгрөгөөр өсч, сангийн зарлага 47.6 тэрбум төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 5.4 (12.8%) тэрбум төгрөгөөр өсчээ.

Нийгмийн даатгалын сангийн зарлага өмнөх оны мөн үеэс 5.4 тэрбум төгрөгөөр өсөхөд тэтгэвэрийн даатгалын сангийн зарлага 5.3 (14.9%) тэрбум төгрөгөөр өссөн нь гол нөлөө үзүүлжээ.

Зураг 6.1 Нийгмийн даатгалын сангийн орлого, зарлага эхний 12 сард, тэрбум төгрөг

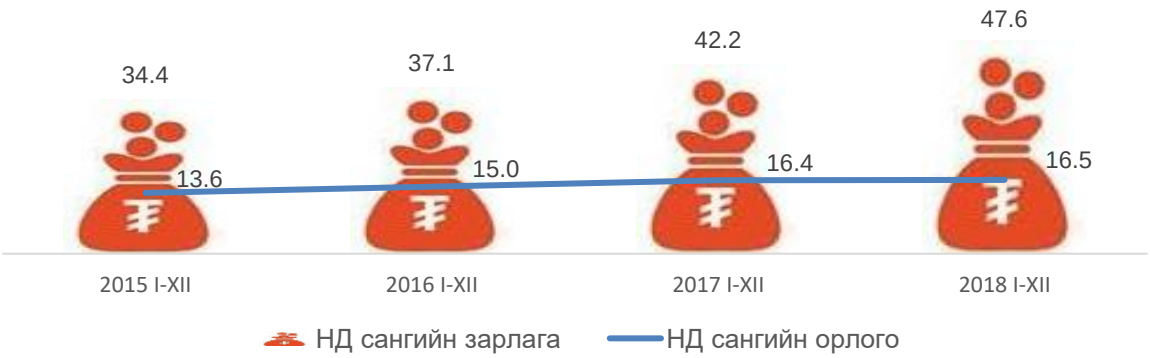

Нийгмийн даатгалын сангийн шимтгэлийн орлогын төлөвлөгөөг бүх сумдад 0.3 – 14.2 хувиар давуулан биелүүлсэн байна.

Нийгмийн даатгалын сан 631.4 сая төгрөгийн авлагатай байгаа бөгөөд өмнөх оны мөн үеэс 51.6 (7.6%) сая төгрөгөөр буурсан байна. Нийт авлагын 10.9 хувийг төсөвт байгууллагын өглөг эзэлж байна.

Зураг 6.2 Нийгмийн даатгалын сангийн орлого, сангуудаар, сая төгрөг

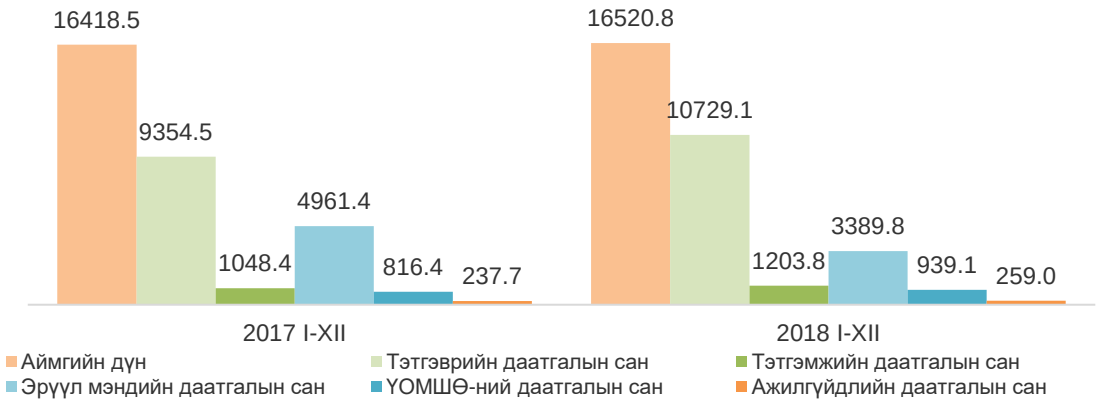

Сангуудаар авч үзвэл өмнөх оны мөн үеэс тэтгэвэрийн даатгалын сангийн орлого 1374.6 (14.7%), ҮОМШӨ –ний даатгалын сангийн орлого 122.7 (15.0%), ажилгүйдлийн даатгалын сангийн орлого 21.3 (9.0%), тэтгэмжийн даатгалын сангийн орлого 155.4 (14.8%) сая төгрөгөөр тус тус өсч, эрүүл мэндийн даатгалын сангийн орлого 1571.6 (31.7%) сая төгрөгөөр буурсан байна.

Зураг 6.3 Нийгмийн даатгалын сангийн зарлага, сангуудаар, сая төгрөг

Өмнөх оны мөн үеэс тэтгэвэрийн даатгалын сангийн зарлага 5304.6 (14.9%), эрүүл мэндийн даатгалын сангийн зарлага 241.1 (5.7%), тэтгэмжийн даатгалын сангийн зарлага 13.5 (0.8%) сая, үйлдвэрийн осол мэргэжлээс шатгаалах өвчний даатгалын сангийн зарлага 0.1 (0.1%) сая төгрөгөөр тус тус өсч, ажилгүйдлийн даатгалын сангийн зарлага 162.8 (35.1%) сая төгрөгөөр буурсан байна.

Зураг 6.4 Нийгмийн даатгалын сангийн зарлагын бүтэц, хувиар

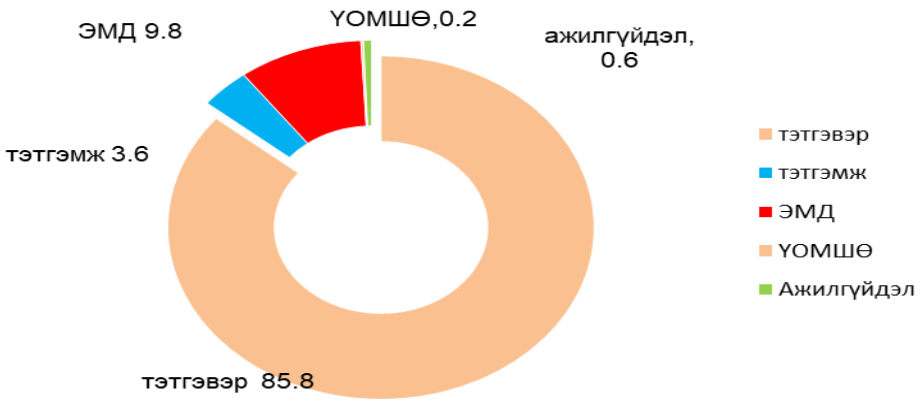

Нийгмийн халамжийн сангаас энэ онд 45.4 мянган хүнд 14.5 төгрөгийн тэтгэвэр, тэтгэмж олгосон нь өмнөх оны мөн үеэс олгосон тэтгэвэр тэтгэмж 4.5 (45.9%) тэрбум төгрөгөөр өсч, орон нутгийн нийгмийн халамжийн тэтгэвэр тэтгэмж авагчид 20.0 (79.3%) мянган хүнээр өссөн байна. Нийгмийн халамжийн тэтгэвэрт энэ оны эхний 12 сард 1.9 мянган хүн хамрагдсан нь өмнөх оны мөн үеэс 3 (0.2%) хүнээр буурч, олгосон тэтгэвэр 0.4 (13.5%) тэрбум төгрөгөөр өссөн байна.

Зураг 6.5 Халамжийн сангийн зарцуулалт, жил бүрийн эцсийн байдлаар, тэрбум төгрөг

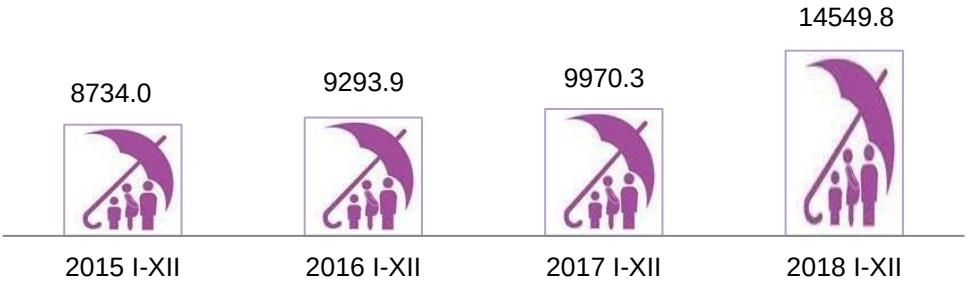

2018 онд хэрэгжиж эхэлсэн цалинтай ээж хөтөлбөрт 4852 хүн хамрагдаж 2.5 тэрбум, өрх толгойлсон эцэг, эх хөтөлбөрт 195 хүн хамрагдаж 173.6 сая төгрөгийг олгосон байна.

Асрамжийн газар нийт 17 хүн асруулж байгаа бөгөөд 11 эмэгтэй байна. Асрамжийн үйл ажиллагаанд нийт 178.7 сая төгрөгийг зарцуулсан нь өмнөх оны мөн үеэс 9.7 (5.7%) сая төгрөгөөр өсч, асруулагчийн тоо өнгөрсөн оноос 1 хүнээр өссөн байна.

АРГАЧЛАЛЫН ТАЙЛБАР

НИЙГМИЙН ДААТГАЛ, ХАЛАМЖ

Даатгуулагч: Нийгмийн даатгалын тухай хууль болон гэрээний үндсэн дээр нийгмийн даатгалын санд нийгмийн даатгалын шимтгэл төлж даатгуулсан, нийгмийн даатгалын сангаас тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөр авах эрх бүхий этгээдийг ойлгоно.

Нийгмийн даатгал: Иргэн болон төр, аж ахуйн нэгж, байгууллагаас зохих журмын дагуу шимтгэл төлж, нийгмийн даатгалын сан бүрдүүлэх, даатгуулагч өндөр наслах, хөдөлмөрийн чадвараа алдах, өвчлөх, ажилгүй болоход өөрт нь, тэрчлэн даатгуулагч нас барахад түүний асрамжид байсан хүмүүст хууль тогтоомжид заасан тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөр өгөх агуулга бүхий нийгэм, эдийн засгийн арга хэмжээ юм.

Нийгмийн даатгалын төрлүүд: Тэтгэврийн, тэтгэмжийн, эрүүл мэндийн, үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчний, ажилгүйдлийн даатгал гэсэн төрлөөс бүрдэнэ.

Нийгмийн даатгалын сан: Энэ нь ажил олгогч, даатгуулагчийн хөдөлмөрийн хөлс, түүнтэй адилтгах орлогоос тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөр, үйлчилгээнд зарцуулах болон нийгмийн даатгалын үйл ажиллагааны зардлыг нөхөх зорилгоор төлсөн шимтгэлийн орлого, бусад эх үүсвэрээс бүрдэнэ.

Нийгмийн халамж: Нийгмийн халамжийн дэмжлэг туслалцаа шаардлагатай хүнд хуульд заасан тэтгэвэр, нөхцөлт мөнгөн тэтгэмж олгох, олон нийтийн оролцоонд түшиглэсэн халамжийн болон төрөлжсөн асрамжийн үйлчилгээ үзүүлэх үйл ажиллагааг ойлгоно.

Тэтгэвэр: Даатгуулагчийг өндөр наслахад насан туршид нь, хөгжлийн бэрхшээлтэй болоход хөдөлмөрийн чадвар нь сэргээгдэх хүртэл, эсхүл өндөр насны тэтгэвэр авах насанд хүртэл, нас барахад нь түүний гэр бүлийн хөдөлмөрийн чадваргүй гишүүд /хүүхэд 16 нас, сургуульд суралцаж байгаа бол 19 нас хүртэл /-ийн нийгмийн баталгааг хангах зорилгоор нийгмийн даатгалын сангаас олгох мөнгөн хөрөнгийг ойлгоно.

Тэтгэмж: Хөдөлмөрийн чадвараа түр алдах, жирэмслэх, амаржих, нас барах тохиолдолд даатгуулагчид нийгмийн даатгалын сангаас нэг удаа олгох мөнгөн хөрөнгийг ойлгоно.

VII. БОЛОВСРОЛ

2018-2019 оны хичээлийн жилд ерөнхий боловсролын 30 сургуулийн 704 бүлэгт 17.6 мянган хүүхэд суралцаж байгаа ба бүлгийн тоо өнгөрсөн оны мөн үеийнхээс 7 – аар буурч, суралцагчдын тоо өмнөх оноос 0.6 хувиар, өмнөх 3 жилийн дунджаас 1.2 хувиар тус тус өссөн байна.

Зураг 7.1 Ерөнхий боловсролын сургуулийн суралцагчдын тоо

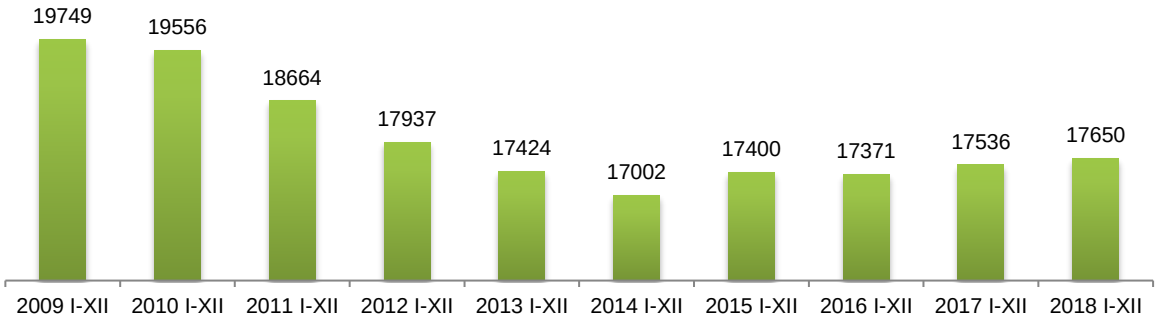

2018-2019 оны хичээлийн жилд бүрэн дунд боловсролд 2914 хүүхэд, суурь боловсролд 5506 хүүхэд, бага боловсролд 9230 хүүхэд суралцаж байна. Бага боловсролд суралцагчдын тоо өмнөх 3 жилийн дунджаас 6.8 хувиар өсч, бүрэн дунд боловсролд суралцагчид 10.9 хувиар, суурь боловсролд суралцагчид 0.4 хувиар буурсан байна.

Зураг 7.2 Ерөнхий боловсролын сургуульд бага, суурь, бүрэн дунд боловсролд суралцагчид

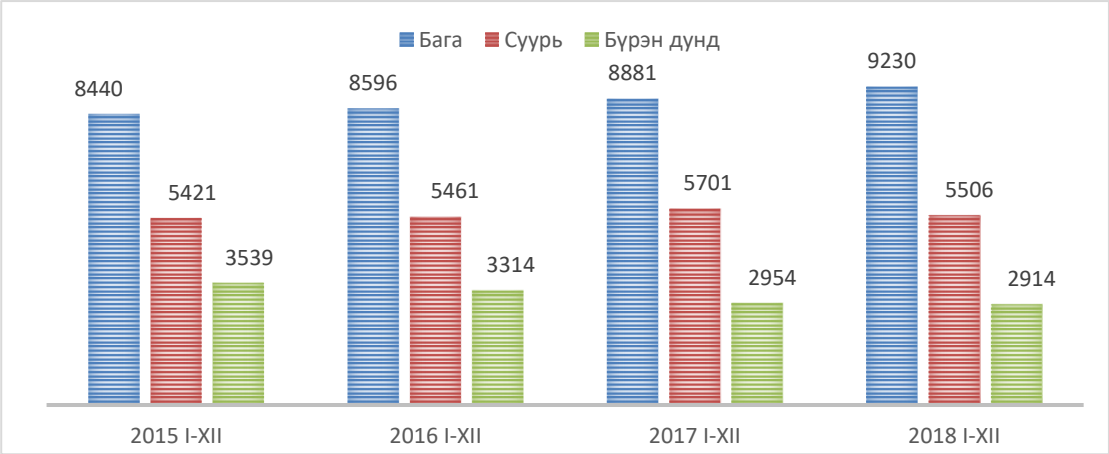

Шинээр 1-р ангийн 74 бүлэгт 2006 хүүхэд элсэн орсон нь өнгөрсөн оноос 54 хүүхдээр буюу 2.8 хувиар, өмнөх 3 жилийн дунджаас 5.9 хувиар тус тус өссөн байна.

Зураг 7.3 Ерөнхий боловсролын сургуульд 1 – р ангид элсэгчид

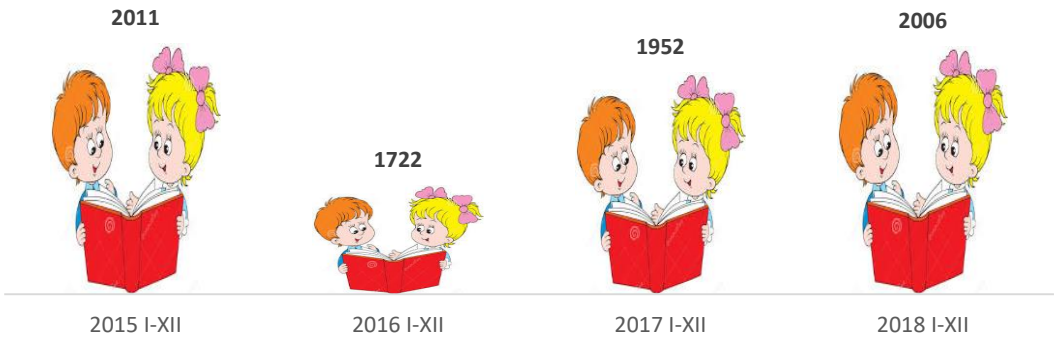

Аймгийн ерөнхий боловсролын сургуулиудад 1028 үндсэн багш ажиллаж нэг багшид 17 сурагч ноогдож байгаа нь нэг багшид ногдох сурагчдын тоо өнгөрсөн оны мөн үеийн түвшинд байна.

Зураг 7.4 Ерөнхий боловсролын сургуульд 1 багшид ногдох сурагчдын тоо

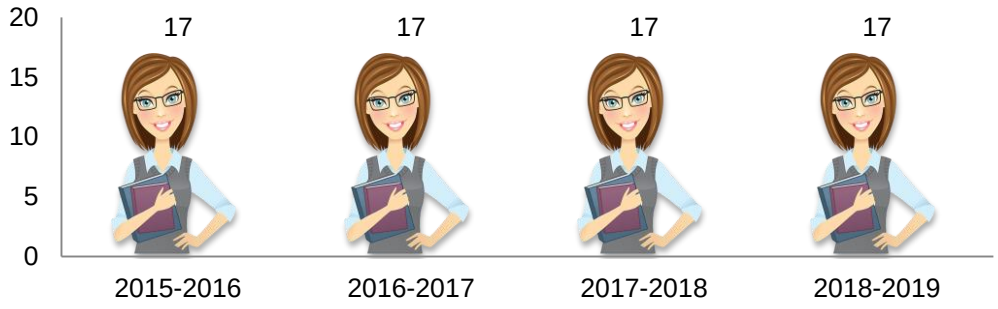

Сургуулийн өмнөх боловсролд 2018-2019 оны хичээлийн жилд 7064 хүүхэд хамрагдаж өмнөх оноос 0.5 хувиар, өмнөх 4 жилийн дунджаас 4.7 хувиар тус тус өссөн байна.

Зураг 7.5 Сургуулийн өмнөх боловсролд хамрагдсан хүүхдийн тоо

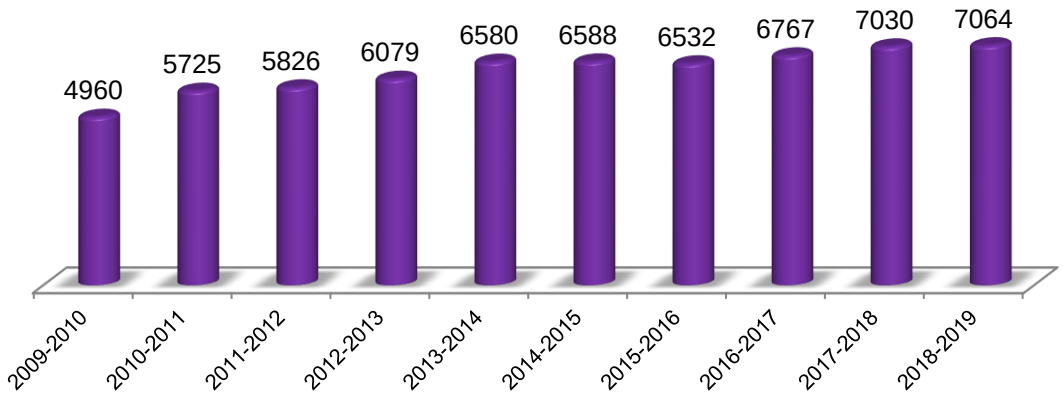

2018-2019 оны хичээлийн жилд хөдөлмөрийн дээд сургуулийн 1-р курсэд нийт өдрийн ангид 22, оройн ангид 12, эчнээ ангид 8 нийт 42 оюутан элсэн орж, нийт 150 оюутан

суралцаж байна. Хөдөлмөрийн дээд сургуулийн нийт суралцагчдын 67.3 хувь нь буюу 101 эмэгтэй оюутан байна. Хөдөлмөрийн дээд сургуулийг 2018 онд өдрийн ангийг 22, орой ангийг 10, эчнээ ангийг 17 нийт 49 оюутан төгссөн байна.

Улаангом коллежийн мэргэжлийн боловсролын 1-р курсэд 383 хүүхэд элсэн орж нийт 757 суралцагч, үүнээс эмэгтэй 317 оюутан суралцаж байна. Үүнээс мэргэжлийн боловсролд нийт 539 суралцагч, техникийн боловсролд 151 суралцагч, 1 жилтэй мэргэжлийн сургалтанд 67 суралцагч суралцаж байна. Улаангом коллежийг 2018 онд 502 суралцагчид төгсөж, үүнээс техникийн боловсролыг 119, мэргэжлийн боловсролыг 383 суралцагч төгссөн байна.

Зураг 7.6 Их дээд сургууль, коллежид суралцагчдын тоо

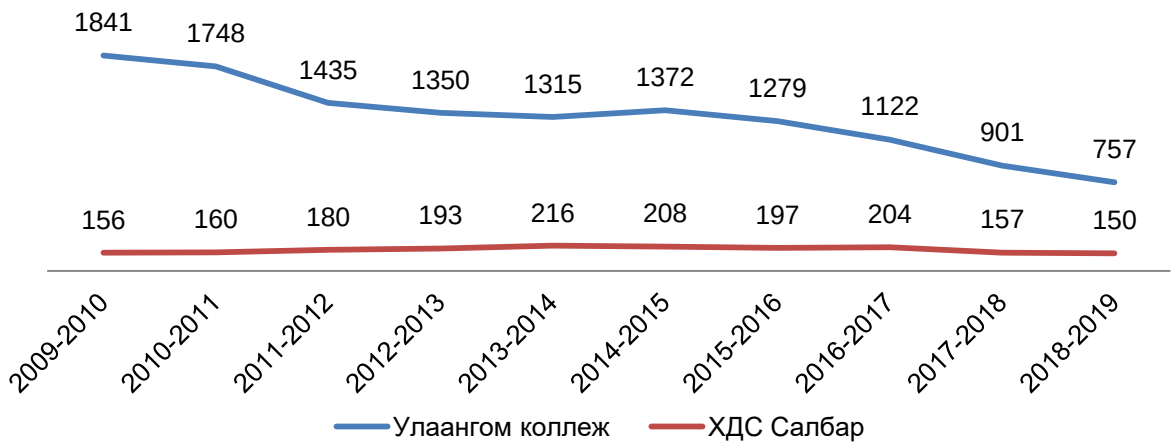

VIII. ЭРҮҮЛ МЭНД

Аймгийн хэмжээнд нялхсын эндэгдэл энэ онд 27 гарсан ба өмнөх оны мөн үеэс 11 гаралтаар бага байна. 5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл 38 гарч өнгөрсөн оны мөн үеэс 7 гаралтаар буурсан байна. 1000 амьд төрөлтөнд нялхсын эндэгдэл 14, тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл 20 ноогдож байна.

Зураг 8.1 1000 амьд төрөлтөнд ноогдох нялхсын эндэгдэл, сараар

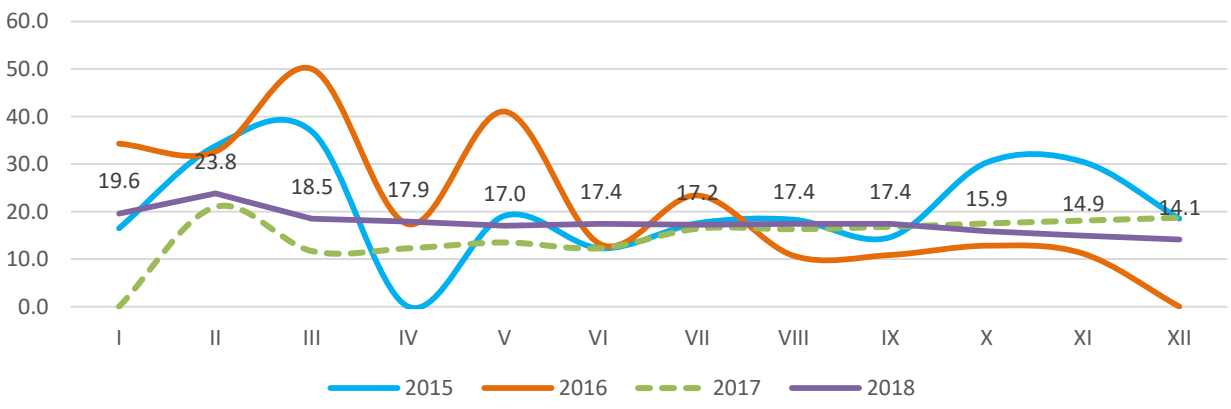

Зураг 8.2 1000 амьд төрөлтөнд ноогдох нялхсын ба 5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл

1000 амьд төрөлтөнд ноогдох нялхсын эндэгдэл Цагаанхайрхан суманд 500.0, Өлгий суманд 400.0, Зүүнхангай суманд 181.8, Тариалан 55.6, Өмнөговьд 25.0, Тэс 23.3, Улаангом суманд 9.6 гарч, аймгийн дундаж 14.1 байна.

Зураг 8.3 1000 амьд төрөлтөд ноогдох нялхсын эндэгдлийн түвшин, сумаар

Зураг 8.4 1000 амьд төрөлтөд ноогдох 5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн түвшин, сумаар

Энэ онд осол гэмтлийн улмаас 54 хүн нас барж, өвчлөгчдийн тоо 598 болсон нь өмнөх оны мөн үеэс өвчлөгчдийн тоо 291 (32.7%) –ээр буурч, нас баралтын тоо 7 (14.9%) - аар өссөн байна. Өмнөх 3 жилийн дунджаас осол гэмтлээр өвчлөгчдийн тоо 30.0 хувиар буурч, осол гэмтлийн нас баралтын тоо 2.5 хувиар өссөн байна.

Зураг 8.5 Осол гэмтлийн өвчлөл, нас баралтын тоо

Хорт хавдрын өвчлөл 166 гарч өмнөх оны мөн үеэс 58 (53.7%) – оор, нас баралт 160 гарсан нь өмнөх оны мөн үеэс 28 (21.2%) – аар тус тус өсчээ.

Зураг 8.6 Хорт хавдрын өвчлөл, нас баралтын тоо

2018 онд халдварт өвчнөөр өвчлөгчдийн тоо 614 болж өнгөрсөн оны мөн үеэс 97 (13.6%) хүнээр буурч, өмнөх 3 жилийн мөн үеийн дунджаас 136 (18.2%) хүнээр тус тус буурсан үзүүлэлттэй байна.

Зураг 8.7 Халдварт өвчний гаралт, тоогоор

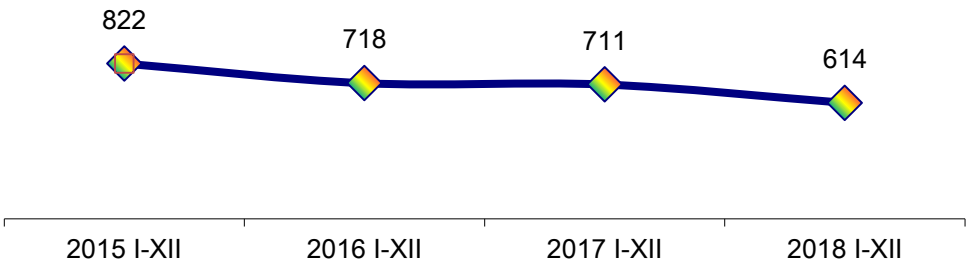

Хүн амд зонхилон тохиолдох халдварт өвчнийг хувиар авч үзвэл БЗХӨ нийт халдварт өвчний 48.7, салхинцэцэг 33.1, сүрьеэ 6.3, цусан суулга 7.3, гепатит 2.0, бусад өвчин 2.0 хувийг тус тус эзэлж байна.

Зураг 8.8 Хүн амд зонхилон тохиолдох халдварт тохиолдох халдвартөвчнүүд, хувиар, 2017 I-XII сар

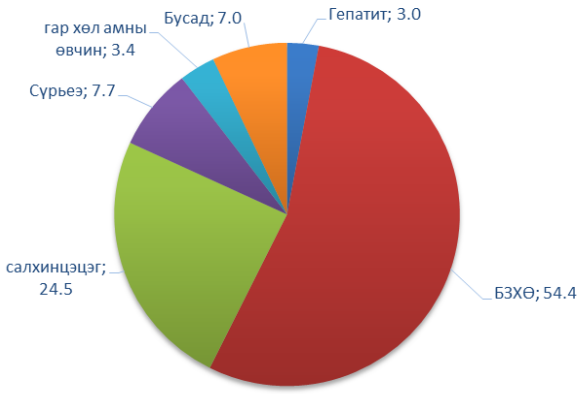

Зураг 8.9 Хүн амд зонхилон өвчнүүд, хувиар 2018 I-XII сар

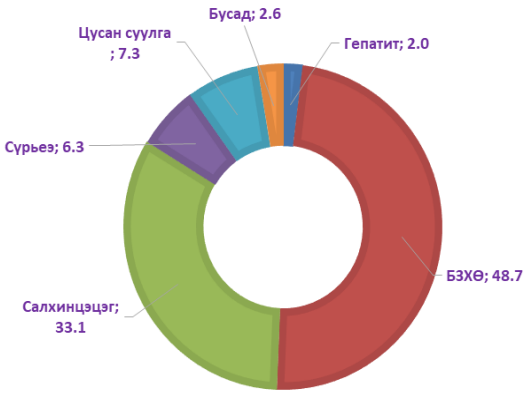

10000 хүн тутмаас 74 нь халдварт өвчнөөр өвчилж байгаа бөгөөд Баруунтуруун 166.7, Давст 146.8, Улаангом 107.6, Түргэн 74.4 байгаа нь аймгийн дунджаас 55.3 – 92.4 продецимилээр өндөр, бусад сумдад аймгийн дунджаас 1.5 – 55.3 продецимилээр бага байна.

Зураг 8.10 10000 хүн амд зонхилон тохиолдох халдварт өвчний тоо, сумаар

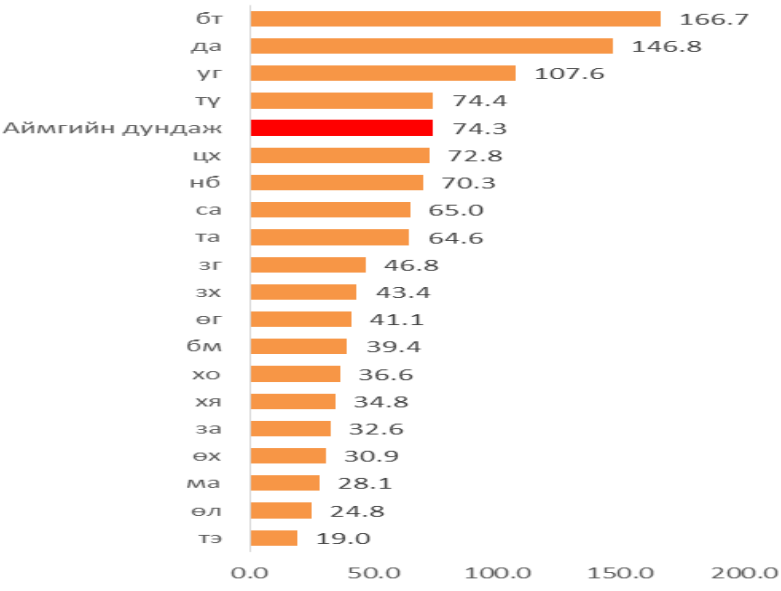

Зураг 8.11 10000 хүн амд зонхилон тохиолдох халдварт өвчнүүд

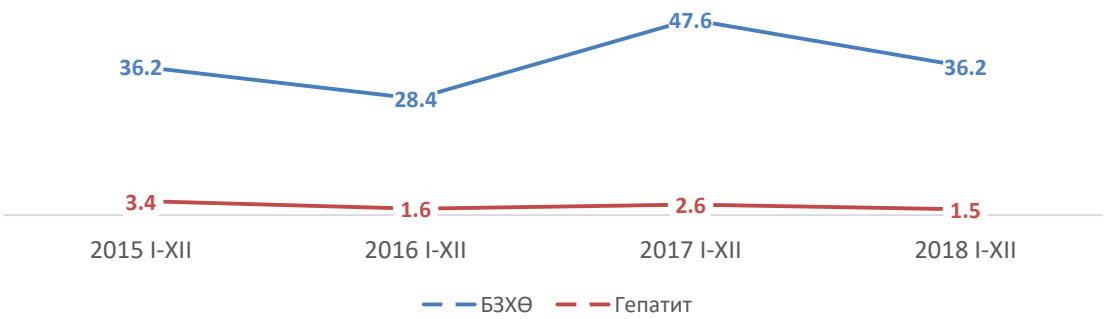

Амбулаториор 381.4 мянган хүнд үзлэг хийгдэж, 21.0 мянган хүн хэвтэн эмчлэгдсэн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс амбулаториор үйлчлүүлсэн хүн 9.0 мянган хүнээр, хэвтэн эмчлүүлэгчид 0.6 мянган хүнээр буурсан байна.

АРГАЧЛАЛЫН ТАЙЛБАР

ЭРҮҮЛ МЭНД

Амьд төрөлт: Жирэмслэлтийн хугацаанаас хамаарахгүйгээр ердийн төрөлтөөр эсвэл мэс ажилбараар ургийг умайнаас гарган авсны дараа нярай амьсгалж байсан, эсвэл амьдын бусад ямар нэгэн шинж тэмдэг, өөрөөр хэлбэл, зүрхний цохилт, хүйний судасны лугшилт, булчингийн тодорхой хөдөлгөөн илэрч байгааг (хүй эсвэл эхэсийг салгасан эсэхийг харгалзахгүй) хамруулна.
Нялхсын эндэгдлийн түвшин: Тухайн хугацаанд 1 хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тооцно.
Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн түвшин: Тухайн хугацаанд 5 хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тооцно.
Халдварт өвчний өвчлөлийн 10000 хүнд ногдох түвшин: Тайлант хугацаанд амбулаторийн үзлэгээр шинээр бүртгэгдсэн нийт халдварт өвчний тохиолдлын тоог тухайн хугацааны дундаж хүн амын тоонд харьцуулж тооцно.
Эндсэн эх: Жирэмсний хугацаанд болон төрөх үедээ эсвэл төрснөөс хойш 42 хоногийн дотор жирэмслэлтийн байрлал, үргэлжилсэн хугацаанаас үл хамааран жирэмслэлт, төрөлт болон түүнийг удирдахтай холбоо бүхий шалтгаанаар эндэснийг хамруулна.

Х. СОЁЛ

Аймгийн хөгжимт драмын театр нийт 89.5 мянган хүнд 233 тоглолтоор үйлчилж ажилласан нь өнгөрсөн оны мөн үеэс тоглолтын тоо 22.1 хувиар, үзэгчид 16.2 хувиар, орлого 40.9 хувиар тус тус буурсан байна.

Хөгжимт драмын театрын тоглолтын тоо өмнөх 4 жилийн дунджаас 11.7 хувиар, үзэгчид 1.9 хувиар буурсан байна.

Зураг 10.1 Тоглолт болон үзэгдийн тоо, оноор

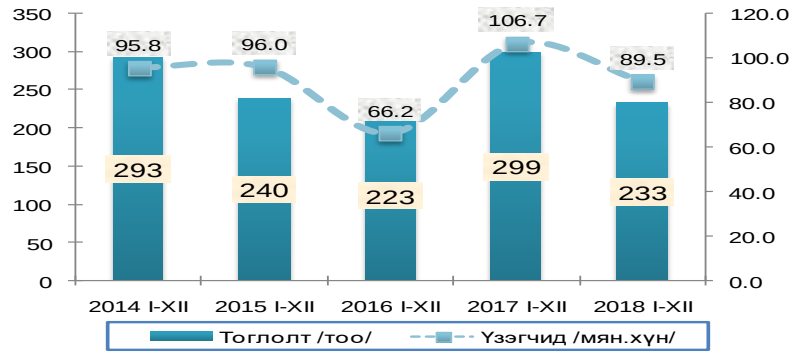

Орон нутгийг судлах музей нийт 10.8 мянган хүнд үйлчилсэнээс нийт үзмэр үзэгчдийн 79.0 хувь нь цэцэрлэг, сургуулийн хүүхэд багачууд байсан байна. Нийт 1975.0 мянган төгрөгийн орлоготой ажилласан ба үзэгчид өнгөрсөн оны мөн үеийнхээс 65.9 хувиар өсөж, орлого нь 22.6 хувиар буурсан байна. Орон нутгийг судлах музейн орлого өмнөх 4 жилийн дунджаас 7.3 хувиар буурч, үзэгчдийн тоо 123.5 хувиар өссөн байна.

Зураг 10.2 Музей үзэгчдийн тоо, орлого, оноор

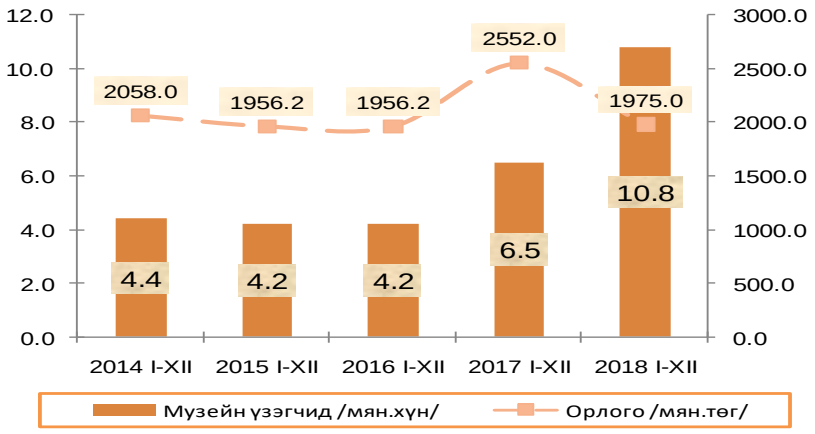

Төв номын сан 52.6 мянган уншигч ирэгчдэд нийт 64.7 мянган номоор үйлчилсэнээс уншлагын танхимаар 46.8 мянган ном, гэрээр 15.6 мянган ном, зөөврөөр 2.3 мянган номоор үйлчилсэн байна. Өмнөх оны мөн үеэс уншуулсан ном 16.4 хувиар, уншигчдын тоо 26.7 хувиар тус тус өссөн байна.

Зураг 10.3 Төв номын сангийн нийт уншинчид, уншуулсан номын тоо

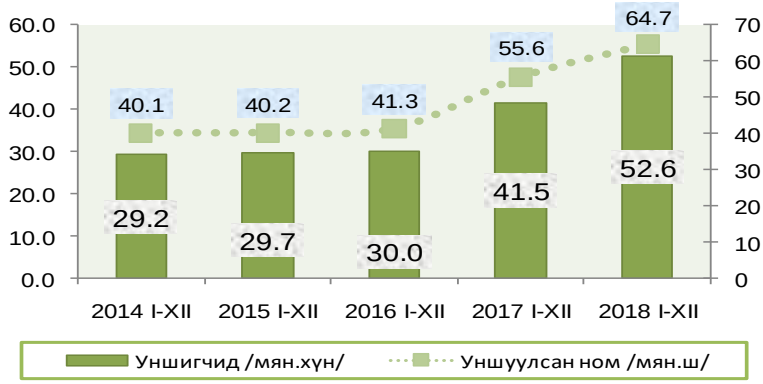

XI. БАЙГАЛЬ ОРЧИН

11.1 Цаг уурын байдал

Энэ оны 12 - р сард агаарын температур дунджаар Малчин, Тэс, Улаангом, Баруунтуруун, Зүүнговь сумдад -27.1 ээс -33.1 градустай, бусад сумдад -19.3 аас -26.8 градус хүйтэн байсан байна. Хөрсний гадаргын дундаж температур Зүүнговь суманд хамгийн хүйтэн -32.8 градус байсан бол хамгийн дулаан нь Наранбулаг суманд -19.5 градус байжээ. Салхины хамгийн их хурд Өмнөговь суманд 30 м/сек хүрсэн бөгөөд 10 м/сек-ээс их салхитай өдөр Өмнөговьд 6, Өндөрхангай, Заьхан сумдад 5,Малчин, Зүүнхангай, Түргэн, Ховд, Хяргас сумдад 2, бусад сумдад 1 өдөр байв.

Баруунтуруун суманд 7.2 мм хур тунадас орсон нь бусдаас илүү байна. Хур тунадастай өдөр хамгийн олон нь Наранбулаг суманд 8 өдөр байлаа.

Агаарын чанарын мэдээгээр хүлцэх агууламжаас давсан тохиолдол 3 байсан байна. Өнгөрсөн оны мөн үеэс нүүрстөрөгчийн дутуу исэл -1.99 мг/м^3 – аар, азотын давхар исэл

0.006 мг/м^3 –аар тус тус бага, тоос 0.011 мг/м^3 –аар, хүхэрлэг хий 0.002 мг/м^3 –аар их байлаа.

11.2 Аюулт үзэгдэл осол

2018 оны 12 сард хүчтэй салхи, шуурганы аюулт үзэгдлийн тохиолдол 19, мал, амьтны гоц халдварт өвчний тохиолдол 2, эрэн хайх, аврах ажиллагааны тохиолдол 3, обьектын гал түймэр 11 удаа гарсан байна.

2018 оны 12 дугаар сард дээрх гамшиг осол, гал түймрийн улмаас иргэдийн хувийн өмчинд 761.4 сая төгрөгийн хохирол учирч, гал түймрийн аюулаас 143.0 сая төгрөгийн өмч хөрөнгө авран хамгаалсан байна.

11.3 Байгаль орчны статистик

Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын мэдээгээр аймгийн хэмжээнд ойн нөөц бүхий 20961.6 мян.м3 талбай байна. Ойтой талбай 236.6 мянган га эзэлж байна. Ой хамгаалах арга хэмжээнд 19528 га талбай хамрагдсаны 99.9 хувийг ойн хөнөөлт шавьж, өвчнөөс, 0.1 хувийг ойн түймрээс хамгаалсан байна. 376 га талбайг нөхөн сэргээж ойжуулсан байна. Ой хамгаалах арга хэмжээнд хамрагдсан талбай өнгөрсөн оны мөн үеэс 4.9, нөхөн сэргээсэн ойн талбай 10.7 дахин нэмэгджээ. 420 га ой бүхий талбайгаас хэрэглээний зориулалтаар 3.8 мян.м3, түлээний зориулалтаар 12.9 мян.м3 модыг бэлтгэсэн байна. Бэлтгэсэн модны хэмжээ өмнөх оны мөн үеэс 17.7 хувиар буурчээ.

Аймгийн хэмжээнд гадаргын усны нөөц 3448.9 сая м3, газар доорхи усны нөөц 168.0 сая м3 байна. Гадаргын усны 7 эх үүсвэр ширгэж 25 эх үүсвэр сэргэсэн байна. Амьтны аймгийн төрөл зүйлийг хамгаалах, өсгөн үржүүлэх арга хэмжээнд 88.1 сая төгрөг зарцуулсан байна.

Манай аймгийн 9017.7 км2 нутагт 1941 бор гөрөөс, 3363.8 км2 нутагт 915 зэрллэг гахай, 5164.95 км2 нутагт 44959 монгол тарвага, 8402.9 км2 нутагт 1578 халиун буга, 1105.2 км2 нутагт 240 хар сүүлт, 4019 км2 нутагт 5150 янгир ямаа, 1822.4 км2 нутагт 2063 аргаль тус тус тархсан байна.

АРГАЧЛАЛЫН ТАЙЛБАР

БАЙГАЛЬ ОРЧИН
Агаарын бохирдол: Агаар мандалд нэг буюу хэд хэдэн химийн бодис дагнасан буюу хавсарсан байдлаар хүн, амьтан, ургамлын аймгийн амьдрал, ахуйн нөхцөл, үйл ажиллагаанд сөрөг нөлөөлөл үзүүлж, стандартаар тогтоосон хүлцэх хэм хэмжээнээс давсан агаар дахь бохирдуулах бодис тодорхой хугацаагаар байхыг ойлгоно.
Аюулт үзэгдэл: Хүчтэй цасан болон шороон шуурга, ган, зуд, үер, газар хөдлөлт, цөлжилт болох, гал түймэр, хүн, мал, амьтны болон ургамлын гоц халдварт өвчин гарах, хортон мэрэгчид тархах зэргийг ойлгоно.
Гамшиг: Аюулт үзэгдэл, техникийн холбогдолтой осол, алан хядах ажиллагаа, дэлбэрэлтийн улмаас олон хүний эрүүл мэнд, амь нас хохирох, мал, амьтан олноор хорогдох, эд хөрөнгө, хүрээлэн байгаа орчинд улс, орон нутгийн дотоод нөөц боломжоос давсан хохирол учрахыг хэлнэ.
Зөвшөөрөгдөх түвшин: Хүний эрүүл мэндэд сөрөг нөлөө үзүүлэхгүй байх агаар дахь физикийн бохирдуулагчийн зөвшөөрөгдөх түвшинг ойлгоно.
Хүлцэх агууламж: Хүний эрүүл мэндэд сөрөг нөлөө үзүүлэхгүй байх агаар дахь химийн бохирдуулагчийн зөвшөөрөгдөх хэмжээг ойлгоно.

XII. ГЭМТ ХЭРЭГ, ШҮҮХ

12.1 Гэмт хэргийн статистик

Энэ онд бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо 332 болж өнгөрсөн оны мөн үеэс 24 (6.7%)-аар буурчээ. Гэмт хэргийн улмаас 128 хүн гэмтэж, 335 иргэн хохирсон байна.

Зураг 12.1 Гэмт хэргийн гаралт, жил бүрийн эцэст

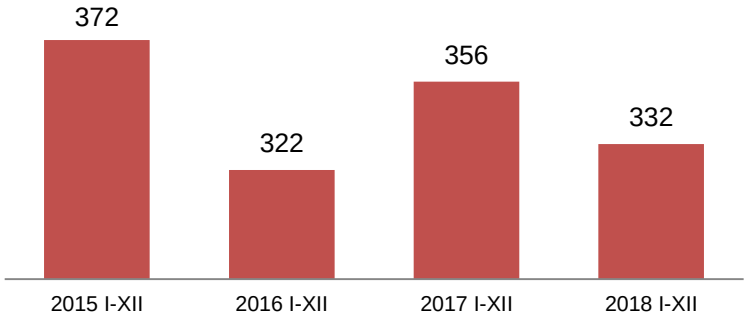

Иргэдийн өмчийн хулгай 3.3, тээврийн хэрэгслийн хулгай 133.3, эд хөрөнгө устгаж гэмтээх хэрэг 33.3, залилах гэмт хэрэг 75.0, тээврийн хэрэгслийн ХАБ, ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг 6.7, авилгын эсрэг гэмт хэрэг 4д тус тус өсч, олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг 50.0, завших үрэгдүүлэх гэмт хэрэг 50.0, нийтийн албаны эсрэг гэмт хэрэг 75.0 хувиар тус тус буурчээ.

Гэмт хэргийг үйлдэгдсэн байдлаар нь авч үзвэл гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас 23, согтуугаар үйлдэгдсэн 87, бүлэглэн 24, гудамж талбайд 47, гэр орон сууцанд 115 гэмт хэрэг гарсан байна.

Зураг 12.2 Гэмт хэргийн гаралт,төрлөөр, тоо

Гэмт хэрэг үйлдсэн хүний тоо 128 болж, өмнөх оноос 59 хүнээр буурсан байна. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн байдлаар авч үзвэл 30 нь эмэгтэйчүүд , 10 нь хүүхэд оролцжээ.

Өнгөрсөн оны мөн үеэс гэмт хэрэг үйлдсэн хүмүүсийн тоо 79 (26.2%) хүнээр буурчээ.

Гэмт хэргийн улмаас 1018.5 сая төгрөгийн хохирол учраад байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 530.6 (108.7%) сая төгрөгөөр өсч, иргэд байгууллагад учруулсан нийт хохирлын

369.2 сая төгрөг буюу 36.2 хувийг нөхөн төлүүлжээ. Хэрэг бүртгэл, мөрдөн байцаалтын үед хөрөнгө битүүмжлээгүй байна.

Зураг 12.3 Хохирол, нөхөн төлөлт сая.төгрөг

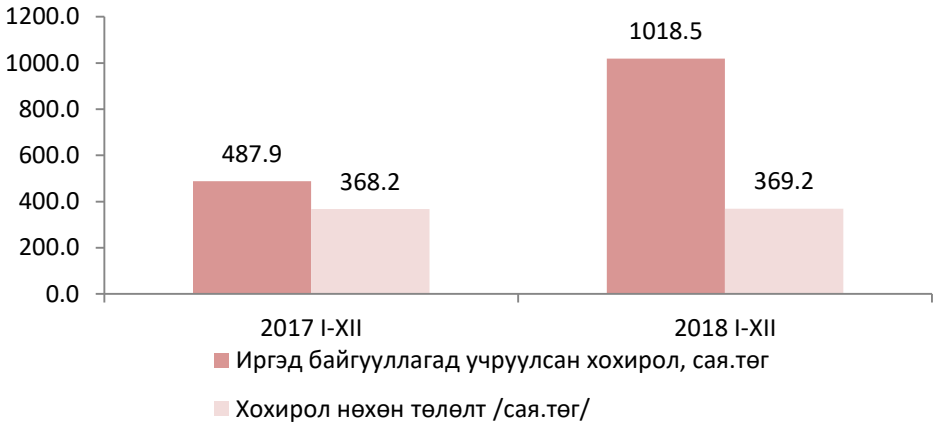

Нийт гэмт хэргийн дийлэнх нь Улаангом суманд үйлдэгдсэн бөгөөд нийт 182 тохиолдол гарч, өнгөрсөн оны мөн үеэс 10.3 хувиар өсчээ. Аймгийн хэмжээнд нийт 11880 зөрчил шийдвэрлэсэн нь өнгөрсөн оноос 3077 (35.0%) зөрчлөөр өссөн байна. Энэ оны эхний 12 сард 243 хүн тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрхээ хасуулж торгуулжээ.

12.2 Шүүхийн статистик

Аймгийн шүүхийн тамгын газраас ирүүлсэн мэдээллээр, шүүхээр нийт 1328 хэрэг шийдвэрлэжээ. Шүүхийн төрлөөр авч үзвэл эрүүгийн хэрэг 193, захиргааны хэрэг 40, иргэний хэрэг 1028, давж заалдах шатны шүүхээр 67 хэрэг тус тус шийдвэрлэсэн байна.

Зураг 12.4 Шүүхээр шийдвэрлэсэн гэмт хэргийн тоо, шүүхийн төрлөөр

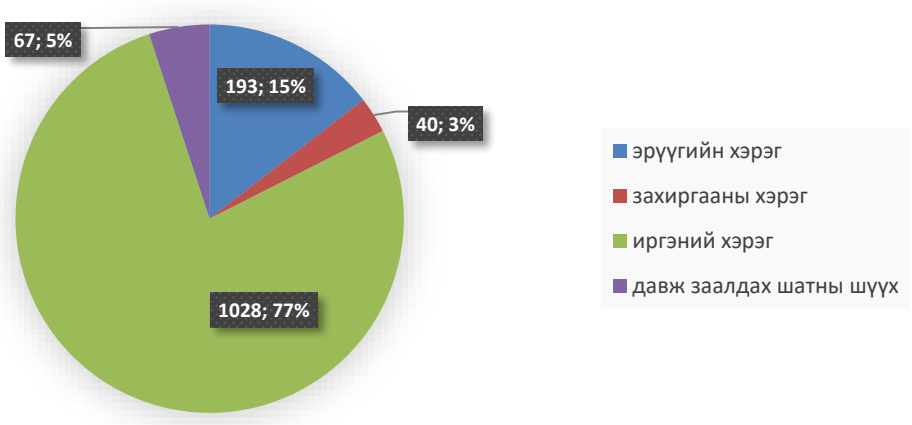

Шүүхээр ял шийтгүүлсэн нийт 219 иргэн, үүнээс хорих ял шийтгүүлсэн 42 иргэн байна.

Зураг 12.5 Ял шийтгүүлсэн хүний тоо, насны бүлгээр

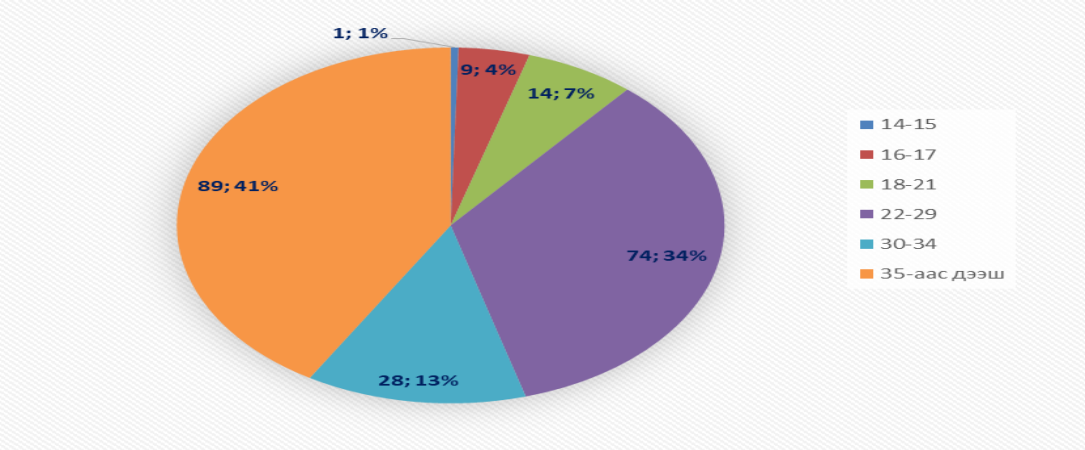

АРГАЧЛАЛЫН ТАЙЛБАР

ГЭМТ ХЭРЭГ

Гэмт хэрэг: Эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээр Монгол Улсын Эрүүгийн хуульд заасан, нийгэмд аюултай, гэм буруутай үйлдэл, эс үйлдэхүйг хэлнэ.

18, түүнээс дээш насны 10000 хүнд ногдох бүртгэгдсэн гэмт хэрэг: Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоог 18, түүнээс дээш насны хүн амын дундаж тоонд харьцуулж тооцно.

Гэмт хэргийн хохирогч: Гэмт хэргийн улмаас нэр төр, алдар хүнд, санаа сэтгэл, бие эрхтэн, эд хөрөнгийн талаар хохирол хүлээсэн этгээдийг ойлгоно /МУ-ын "Эрүүгийн байцаан шийтгэх" хуулийн 42.1 дэх заалт/.

Учирсан хохирол: Гэмт хэргийн улмаас хүний амь нас, эрүүл мэнд, эдийн болон эдийн бус хөрөнгийн эрхэд учирсан үр дагаврыг гэмт хэргийн хохиролд тооцно.

Нөхөн төлбөр: Хохирлын нөхөн төлүүлэлт нь хүний эрх, эрх чөлөөний хир хэмжээ, учруулсан хор уршигт дүйцэхүйц байх ёстой бөгөөд хохирогчийн эрх, эрх чөлөө, хувийн байдал, гэр бүл, эд хөрөнгө, хөдөлмөр эрхлэлт, сургууль, боловсролын түвшинг аль болох өмнө нь байсан хэмжээнд сэргээн бүрдүүлэхийг ойлгоно.

Сэжигтэн: МУ-ын "Эрүүгийн байцаан шийтгэх" хуулийн 35.1-д заасны дагуу хэрэг бүртгэгч, мөрдөн байцаагч энэ хуулиар тогтоосон үндэслэл, журмын дагуу эрүүгийн хэрэг үүсгэж, дор дурдсан этгээдийг сэжигтнээр тооцож, үндэслэл бүхий тогтоол гаргана уг этгээдийг гэмт хэрэг үйлдэж байх үед буюу үйлдсэн дор нь барьсан;гэмт хэрэг үйлдсэн этгээдийг хохирогч буюу харсан хүн шууд заасан;
уг этгээдийн бие, хувцас, эд зүйл, орон байранд гэмт хэргийн ул мөр тодорхой илэрч олдсон; уг этгээд хэргээ илчлэн ирсэн гэмт хэрэгт сэрдэгдэх үндэслэл бүхий бусад баримт байгаа бол.

Яллагдагч: МУ-ын "Эрүүгийн байцаан шийтгэх" хуулийн 36.1-д заасны дагуу энэ хуулиар тогтоосон журмын дагуу хэрэг бүртгэгч, мөрдөн байцаагч тогтоол үйлдэж, ял сонсгосон этгээдийг ойлгоно.

XIV. МӨНГӨ, БАНК

Монгол банкны эх үүсвэрээр 43.2 тэрбум төгрөг зузаатгалаар авч, 602.3 тэрбум төгрөг гүйлгээнд гаргаснаас 597.3 тэрбум төгрөгийг буюу гаргасан мөнгөний 99.2 хувийг эргүүлэн татсан байна.

Өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад зузаатгалаар авсан мөнгө 4.4 (11.5%) тэрбум төгрөгөөр, гүйлгээнд гаргасан мөнгө 6.0 (11.1 %) тэрбум төгрөгөөр, гүйлгээнээс татсан мөнгө 7.3 (27.9 %) тэрбум төгрөгөөр тус тус өссөн байна.

Зээлийн өрийн үлдэгдэл 197.9 тэрбум төгрөгт хүрч, үүнээс хугацаа хэтэрсэн зээлийн үлдэгдэл 1.9 тэрбум төгрөг болж ноднингийн мөн үеэс бүх зээлийн үлдэгдэл 23.7 (13.6 %) тэрбум төгрөгөөр өссөн бол хугацаа хэтэрсэн зээл -2.8 (60.1 %) тэрбум төгрөгөөр буурсан байна.

10.8 тэрбум төгрөгийн найдваргүй зээл байгаа нь нийт зээлийн өрийн үлдэгдлийн 5.5 хувийг эзэлж байгаа бөгөөд өнгөрсөн оны мөн үеэс 4.6 (73.7 %) тэрбум төгрөгөөр өссөн байна.

Аж ахуйн нэгж, иргэдэд олгосон зээлийн үлдэгдэл өмнөх 3 жилийн дунджаас 31.5 (18.9 %) тэрбум төгрөгөөр өссөн байна.

Зураг 14.1 Аж ахуйн нэгж, иргэдэд олгосон зээлийн өрийн үлдэгдэл, тэрбум төгрөг

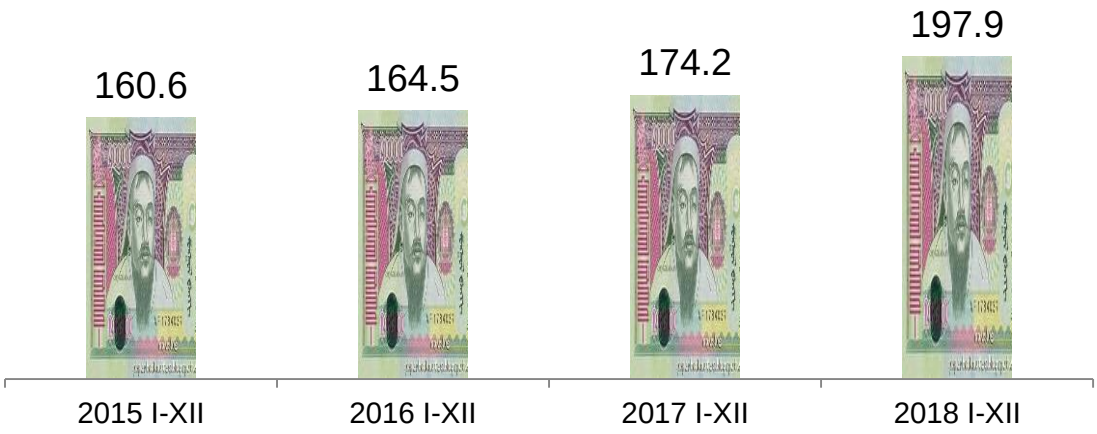

Иргэдийн хадгаламжийн үлдэгдэл 108.8 тэрбум төгрөг болсон байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 18.4 (20.3%) тэрбум төгрөгөөр, өмнөх 3 жилийн дунджаас иргэдийн хадгаламжийн үлдэгдэл 31.4 (40.6) тэрбум төгрөгөөр тус тус өссөн байна.

Зураг 14.2 Хадгаламжийн үлдэгдэл, тэрбум төгрөг

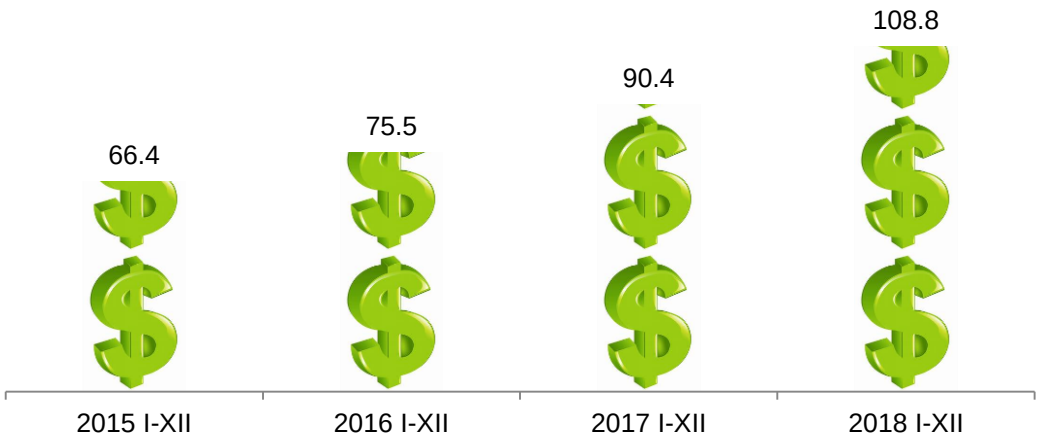

Арилжааны банкууд иргэд, аж ахуй нэгж нийт 95.6 мянган зээлдэгчдэд 199.8 тэрбум төгрөгийн зээлийг олгосон бөгөөд төрлөөр нь авч үзвэл лизингийн зээл 1.5 хувь, хадгаламж барьцаалсан зээл 13.9 хувь, малчны зээл 13.3 хувь, бизнесийн зээл 13.4 хувь, орон сууц, хашаа байшингийн зээл 2.6 хувь, цалингийн зээл 33.8 хувь, тэтгэврийн зээл 15.5 хувийг тус тус эзэлж байна.

Зураг 14.3

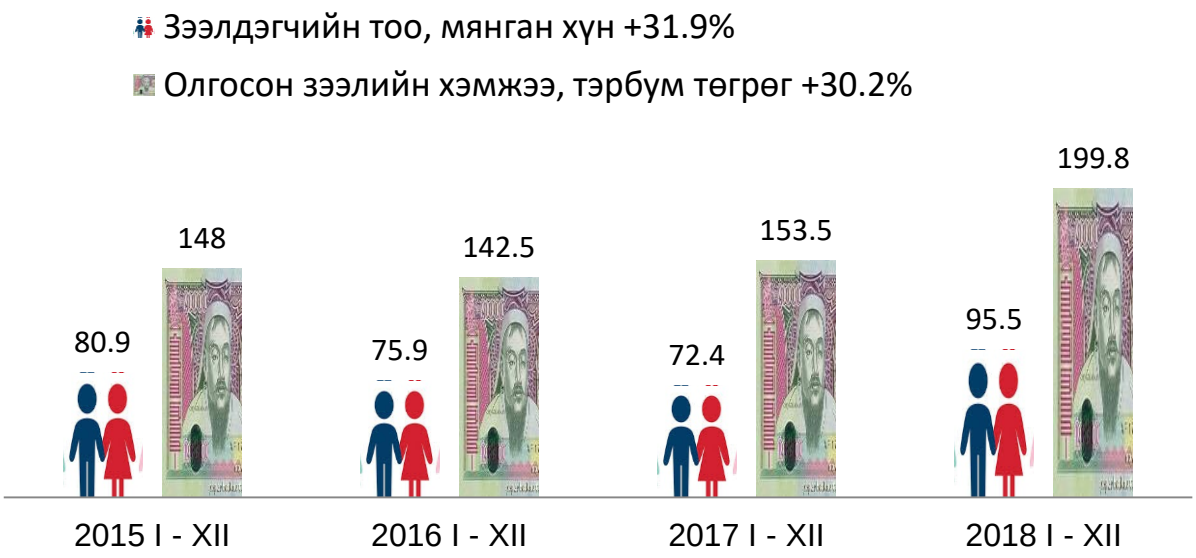

Нийт олгосон зээлийг өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад зээлдэгчдийн тоо 31.9 хувиар, зээлийн хэмжээ 30.2 хувиар тус тус өссөн байна. Төгрөгийн хадгаламжийн дундаж хүү 12.77 , төгрөгийн зээлийн дундаж хүү 18.42 хувьтай байгаа бол 1 ам.доллартай харьцах ханш 2402.86 төгрөг байна.

XV ТӨРИЙН САНХҮҮ

15.1 Орон нутгийн төсвийн орлого

Улсын төвлөрсөн төсвийн шилжүүлэг, дэмжлэгийг оруулан тооцсоноор 2018 онд аймгийн төсөвт 24.6 тэрбум төгрөг оруулахаас 25.3 тэрбум төгрөгийн орлого орж төлөвлөгөөний биелэлт 102.5 хувьтай, 626.9(2.5%) сая төгрөгөөр давж биелэгдлээ.

Улсын төвлөрсөн төсвийн шилжүүлэг, дэмжлэгийг оруулалгүйгээр аймаг өөрөө 11.0 тэрбум төгрөгийн орлого бүрдүүлэхээс 13.3 тэрбум төгрөгийн орлогыг бүрдүүлж төлөвлөгөөг 121.3 хувиар биелүүлж, 2.3 (21.3%) тэрбум төгрөгөөр давуулан биелүүллээ. Үүнээс улсын төвлөрсөн төсөвт 2.2 тэрбум төгрөгийг татвар, орлогын хэлбэрээр төвлөрүүлэхээс 3.9 тэрбум төгрөгийг төвлөрүүлж төлөвлөгөөг 1.7 (78.3%) тэрбум төгрөгөөр, аймгийн төсөвт өөрийн орлогоор 8.8 тэрбум төгрөгийг төвлөрүүлэхээс 9.4 тэрбум төгрөгийг төвлөрүүлж төлөвлөгөөг 107.1 хувиар биелүүлж, 626.9 (7.1%)сая төгрөгөөр тус тус давуулан биелүүллээ. Ноднингийн мөн үетэй харьцуулахад аймгийн төвлөрүүлсэн нийт орлого 1.9 (17.0%) тэрбум төгрөгөөр их, үүнээс улсын төсөвт төвлөрүүлсэн орлого 1.2 (42.7%) тэрбум төгрөгөөр, аймгийн төсөвт төвлөрүүлсэн орлого 772.1 (8.9%) сая төгрөгөөр тус тус нэмэгдсэн байна.

2018 онд улсын төсөвт төвлөрүүлэх орлогуудаас ААНБ-ын орлогын албан татварын төлөвлөгөө 240.3 (2.2 дахин) сая төгрөгөөр, нэмэгдсэн өртөгийн татвар 1.3 (77.9%) тэрбум төгрөгөөр, онцгой албан татвар 0.6 (0.3%) сая төгрөгөөр, ашигт алтмалын нөөц ашигласны төлбөр 94.8 (2.4 дахин) сая төгрөгөөр, агаарын бохирдлын төлбөр 57.1 (3.1 дахин) сая төгрөгөөр тус тус давж биелэгдсэн байна.

Зураг 15.1 Төсвийн орлогын бүтэц, хувиар

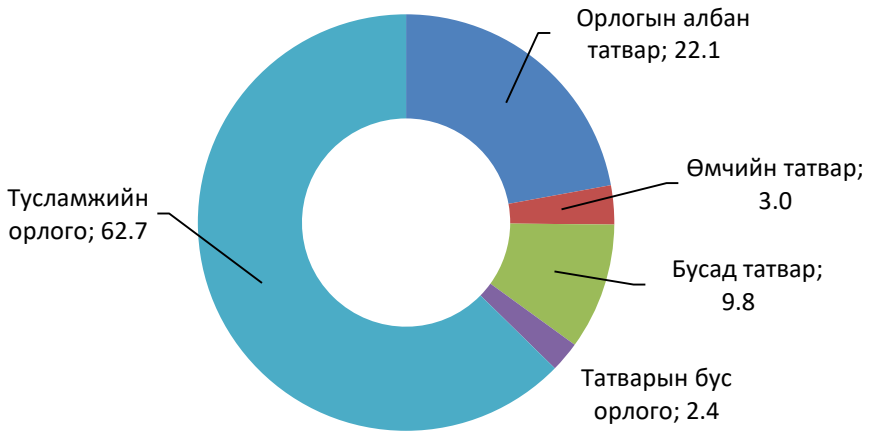

Аймгийн өөрөө бүрдүүлсэн орлого өнгөрсөн оны мөн үеэс 21.3 хувиар, өмнөх 3 жилийн дундажтай харьцуулахад 28.1 хувиар тус тус өссөн байна.

Зураг 15.2 Төсвийн орлогын өсөлт бууралт, онуудаар, сая төгрөг

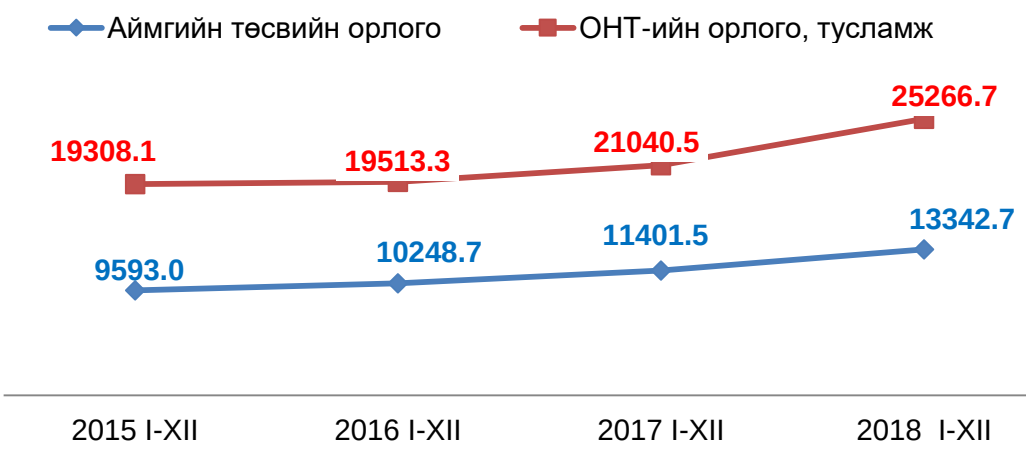

Аймгийн төсвийн нийт зарлагад өөрөө бүрдүүлсэн орлогын эзлэх хувь 19.2 хувь болж өмнөх 3 жилийн дундаас 2.1 пунктээр өссөн байна.

Зураг 15.3 Аймгийн төсвийн зарлагад өөрөө бүрдүүлсэн орлогын эзлэх хувь

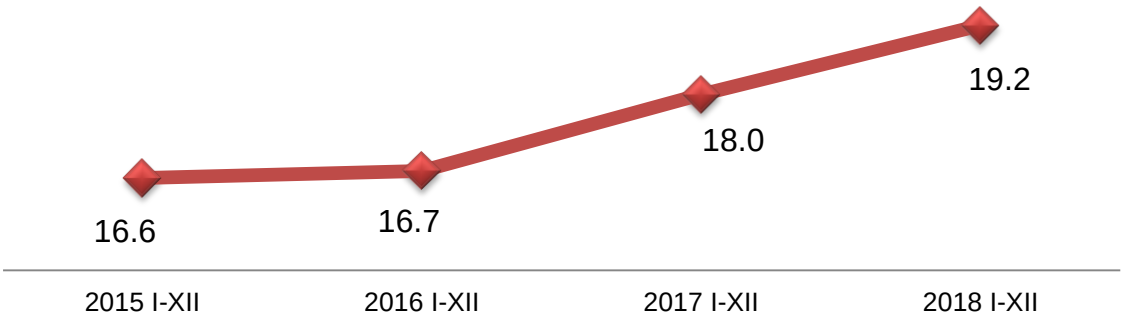

15.2 Орон нутгийн төсвийн зарлага

Орон нутгийн төсвийн болон улсын төсвийн байгууллагуудын дүнгээр 69.6 тэрбум төгрөгийн зардал гаргасан нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 9.9 хувиар, өмнөх 3 жилийн дунджаас 14.3 хувиар тус тус өссөн байна.

Зураг 15.4 Орон нутгийн төсвийн зарлага, сая төгрөг

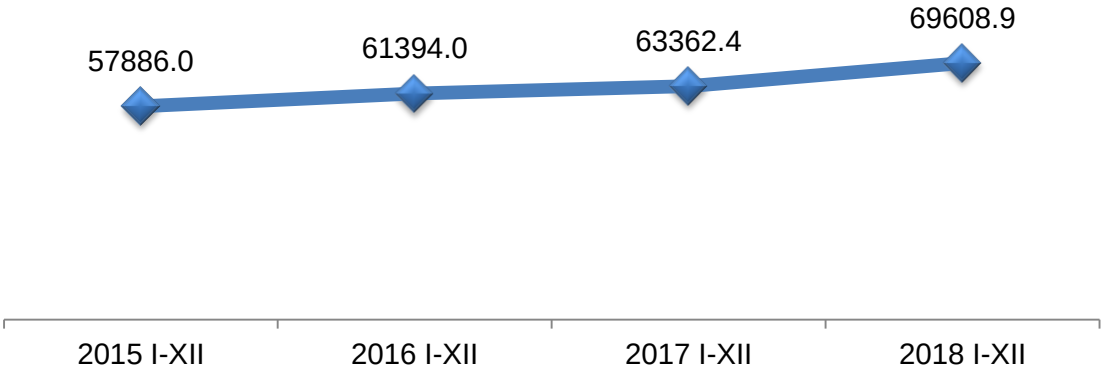

Зураг 15.5 Төсвийн зарлагын бүтэц, хувь

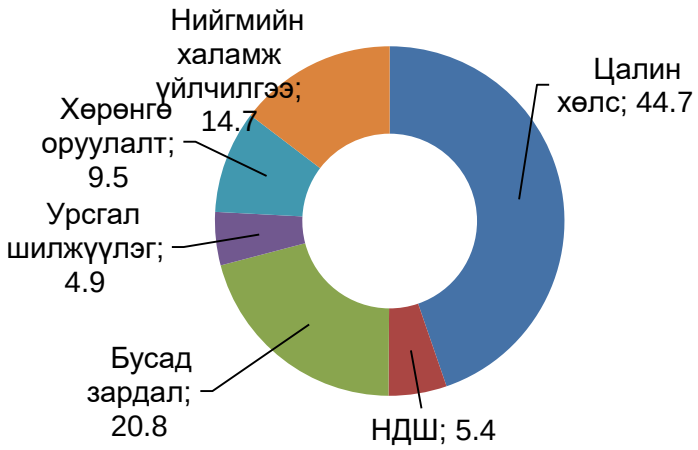

Төсвийн зардлын 41.6 хувийг төрийн үйлчилгээ, нийгмийн хэв журам, аюулгүй байдлын үйл ажиллагаанд, 49.9 хувийг боловсрол соёлын үйл ажиллагаанд, 7.5 хувийг эрүүл мэнд, амралт, спортын үйл ажиллагаанд, 0.6 хувийг барилга хот байгуулалтанд, 0.3 хувийг хүн амын хөгжил нийгмийн хамгаалалын үйл ажиллагаанд зориулан зарцуулсан байна.

15.3 Орон нутгийн төсвийн өглөг, авлага

Улсын төсвийн болон орон нутгийн төсвийн байгууллагуудын дүнгээр 2018 онд 241.7 сая төгрөгийн өртэй, 82.4 сая төгрөгийн авлагатай гарч, өмнөх оны мөн үеэс өглөг 109.2 (82.4%) сая төгрөгөөр өсч, авлага 13.8 (14.3%) сая төгрөгөөр буурсан байна.

Төсөвт байгууллагын өглөг өмнөх 3 жилийн дунджаас 61.7 хувиар буурсан байна.

Зураг 15.6

Төсөвт байгууллагуудын өглөг жил бүрийн 12 сарын эцэст , сая.төгрөг

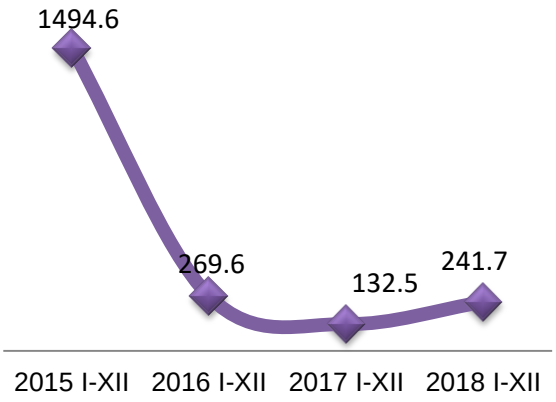

Төсөвт байгууллагуудын авлага жил бүрийн 12 сарын эцэст, сая.төгрөг

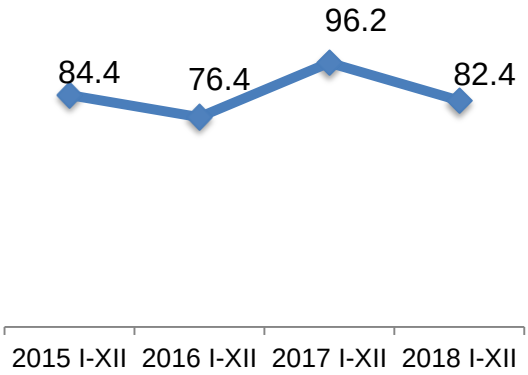

Төсвийн орлого зарлагын тооцоог Олон улсын Валютын сангийн стандарт ангиллаар 1995 оны 10-р сараас эхлэн гаргаж байна. Төсвийн орлогын мэдээг аймгийн Татварын хэлтэс, төсвийн зарлага, санхүүжилтийн мэдээг СТС-ийн хэлтсээс гаргадаг.
Төсвийн орлогын мэдээг хэрэглэгчдэд илүү тодорхой болгох зорилгоор аймгийн нийт төсвийн орлого, үүнээс улсын төвлөрсөн төсөвт төвлөрүүлэх орлогын төлөвлөгөөний биелэлт, орон нутгийн төсвийн орлого, үүнээс улсын төсөвт /аймгийн/ төвлөрүүлэх орлогын төлөвлөгөөний биелэлт гэж салгаж харууллаа. Төсвийн зарлагыг эдийн засгийн салбарын ангиллаар гаргаж, улсын төсвийн байгууллагууд, орон нутгийн төсвийн байгууллагууд гэж тус тусдаа гарсныг нэгтгэж оруулаа.
Орон нутгийн төсөв: Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаас батлан аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Засаг дарга бүрдүүлж, зарцуулах төсвийг хэлнэ.
Татварын орлого: Орлогын албан татвар, нийгмийн даатгалын орлого, хөрөнгийн албан татвар, нэмэгдэл өртгийн албан татвар, онцгой албан татвар, тусгай зориулалтын орлого, гадаад үйл ажиллагааны орлого, бусад татвар, төлбөр, хураамжаас бүрдэнэ.
Татварын бус орлого: Нийтлэг татварын бус орлого, хөрөнгийн орлого, тусламжийн орлого, улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлгээс бүрдэнэ.
Урсгал зардал: Бараа, ажил, үйлчилгээний зардал, зээлийн үйлчилгээний төлбөр, татаас ба урсгал шилжүүлгээс бүрдэнэ.

XVI. ГАДААД ХУДАЛДАА

Энэ онд импорт 28154.9 мянган америк доллart хүрч өнгөрсөн оны мөн үеэс 5885.3 (26.4%) мянган америк доллараар өссөн байна. Гол нэрээс дурдвал цахилгаан 111008.9 мянган киловатт, авто бензин 11727.7 тонн, түлш 15928.6 тонн, хивэг 4934.6 тонн, овъёос 1155.9 тонн, мебель тавилга 591.0 ширхэг, банз 485.1 м3 тус тус импортоор оруулсан байна.

Зураг 1 Нийт импорт,экспорт жил бүрийн эцэст , мян.ам.доллар

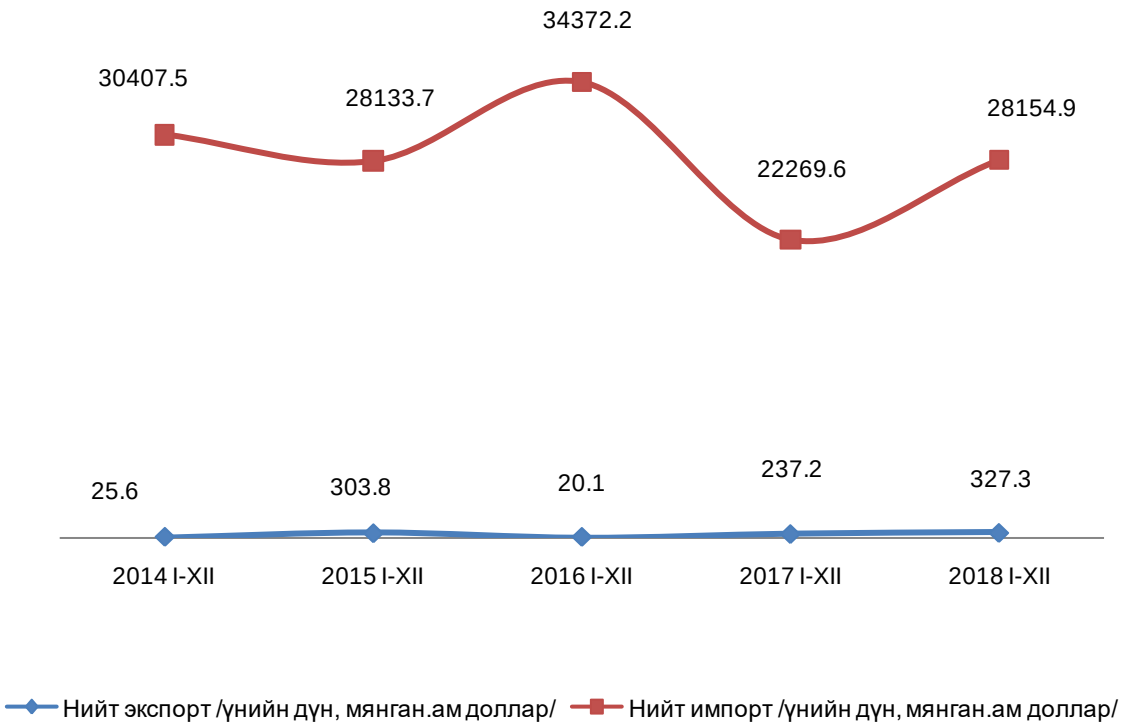

Өнгөрсөн оноос импортоор оруулж ирсэн авто бензин 3338.5 тонн, тахианы өндөгний импортын хэмжээ 207 мянган.ширхэг, жимс жимсгэнэ 3.1 тонн, хөц будаа 58.1 тонноор тус тус буурсан бол дизель түлш 5932.2 тонн, мебель тавилга 375 ширхэг, овъёос 292.8 тонн, тоосго 194.2 тонн, хивэг 1467.6 тонн, цахилгаан эрчим хүч 20779 мян.квт.цаг, зоргодсон хавтан 1135.9 м2 тус тус өссөн байна.

Энэ онд нийт экспорт 327.3 мянган америк доллart хүрч өнгөрсөн оны мөн үеэс 90.1 (38.0%) мянган америк доллараар өссөн байна. Гол нэрийг дурдвал цай 7.6 тн, авто машин, 1 ширхэг 20.5, монгол гэр 3 ширхэг, үхрийн мах 40 тонн, хонины мах 19 тонн, чулуулгийн дээж 0.5 тонн, адууны мах 100 тонн, брезент 1100м2 , шашны эд зүйлс 512 ширхэг тус тус экспортлогдсон байна.

XVII. ҮНЭ

Сар бүрийн 15-21 ний байдлаар хүн амын өргөн хэрэглээний 12 бүлэг, сагсны 238 нэрийн барааны үнийн өөрчлөлтийг сонгогдсон цэгүүдээс судалж сарын инфляци тооцож байдаг. Энэ оны 12-р сарын 15-21 нд

судлагдаж буй өргөн хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнэ тарифын ерөнхий индекс өнгөрсөн оны мөн үеэс 6.5 хувь өмнөх сараас 0.5 хувь өссөн байна.

Хүснэгт 17.1 Хэрэглээний барааны үнэ тарифын 12-р сарын индекс, хувь

Бүлэг	2018.12/ 2017.12	2018.12/ 2017.12	2018.12/ 2018.11
ЕРӨНХИЙ ИНДЕКС	106.5	106.5	100.5
01. ХҮНСНИЙ БАРАА, СОГТУУРУУЛАХ БУС УНДАА	111.3	111.3	101.3
02. СОГТУУРУУЛАХ УНДАА, ТАМХИ, МАНСУУРУУЛАХ БОДИС	108.6	108.6	100.3
03. ХУВЦАС, БӨС БАРАА, ГУТАЛ	106.0	106.0	100.8
04. ОРОН СУУЦ, УС,ЦАХИЛГААН, ХИЙН БОЛОН БУСАД ТҮЛШ	99.4	99.4	100.0
05. ГЭР АХУЙН ТАВИЛГА, ГЭР АХУЙН БАРАА	106.3	106.3	100.0
06. ЭМ ТАРИА, ЭМНЭЛГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	109.7	109.7	100.6
07. ТЭЭВЭР	105.1	105.1	99.7
08. ХОЛБООНЫ ХЭРЭГСЭЛ, ШУУДАНГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	99.3	99.3	100.0
09. АМРАЛТ,ЧӨЛӨӨТ ЦАГ,СОЁЛЫН БАРАА,ҮЙЛЧИЛГЭЭ	105.7	105.7	100.0
10. БОЛОВСРОЛЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	100.0	100.0	100.0
11. ЗОЧИД БУУДАЛ, НИЙТИЙН ХООЛ, ДОТ.БАЙРНЫ ҮЙЛЧИЛГЭЭ	114.1	114.1	100.0
12. БУСАД БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭ	108.3	108.3	100.0

Өмнөх сараас хүнсний бараа, согтууруулах бус ундааны бүлгийн үнэ 1.3, согтууруулах ундаа тамхины бүлгийн үнэ 0.3, хувцас бөс бараа, гутлын бүлгийн үнэ 0.8, эм тарианы бүлгийн үнэ 0.6 хувиар өссөн нь үнийн ерөнхий индекс 0.5 хувиар өсөхөд нөлөөллөө.

Зураг 17.1. Хэрэглээний үнийн индекс 12 сар, бүлгээр , хувь

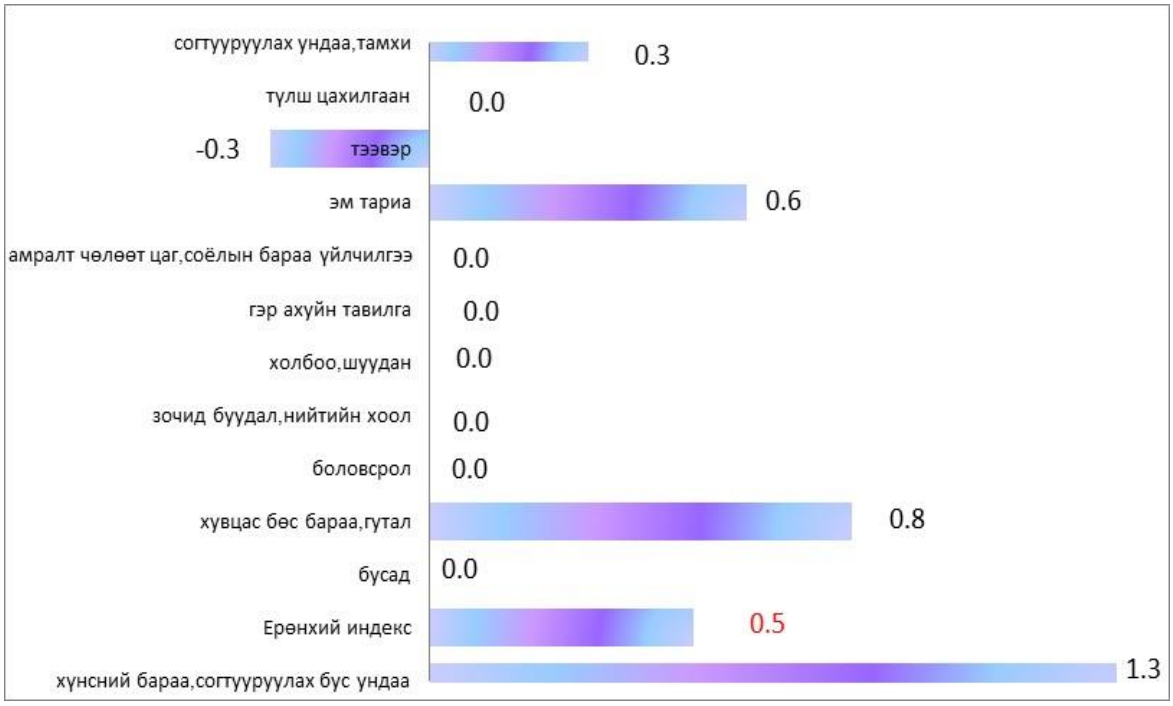

Зураг 17.2. Сүүлийн 4 жилийн индексийг өмнөх сар, оны эхтэй харьцуулсан индекс

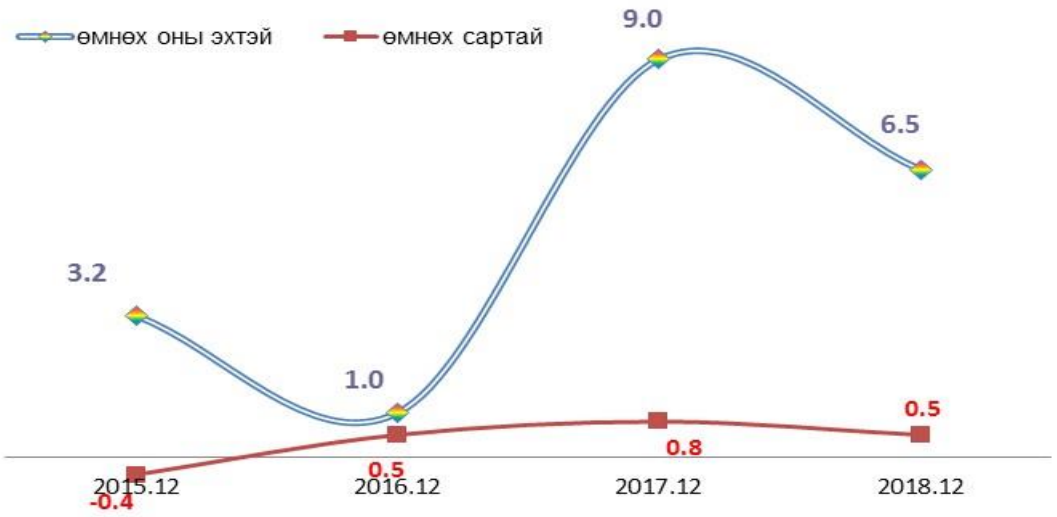

Сүүлийн 4 жилийн 12-р сарыг: өмнөх оны эхтэй харьцуулсан индексээс харахад хамгийн өндөр нь 2017 оны 12-р сард 9.0 хувь, хамгийн бага нь 2016 оны 12 сард 1.0, өмнөх сартай харьцуулсан индексээс харахад хамгийн өндөр нь 2017 оны 12 сард 0.8 хувиар өсч байсан бол хамгийн бага нь 2015 оны 12 сард 0.4 хувиар буурсан байна.

Зураг 17.3. Сарын инфляцийн түвшин

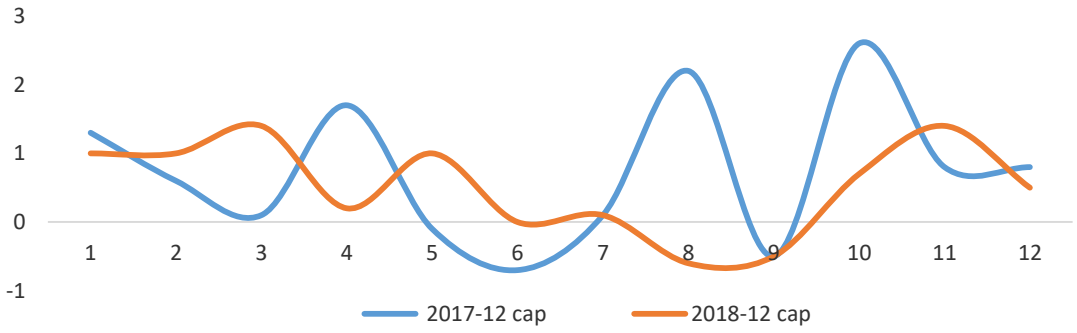

Өргөн хэрэглээний 11 бараа, бүтээгдхүүний үнийг 7 хоног бүрийн 3 дахь өдөр цуглуулж өөрчлөлтийг судалж байна. Өмнөх сарын дундаж үнээс шингэн сүү 18.7, гурил 1.7, мах 3.2-5.6 хувиар өсч ,түлш шатахуун 0.2-5.3 хувиар өссөн байна.

Махны дундаж үнэ:

2018 оны 12 сард махны үнэ сарын 3 дахь долоо хоногоос 200-500 төгрөгөөр өсч, сүүлийн долоо хоногт хонь, үхрийн мах 500 төгрөгөөр өссөн байна.

Зураг 17.4. Махны үнэ, долоо хоногоор, төрлөөр

12-р сард дунджаар 1 кг хонины мах 6125, үхрийн махны үнэ 6025 төгрөг , 1 л шингэн сүү 2350 төгрөг, элсэн чихэр 2400 төгрөг, цагаан будаа 2400, бензин А-80 2055, бензин А-92 2108, дизель түлш 2466 төгрөгийн дундаж үнэтэй байсан байна. Бензин, шатахууны үнэ өмнөх сарын дунджаас 0.2-5.3 хувиар буурсан байна.

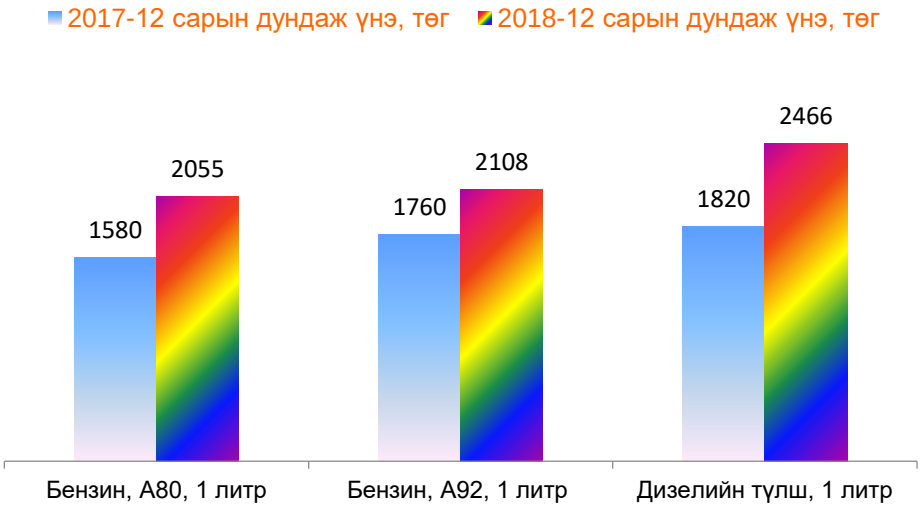

Хөдөө аж ахуйн зарим бүтээгдэхүүний зах зээлийн дундаж үнэ

Малын зах зээлийн дундаж үнийн мэдээгээр 2018 оны 12 дугаар сард ат Зүүнговь суманд хамгийн их буюу 1.0 сая төгрөг, Өмнөговь суманд хамгийн бага буюу 700.0 мянган төгрөг, соёолон үрээ Тэс, Өлгий суманд хамгийн их буюу 800.0 мянган төгрөг, Цагаанхайрхан, Зүүнговь, Өлгий, Өмнөговь, Хяргас суманд хамгийн бага буюу 600.0 мянган төгрөг, хязаалан шар Бөхмөрөн суманд хамгийн их буюу 1000.0 сая төгрөг, Малчин, Өмнөговь, Цагаанхайрхан суманд хамгийн бага буюу 600.0 мянган төгрөгийн үнэтэй байна. Нас гүйцсэн эр хонины дундаж үнэ Баруунтуруун суманд хамгийн их буюу 150.0 мянган төгрөг, Ховд, Өмнөговь суманд хамгийн бага буюу 90.0 мянган төгрөг, нас гүйцсэн эр ямааны дундаж үнэ Завхан суманд хамгийн их буюу 120.0 мянган төгрөг, Малчин, Өмнөговь, суманд хамгийн бага буюу 70.0 мянган төгрөг байна.
Мал аж ахуйн бүтээгдэхүүний зах зээлийн дундаж үнийн мэдээгээр 2018 оны 12 дугаар сард үхрийн 2 метрээс доош урттай ширний дундаж үнэ 10.0 мянган төгрөг, адууны ширний дундаж үнэ 10.0 мянган төгрөг, хонины ноостой нэхийний дундаж үнэ 1.0 мянган төгрөг, ямааны ноолууртай арьсны үнэ 35.0 мянган төгрөг байна.
Газар тариалангийн бүтээгдэхүүний зах зээлийн дундаж үнийн мэдээгээр 2018 оны 12 дугаар сард 1 тонн таваарын буудайн дундаж үнэ Баруунтуруун суманд 500.0 мянган төгрөг, 1 тонн овъёосны дундаж үнэ 650.0 мянган төгрөг байна.
Боодолтой өвсний дундаж үнэ Малчин суманд хамгийн их буюу 7.5 мянган төгрөг, Тэс суманд хамгийн бага буюу 4.5 мянган төгрөг, 1 тонн задгай өвсний дундаж үнэ Малчин суманд хамгийн их буюу 200.0 мянган төгрөг, Тэс суманд хамгийн бага буюу 70.0 мянган төгрөг байна.

АРГАЧЛАЛЫН ТАЙЛБАР

ҮНЭ
Аймгийн төвийн хүнсний зах дээр борлогдож байгаа хөдөө аж ахуйн гаралтай хүнсний бүтээгдхүүн, ноос, ноолуур, арьс шир зэрэг зарим бүтээгдхүүний зах зээлийн дундаж үнийг харуулав.
Хэрэглээний үнийн индекс гэдэг нь өрх орлогоороо өөрсдийн хэрэгцээнд худалдан авсан, үйлчлүүлсэн хамгийн чухал, эн тэргүүний нийтлэг хэрэгцээтэй бараа, үйлчилгээний үнийн өөрчлөлтийг тэдгээрийн хэрэглээний зардалд эзлэх хувиар жигнэсэн дундаж юм.

2015 оноос эхлэн хэрэглээний сагсны нэр төрлийг шинэчилж 238 нэр төрөл болгож 2015 оны 12-р сарын үнээр суурилан ХҮИ-ийг тооцож байна.

Инфляци: Үнэ өсч тэр хэмжээгээр мөнгөний ханш буурахыг хэлнэ. Инфляцийн түвшинг тооцохдоо дараах томьёог ашиглана. Үүнд:

$$\text{Инфляцийн түвшин} = \frac{I_t - I_0}{I_0} * 100$$

I_t – Тайлант үеийн үнийн индекс
I_0 – Суурь үеийн үнийн индекс

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний жин: Өрхийн худалдаж авсан бараа, үйлчилгээний нийт зардалд тухайн бараа, үйлчилгээний зардлын эзлэх хувийн жинг хэлнэ.

Хэрэглээний үнийн индекс (ХҮИ): Хэрэглэгчдийн худалдаж авсан бараа, үйлчилгээний нэр төрөл, чанар өөрчлөлтгүй тогтвортой байхад үнэ дунджаар хэрхэн өөрчлөгдөж буйг хэмжих үзүүлэлт бөгөөд нийт өрхөөр тооцсон үнийн өөрчлөлтийг харуулна. ХҮИ-ийн тооцоонд хэрэглээний сагс, хэрэглээний жин гэсэн хоёр үзүүлэлтийг ашиглан, Ласпейресийн үнийн индексийн томьёогоор тооцож байна. Үүнд:

$$I_p^t = \frac{\sum_{i=1}^{n}(p_t^i * q_0^i)}{\sum_{i=1}^{n}(P_0^i * q_0^i)}$$

I_p^t - t тайлант үеийн Ласпейресийн үнийн индекс
t – Тайлант үе
0 – Суурь үе
p_t^i – i барааны тайлант үеийн үнэ
p_0^i – i барааны суурь үеийн үнэ
q_0^i - i барааны суурь үеийн худалдан авсан тоо

XVIII. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

18.1 Малын тоо

Аймгийн хэмжээнд мал тооллогын дүнгээр 8.9 мянган малчин өрхийн 16.1 мянган малчид мал аж ахуйн үйлдвэрлэл эрхэлж байна. Малчин өрхийн тоо өнгөрсөн оноос 79 өрх, малчдын тоо 1.0 мянган хүнээр буурсан байна.

2018 оны эцэст 3175.3 мянган толгой мал үүний дотор 25.1 мянган тэмээ, 123.8 мянган адуу, 182.9 мянган үхэр, 1568.0 мянган хонь, 1275.5 мянган ямаатай болж тэмээ 1.6 мянга, адуу 4.3 мянга, үхэр 6.1 мянга, хонь 15.9 мянга, ямаа 17.5 мянган толгойгоор таван төрөлдөө өсч, өнгөрсөн оноос нийт малын тоо 1.5 хувиар буюу 45.4 мянган толгойгоор нэмэгдсэн байна.

Зураг 18.1 Сүүлийн 10 жилийн малын тооны өсөлт, бууралт, мянган толгой

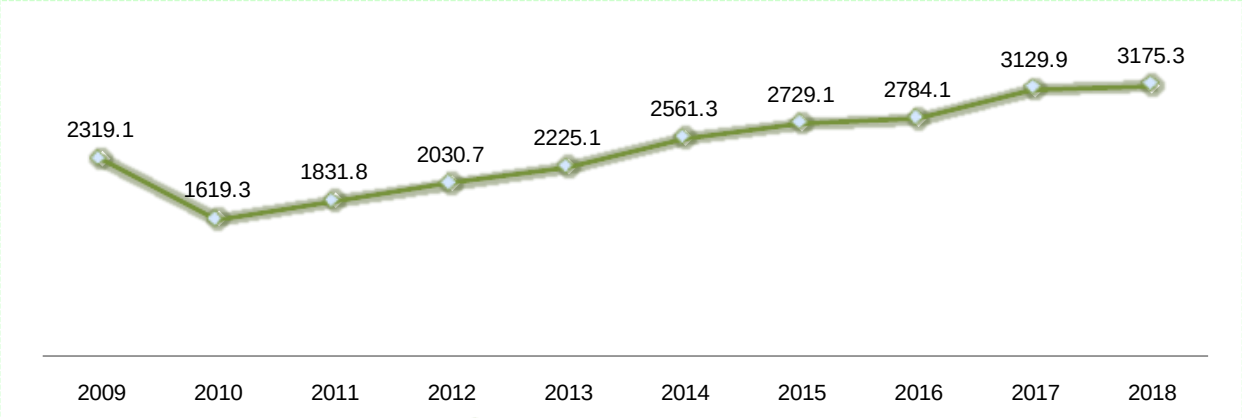

12 сумын малын тоо өнгөрсөн оноос 4.1 – 13.7 (2.3 – 8.0%) мянгаар өсч, Давст, Тариалан, Түргэн, Улаангом сумууд малаа 5 төрөл дээр өсгөсөн байна.

Зураг 18.2 Аймгийн бүх мал, сумаар, мян.тол

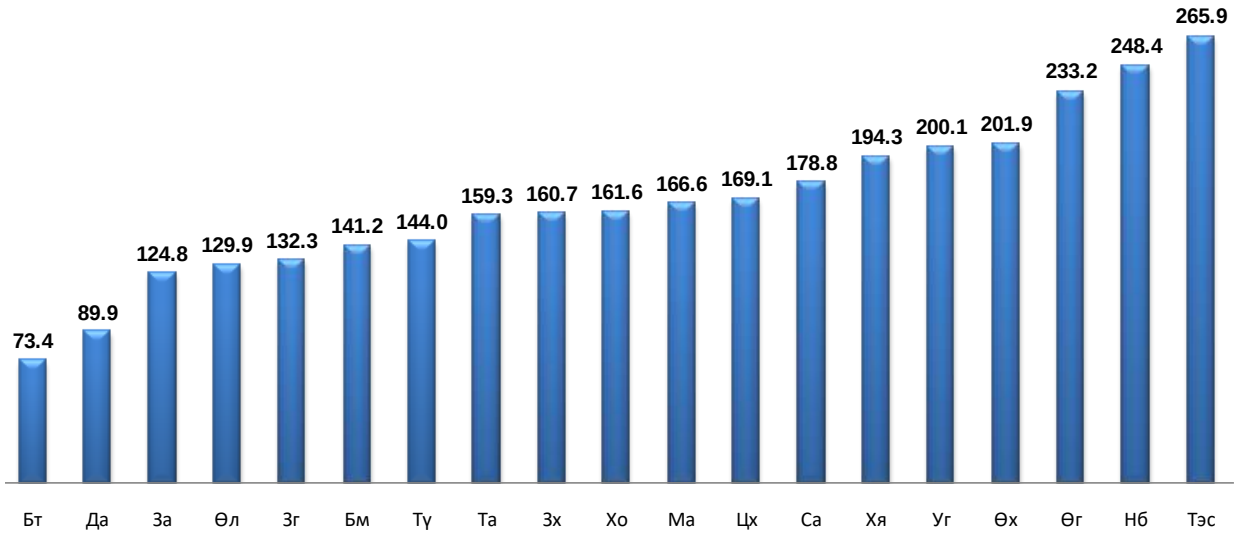

Сумдыг малын тоогоор бүлэглэвэл:

1. 200.0 мянгаас дээш толгой малтай сумын тоо - 5 сум
Тэс 265.9, Наранбулаг 248.4, Өмнөговь 232.2, Өндөрхангай 201.9, Улаангом 200.1

2. 100.0 – 200.0 мянган толгой малтай сумын тоо – 12 сум
Хяргас сум 194.3, Сагил сум 178.8, Цагаанхайрхан сум 169.1, Малчин сум 166.6, Ховд сум 161.6, Зүүнхангай сум 160.7, Тариалан сум 159.3, Түргэн сум 144.0, Бөхмөрөн сум 141.2, Зүүнговь сум 132.2, Өлгий 129.9, Завхан сум 124.8

3. 60.0 -100.0 мянган толгой малтай сумын тоо - 2 сум

Давст 89.9, Баруунтуруун 73.4

Аймгийн нийт малын 8.4 хувийг эзэлж буй Тэс сум 265.9 мянган толгой малтайгаар хамгийн олон малтай, 2.3 хувийг эзэлдэг Баруунтуруун сум 73.4 мянган малтай болж хамгийн цөөн малтайд орж байна. Мал тооллогын 2018 оны дүнгээр аймгийн хэмжээнд нийт малын тоогоор Тэс сум, тэмээгээр Завхан сум, адуу, үхэр, хониор Тэс сум, ямаагаар Өмнөговь сум тус тус тэргүүлж байна.

Нийт малын тоогоор эхний 5-д орох сумууд	Үүнээс	
	Тэмээгээр /мян.тол/	адуугаар /мян.тол/
Тэс -265.9 мян.тол	Завхан- 9.4	Тэс - 14.6
Наранбулаг-248.4 мян.тол	Наранбулаг - 2.96	Өндөрхангай -10.8
Өмнөговь - 233.2 мян.тол	Тэс - 2.3	Зүүнхангай - 10.1
Өндөрхангай - 201.9 мян.тол	Өлгий - 2.2	Улаангом - 9.9
Улаангом - 200.1 мян.тол	Өмнөговь - 1.5	Зүүнговь - 7.2
Дүнд эзлэх хувь- 36.2	Дүнд эзлэх хувь- 73.1	Дүнд эзлэх хувь- 42.5
Өсгөсөн сум- 12	Өсгөсөн сум- 14	Өсгөсөн сум- 16
Өсөлт бууралтын хувь- 101.5	Өсөлт бууралтын хувь- 106.9	Өсөлт бууралтын хувь- 103.6

Үхрээр /мян.тол//	хониор /мян.тол/	Ямаагаар /мян.тол/
Тэс - 29.1	Тэс - 152.3	Өмнөговь - 102.5
Улаангом - 24.4	Наранбулаг - 131.3	Наранбулаг - 101.1
Өндөрхангай - 12.6	Хяргас - 116.1	Ховд - 96.4
Зүүнговь - 12.1	Өмнөговь - 113.7	Өндөрхангай - 84.1
Сагил - 11.96	Малчин - 104.5	Цагаанхайрхан- 81.5
Дүнд эзлэх хувь- 49.3	Дүнд эзлэх хувь- 39.4	Дүнд эзлэх хувь- 36.5
Өсгөсөн сум- 13	Өсгөсөн сум- 14	Өсгөсөн сум- 12
Өсөлт бууралтын хувь- 103.4	Өсөлт бууралтын хувь- 101.0	Өсөлт бууралтын хувь- 101.4

Мал тооллогын дүнгээр нийт сүрэгт адуу, үхрийн эзлэх хувь 0.1 пунктээр өсч, хонины эзлэх хувь 0.2 пунктээр буурч, харин ямаа, тэмээний эзлэх хувь өмнөх оны түвшинд байна.

Зураг 18.3 Малын сүргийн бүтэц, бод мал

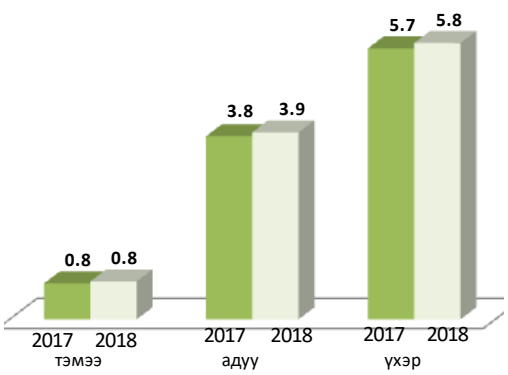

Зураг 18.4 Малын сүргийн бүтэц, бог мал

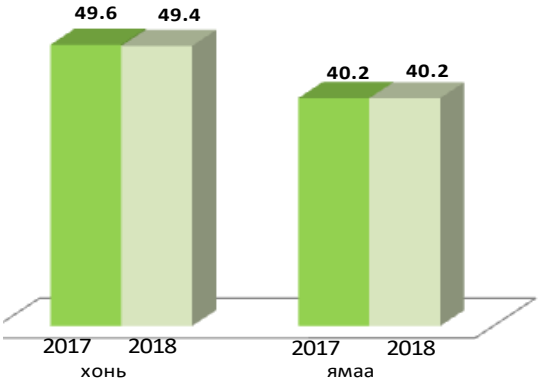

Нийт мал сүргийн 99.7 / 3165.1 мянга / хувь нь амины аж ахуйд, 0.3 хувь нь / 10.2 мянган / албан газарт ноогдож байна.

18.2 Хээлтэгч малын тоо

1417.0 мянган хээлтэгч мал тоологдож, хээлтэгчийн тоо өнгөрсөн оноос 5.8 хувь буюу 78.0 мянгаар өссөн байна. Хээлтэгч малын тоо Тэс суманд 1,7 хувиар буурч, бусад сумдад 2.9 – 13.5 хувиар өсчээ.

Зураг 18.5 Хээлтэгч мал, мян.тол

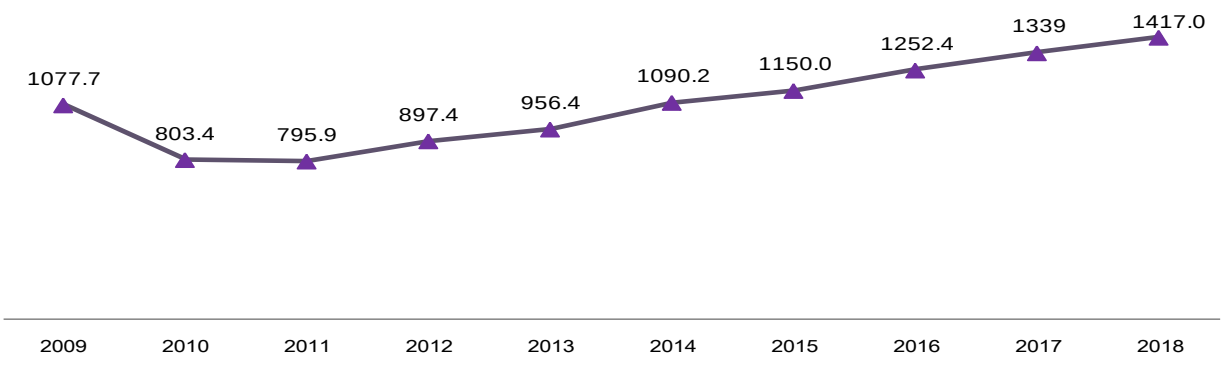

Нийт сүргийн 44.6 хувь нь хээлтэгч мал байгаа бөгөөд үүнээс тэмээний 34.3, адууны 30.3, үхрийн 41.4, хонины 46.3, ямааны 44.9 хувийг хээлтэгч мал эзэлж байна.

Зураг 18.6 Сүрэгт хээлтэгч малынэзлэх хувь

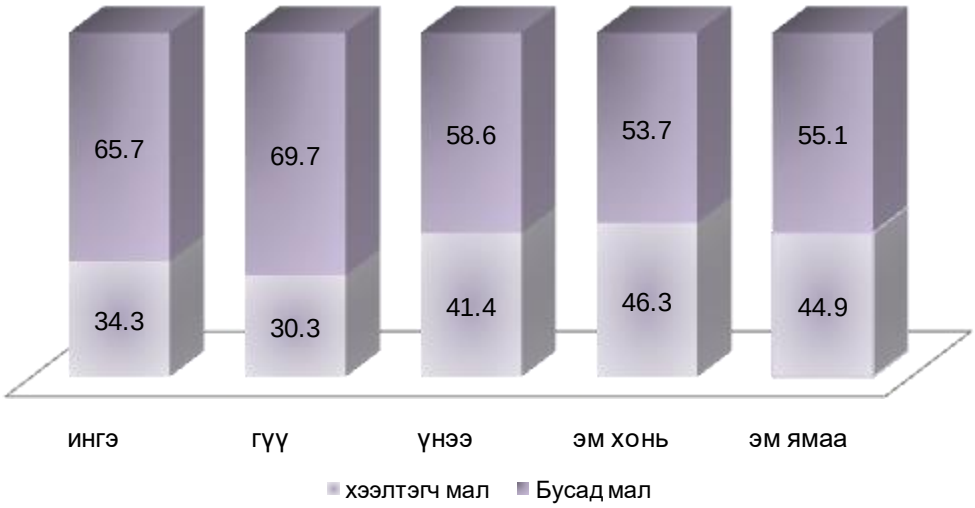

18.3 Амины малын бүлэглэлт

100 хүртэлх малтай өрх нийт малтай өрхийн 34.6 хувийг эзэлж байгаа нь өнгөрсөн оноос 0.2 пункт, 101-200 толгой малтай өрхийн эзлэх хувь өнгөрсөн оноос 0.2 пунктээр тус тус буурч, 201-500 толгой малтай өрх 0.2 пункт, 501-с дээш малтай өрх 0.3 пункт, 1000 – аас дээш малтай өрх 0.1 пунктээр тус тус өсчээ.

Нийт малтай өрхийн 5.8 хувийг 10 хүртэл малтай , 8.8 хувийг 11-30 хүртэл малтай, 7.2 хувийг 31-50 хүртэл малтай, 12.8 хувийг 51-100 хүртэл малтай, 23.9 хувийг 101-200 хүртэл малтай, 28.2 хувийг 201-500 малтай, 13.3 хувийг 501-ээс дээш малтай өрх тус тус эзэлж байна.

Хүснэгт 18.1 Иргэдийн малын бүлэглэлт, өрхөөр, 2014-2018 он

Малын бүлэглэлт	2014	2015	2016	2017	2018
10 хүртэл малтай	734	679	775	745	754
11-30 малтай	1173	1123	1191	1140	1148
31-50 малтай	940	952	1006	941	933
51-100 малтай	1789	1686	1812	1672	1661
101-200 малтай	3116	2962	3041	3114	3106
201-500 малтай	3281	3398	3363	3609	3667
501-999 малтай	913	1038	1057	1271	1307
1000-1499 малтай	215	281	305	388	395
1500-2000 малтай	16	20	15	25	22
2001-ээс дээш	2	3	4	4	4
Дүн	**12179**	**12142**	**12569**	**12909**	**12997**

13.0 мянган мал бүхий өрх тоологдож өнгөрсөн оноос 88 өрх буюу 0.7 хувиар өсч, эдгээр мал бүхий өрхийн 58.5 хувь нь буюу 7.6 мянган өрх 200 хүртэл малтай өрх байна. Өнгөрсөн оноос 200 хүртэл малтай өрхийн эзлэх хувь 0.4 пунктээр буурсан байна.

Хүснэгт 18.2 Малчин өрхийн малын бүлэглэлт, ноогдох мал, толгойгоор

бүлэглэлт	өрхийн тоо	Нэг өрхөд ногдох малын тоо	нийт мал тоо	Үүнээс				
				тэмээ	адуу	үхэр	хонь	ямаа
10 хүртэл малтай	151	6.4	967	22	76	620	153	96
11-30 малтай	400	20.8	8 302	44	506	2 366	2 394	2 992
31-50 малтай	379	41.1	15 589	72	900	2 656	4 928	7 033
51-100 малтай	851	76.4	64 999	519	3 303	8 321	23 311	29 545
101-200 малтай	2 139	149.6	320 049	2 664	15 452	26 419	126 425	149 089
201-500 малтай	3 245	316.5	1 026 914	8 468	41 731	58 928	472 480	445 307
501-999 малтай	1 292	669.5	865 038	8 223	29 833	35 252	480 507	311 223
1000-1499 малтай	391	1 144.1	447 347	2 995	13 954	15 699	268 880	145 819
1500-2000 малтай	22	1 653.8	36 383	419	1 248	1 225	22 069	11 422
2001-ээс дээш	4	2 782.0	11 128	46	876	328	5 863	4 015
Дүн	**8874**	**315.2**	**2 796 716**	**23472**	**107879**	**151814**	**1407010**	**1106541**

Нэг малчин өрхөд дунжаар 3 тэмээ, 12 адуу, 17 үхэр, 159 хонь, 125 ямаа ноогдож байна.

18.4 Төллөлт, төл бойжилт

Оны эхний эхийн 86.3 хувь буюу 1156.1 мянган эх мал төллөж, гарсан төлийн 85.7 хувь буюу 991.9 мянган төл бойжуулсан байна. Өнгөрсөн онтой харьцуулахад төллөлтийн хувь 5.5 пункт, бойжилтын хувь 10.8 пунктээр буурч, төлийн хорогдол 4.1 дахин буюу 125.2 мянгаар өссөн байна.

Завхан, Цагаанхайрхан, Өндөрхангай, Зүүнхангай, Ховд, Өлгий, Баруунтуруун, Тэс сумдын төллөлтийн хувь 49.3 - 85.8 хувь байгаа нь аймгийн дунджаас 0.5 – 37.0 пунктээр бага, бусад сумдын төллөлтийн хувь 86.6 – 98.2 хувь байгаа нь аймгийн дунджаас 0.3 – 11.9 пунктээр их байна.

Зураг 18.7 Төллөсөн эх ба бойжсон төл, мян.тол

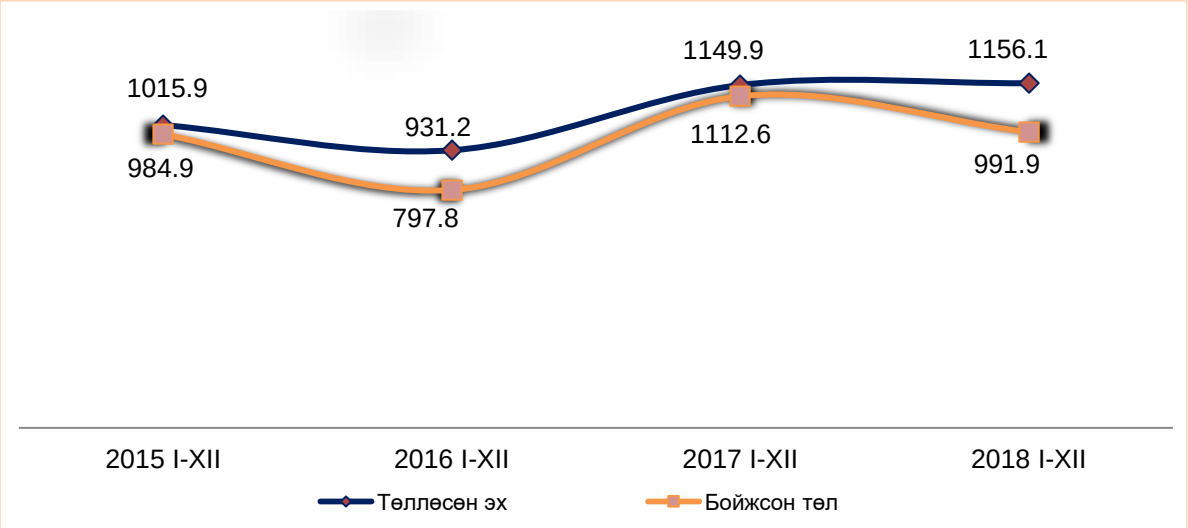

Зураг 18.8 Хорогдсон төл, мян.тол

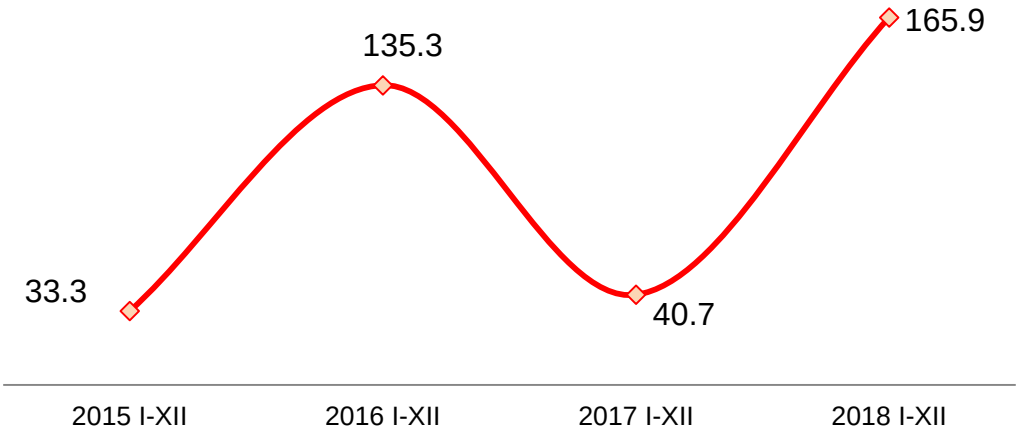

Өлгий, Цагаанхайрхан, Тэс, Өндөрхангай, Зүүнхангай, Өмнөговь, Бөхмөрөн сумдын төл бойжилт 56.1 - 83.4 хувь байгаа нь аймгийн дунджаас 2.3 – 29.6 пунктээр бага, бусад сумдад аймгийн дунджаас 0.9 – 13.5 пунктээр өндөр байна.

18.2 Том малын зүй бусын хорогдол

Оны эхний малын 4.1 хувь буюу 127.8 мянган толгой мал хорогдсон нь өнгөрсөн оныхоос 4.2 дахин буюу 97.2 мянган толгойгоор өссөн байна.

Зураг 18.9 Хорогдсон малын тоо, мян.тол

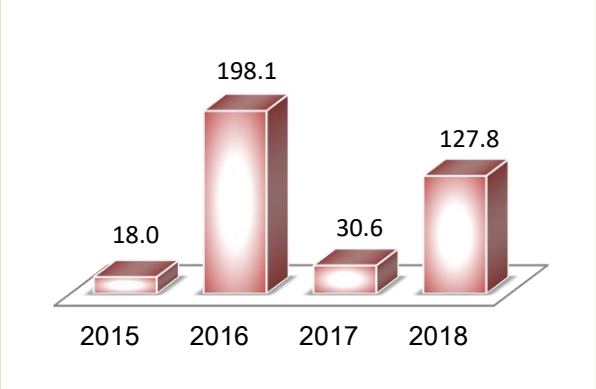

Зураг 18.10 Нийт хорогдолд эзлэх хувь

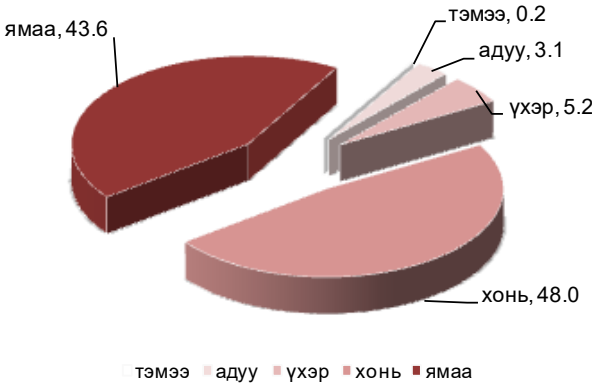

Нийт хорогдлын 48.0 хувийг хонь, 43.6 хувийг ямаа, 5.2 хувийг үхэр, 3.1 хувийг адуу, 0.2 хувийг тэмээний хорогдол тус тус эзэлж байна.

Өмнөговь, Тэс, Өндөрхангай, Зүүнхангай, Цагаанхайрхан, Завхан сумдын оны эхний малын 6.0 – 9.8 хувь нь хорогдож аймгийн дунджаас 1.9 – 5.7 пунктээр их, бусад сумдын оны эхний малын 0.2 – 3.2 хувь нь хорогдож, аймгийн дунджаас 0.9 - 3.9 пунктээр бага байна.

18.3 Тэжээвэр амьтад

2018 онд 161 гахай, 200 шувуу, 85 бүл зөгий тоологдсон бөгөөд өмнөх онтой харьцуулахад гахайн тоо 84, бүл зөгий 43, шувууны тоо 158-аар өссөн байна.

Тэжээвэр амьтдаас гахай, шувуу, зөгийн аж ахуйг илүүтэйгээр эрхэлж байна.

18.4 Цэвэр эрлийз мал

2018 онд цэвэр үүлдрийн хонь 266.1 мянга, сайжруулсан үүлдрийн хонь 33.2 мянга, нутгийн шилдэг омгийн ямаа 86.1 мянга, сайжруулсан үүлдрийн ямаа 8.5 мянга, нутгийн шилдэг омгийн адуу 16.5 мянга, цэвэр үүлдрийн үхэр 0.1 мянга тоологдсон байна.

18.5 Малчдын нийгэм ахуйн үзүүлэлт

Нийт 8.9 мянган малчин өрхийн 83.3 хувь буюу 7.4 мянга нь цахилгааны эх үүсгүүртэй байгаа ба өнгөрсөн оныхоос 0.6 мянгаар буурчээ. 5.9 мянган өрх сансрын антентай, 6.1 мянган өрх телевизортой, 5.0 мянган өрх оёдлын машинтай байна.

Өнгөрсөн оныхоос телевизортой өрхийн тоо 102, сансрын антентай өрхийн тоо 24, оёдлын машинтай өрхийн тоо 67-оор буурсан байна. 12983 малтай өрх гар утас хэрэглэж байна. Аймгийн хэмжээнд 1.1 мянган худаг, 10.2 мянган хашааг мал аж ахуйд ашиглаж байна.

18.6 Шинээр гаргасан ба засварласан худаг

Энэ онд шинээр 12 худаг гаргаж, 6 худаг засварласан ба түүнд нийт 274.8 сая төгрөг зарцуулсны 87.3 хувь нь улсын төсвийн хөрөнгөөр, 17.3 хувь нь малчдын хамтын хөрөнгө буюу бусад эх үүсвэрээр санхүүжигдсэн байна.

18.7 Малжуулалт

2018 онд малгүй болон мал цөөтэй иргэдийг малжуулах арга хэмжээнд зориулж 307.1 сая төгрөг зарцуулжээ. Малжуулах арга хэмжээ нь орон нутаг, гадаад улс орон, олон улсын байгууллага төрийн бус байгууллага зэрэг олон төрлийн байгууллагын санхүүжилтээр хийгдэж байна. Аймгийн хэмжээнд 70 өрх малжуулах арга хэмжээнд хамрагдсан бөгөөд нэг өрх дунджаар 4 ам бүлтэй байна. Нийт 7.8 мянган толгой мал олгосон ба түүний 98.1 хувь нь бог мал, 1.9 хувь нь бод мал байна. Нэг өрхөд дунджаар 111 толгой мал ноогдож байна.

18.4 Үр тариа, төмс, хүнсний ногоо тариалалт

14580.0 га-д үр тариа, үүнээс 14155.0 га-д улаан буудай, 101.5 га-д арвай, 318.5 га-д овьёос, 5 га-д гурвалжин будаа, 265.8 га-д төмс, 275.1 га-д хүнсний ногоо, эмийн ургамал 1.0 га-д, 2367.5 га-д тэжээлийн ургамал нийт 17.5 мянган га-д тариалалт хийлээ.

Өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад үр тариа 5344.8 га, тэжээлийн ургамал 475.7 га, хүнсний ногоо 0.6 -аар өсч, төмс 7.8 га-аар буурчээ.

Баруунтуруун сум 13246.0 га, Тариалан сум 1050.0 га-д үр тариа тариалсан нь аймгийн нийт тариалсан үр тарианы 98.1 хувийг эзэлж байна.

Баруунтуруун, Тариалан, Улаангом сумдад 221.5 га-д төмс, 237.7 га-д хүнсний ногоо тариалсан нь төмс, хүнсний ногооны тариалалтын 84.9 хувийг эзэлж байна.

Баруунтуруун суманд 1.0 га-д эмийн ургамал тариалсан байна.

Зураг 18.11 Үр тарианы тариалсан талбай, га

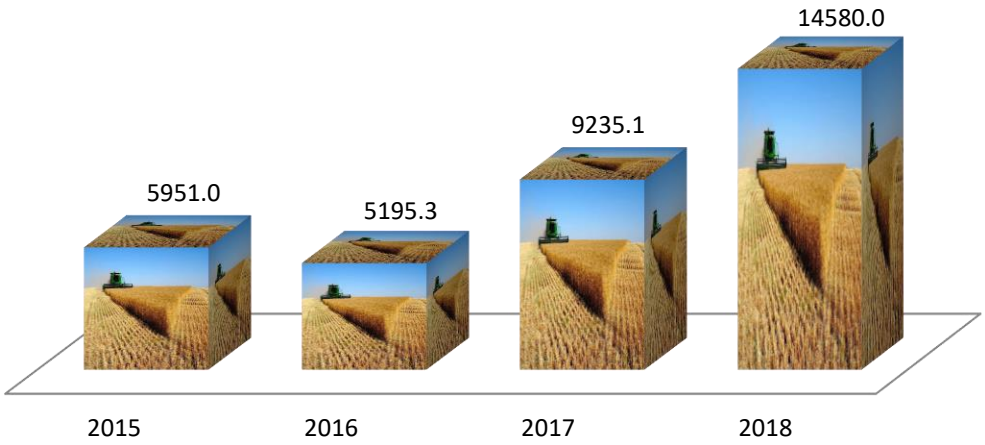

275.1 га талбайд хүнсний ногоо тариалж, нийт талбайн 52.9 га-д байцаа, 66.7 га-д лууван, 86.3 га-д шар манжин, 23.0 га-д улаан манжин, 17.3 га-д сонгино, 6.5 га-д сармис, 8.3 га-д өргөст хэмх, 4.1 га-д улаан лооль, тарвас 2.0 га, хулуу 0.02 га, 6.4 га-д бусад хүнсний ногоо тариалсан байна. 5.8 га-д хүлэмжийн тариалалт хийжээ.

Зураг 18.12 Төмс, хүнсний ногооны тариалсан талбай, га

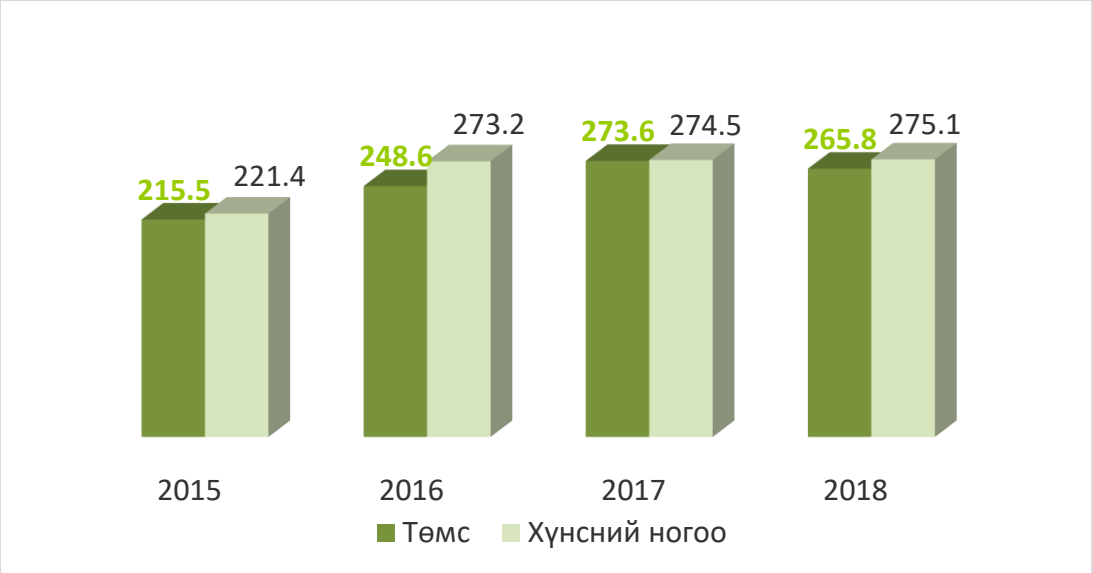

18.5 Үр тариа, төмс, хүнсний ногоо, байгалийн хадлан бэлтгэлт

Аймгийн хэмжээнд 18297.9 тн үр тариа, 2813.9 тн төмс, 2905.9 тн хүнсний ногоо хураан авсан байна.

Хураан авсан үр тариа өнгөрсөн оноос 8207.9 тн-оор өсч, төмс 406.6 тн, хүнсний ногоо 209.0 тн-оор буурчээ.

Хураан авсан үр тарианы 86.7 хувь нь Баруунтуруун, 11.1 хувь нь Тариалан суманд, төмсний 55.9 хувь, хүнсний ногооны 46.6 хувь нь Улаангом суманд ноогдож байна.

Зураг 18.13 Хураасан үр тариа, тонн

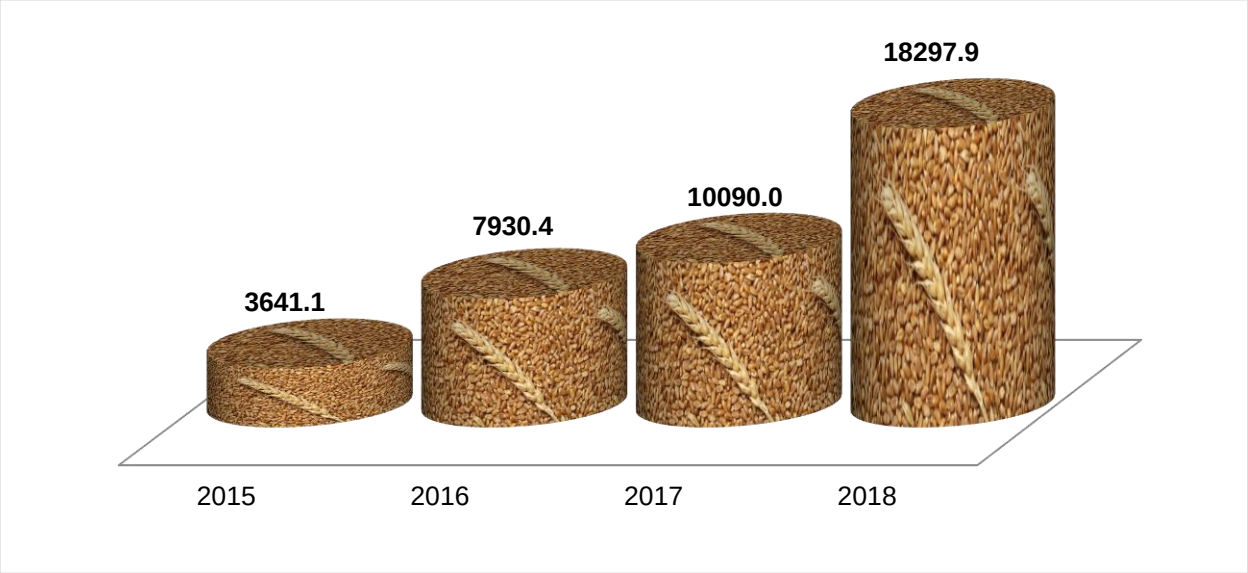

Зураг 18.14 Хураан авсан төмс, хүнсний ногоо, тонн

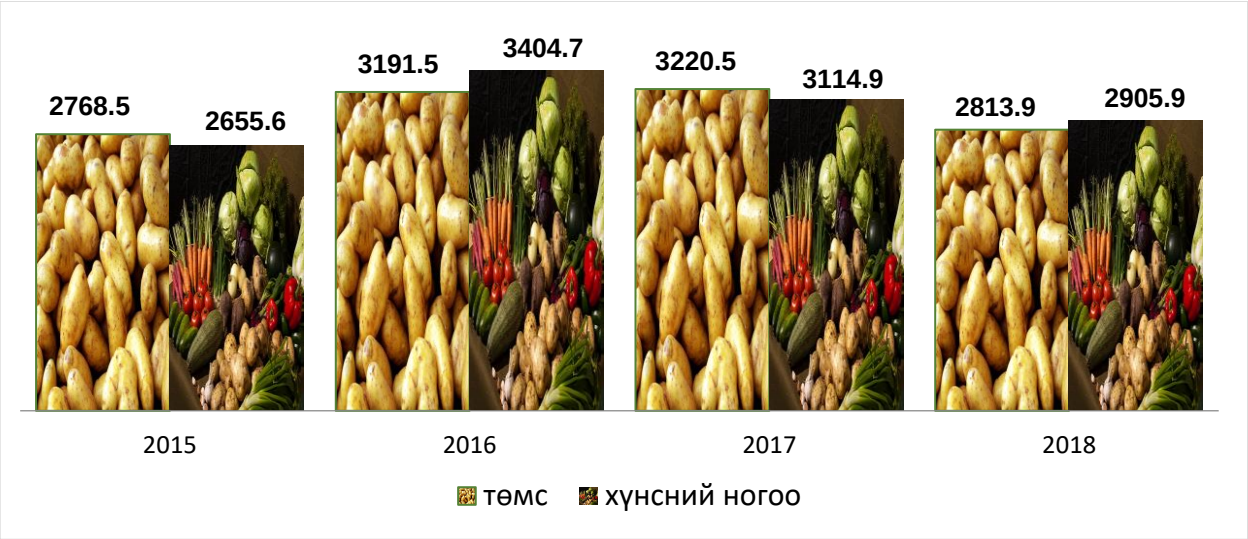

50.4 мянган тн байгалийн хадлан, 1.6 мянган тн гар тэжээл, 315.8 тн сүрэл бэлтгэжээ. Өнгөрсөн оны мөн үеэс бэлтгэсэн байгалийн хадлан 0.6 мянган тонноор буурч, гар тэжээл 0.2 мянган тн, сүрэл 126.8 тн-оор тус тус өсчээ.

АРГАЧЛАЛЫН ТАЙЛБАР

ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

Аймгийн ИТХ-ын 2002 оны ээлжит 8-р хуралдаанаар баталсан бүсүүд:
Баруун бүс : Завхан, Наранбулаг, Өлгий, Өмнөговь, Тариалан, Ховд
Хойт бүс : Бөхмөрөн, Давст, Сагил, Түргэн
Зүүн бүс: Зүүнговь, Малчин, Тэс, Хяргас
Өмнөт бүс:Баруунтуруун, Зүүнхангай, Өндөрхангай, Цагаанхайрхан
Төвийн бүс : Улаангом хот

Том малын зүй бусаар хорогдол: Өвчнөөр (халдвартай, халдваргүй) болон гэнэтийн аюулаар (цас, зуд, үер, ус, гал түймэр, аянга, цахилгаан зэрэг) хорогдсон, бусад шалтгааны (малын хариулга, арчилгаа маллагаатай холбогдон гарсан) улмаас хорогдсон малыг хамруулна.

Төллөлтийн хувь: Төллөсөн хээлтэгч малын тоог оны эхний хээлтэгч малын тоонд харьцуулж тооцно.

Төл бойжилтын хувь: Бойжуулсан төлийн тоог нийт гарсан төлийн тоонд харьцуулж тооцно.
Тариалсан талбай: Хөдөө аж ахуйн ургамал тариалсан талбайг хэлэх бөгөөд тухайн хугацаанд үр суулгасан газрын нийт хэмжээгээр тодорхойлно.

XIX АЖ ҮЙЛДВЭР

Аж үйлдвэрийн чиглэлээр 119 аж ахуйн нэгж мэдээнд хамрагдаж энэ онд оны үнээр 19.1тэрбум төгрөгийн нийт бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж 21.6 тэрбум төгрөгийн борлуулалт хийсэн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс үйлдвэрлэлт 40.0 хувиар, бүтээгдэхүүний борлуулалт 51.1 хувиар өссөн байна.

Зураг 19.1 Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлт, борлуулалт, оны үнээр, тэрбум төгрөгөөр

Зураг 19.2 Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл салбараар,оны үнээр, сая төгрөгөөр

Нийт үйлдвэрлэлтийн 39.9 хувийг дулаан түгээлт усан хангамж, 53.4хувийг боловсруулах салбарын үйлдвэрлэл, 6.7 хувийг уул уурхайн олборлолт эзэлж байна.

Зураг 19.2 Аж үйлдвэрийн салбарын бүтэц, хувь

Аж үйлдвэрийн салбарын ажиллагсдын тоо 782 байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 6.8 хувиар буурсан байна.Өнгөрсөн оны мөн үеэс боловсруулах үйлдвэрийн үйлдвэрлэлт 89.8 хувь, дулаан,усан хангамжийн үйлдвэрлэлт 39.5 хувь өсч , уул уурхайн олборлолт 15.5 хувиар буурсан байна.

Энэ онд аж ахуйн нэгжүүд 85 нэрийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэснийг өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 35 нэрийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлтэнд өсөлт гарч, өмнөх оны мөн үед үйлдвэрлэгдэж байгаагүй 22 нэрийн бүтээгдэхүүнийг үйлдвэрлэсэн байна.

Өнгөрсөн оны мөн үеэс гол нэрийн бүтээгдэхүүнүүдээс жимсний чанамал 29.6 хувь, хиамны зүйл 37.4 хувь, зайрмаг 80.2 хувь, архи 4.6 хувь, чулуун нүүрс 38.4 хувиар тус тус буурсан бол адууны мах 59.9 хувь, дулааны эрчим хүч 28.8 хувь, өлөн гэдэс 29.6 хувь, дээд гурил 57.1 хувь, дээлнээс бусад монгол хувцас 3.1, бетон зуурмаг 11.6 их, улаан тоосго 2.1 дахин өссөн байна.

АРГАЧЛАЛЫН ТАЙЛБАР

АЖ ҮЙЛДВЭР

Аж ахуйн нэгжүүдийг эдийн засгийн үйл ажиллагаагаар нь ангилахдаа НҮБ-ын эдийн засгийн үйл ажиллагааны Олон улсын стандарт ангиллыг мөрдөж байна.
Эдийн засгийн үйл ажиллагааны ангилал: Эдийн засгийн бүх төрлийн үйл ажиллагааны олон улсын стандарт ангилалд нийцүүлэн боловсруулсан үндэсний ангилал юм.
Гол нэр төрлийн бүтээгдхүүний үйлдвэрлэл нь тухайн бүтээгдхүүнийүйлдвэрлэлийн биет хэмжээг харуулна.
Аж үйлдвэрийн салбарын борлуулсан бүтээгдэхүүн: Аж ахуйн нэгжүүдийн тайлант хугацаанд худалдсан буюу гадагш гүйцэтгэсэн ажил, үйлчилгээний хэмжээ юм.
Аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл: Аж ахуйн нэгжүүдийн тайлант хугацаанд зах зээлд болон өөрийн эцсийн хэрэглээнд зориулж үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүнээс бүрдэнэ.

XXIII. СТАТИСТИКИЙН БИЗНЕС РЕГИСТРИЙН САН

Увс аймгийн статистикийн бизнес регистрийн санд 2018 онд 2013 аж ахуйн нэгж, байгууллага бүртгэлтэй байгаагийн үйл ажиллагаа явуулж байгаа 1473 (73.2%), үйл ажиллагаа явуулаагүй 540 (26.8%) аж ахуйн нэгж, байгууллагууд байна.

Үйл ажиллагаа явуулаагүй байгууллагаас 190 (35.2%) үйл ажиллагаагаа эхлээгүй, 309 (57.2%) түр зогсоосон, 34 (6.4%) бүрэн зогсоосон, 7 (1.3%) хаяг тодорхойгүй болон бусад шалтгаантай аж ахуйн нэгжүүд байна.

БҮЛЭГ XXIV ЗАХИРГААНЫ МЭДЭЭЛЭЛ

ТӨРИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ НЭГДСЭН ТӨВ-өөр үйлчлүүлэгчдийн мэдээлэл

Увс аймгийн Улаангом сумын “ТӨРИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ НЭГДСЭН ТӨВ”-өөр 2018 онд нийт давхардсан тоогоор 62329 иргэн үйлчилгээ авч үйлчлүүлсэн ба үйлчилгээний төрлөөр нь авч үзвэл эрүүл мэнд нийгмийн даатгалын үйлчилгээ 22.4 хувь, төрийн банкны үйлчилгээ 39.6 хувиудыг эзлэж байна.

№	Үйлчилгээ үзүүлэх байгууллагын нэр	Үзүүлж буй үйлчилгээний нэр тарлийн тоо	Үйлчилгээ авсан иргэдийн тоо	
1	Улсын бүртгэлийн хэлтэс	5	8014	12.9
2	Эрүүл мэнд, нийгмийн даатгалын хэлтэс	5	13942	22.4
3	Хөдөлмөр халамж үйлчилгээний газар	9	3120	5.0
4	Өмгөөлөл, хууль зүйн туслалцааны төв	3	4090	6.6
5	Төрийн банк	3	24675	39.6
6	Нотариад	5	679	1.1
7	Компьютер, канон зурагчин	6	7809	12.5
	Нийт дүн	36	62329	100.0

Зураг 24.1 “Төрийн үйлчилгээний нэгдсэн төв”-д үйлчлүүлсэн иргэд, бүтцээр

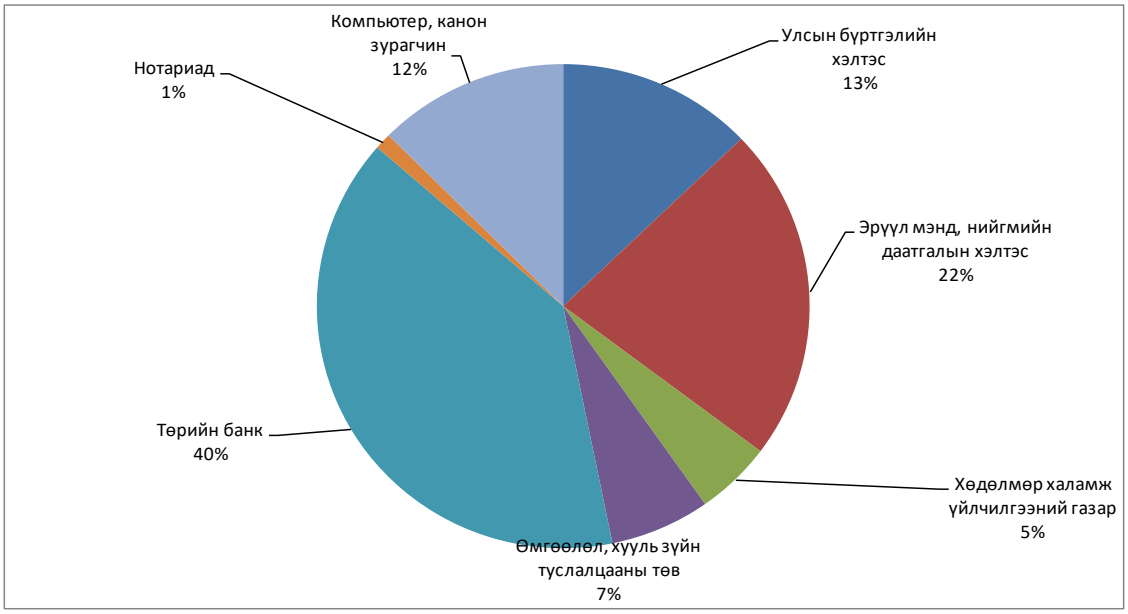

АЙМГИЙН ТӨР ЗАХИРГААНЫ БАЙГУУЛЛАГАД ИРГЭДЭЭС ИРҮҮЛСЭН ӨРГӨДӨЛ, ГОМДЛЫН ШИЙДВЭРЛЭЛТИЙН БАЙДАЛ

Аймгийн хэмжээнд 2018 онд 4412 санал, хүсэлт, өргөдөл, гомдол ирснийг бүртгэн хүлээн авч 95.6%-ийг шийдвэрлэн хариу өгч ажиллажээ.

Шийдвэрлэх шатандаа буюу хугацаа болоогүй 192 санал, хүсэлт, өргөдөл, гомдол, 59 өргөдлийг холбогдох сум, агентлагт шилжүүлж, “Засгийн газрын иргэд, олон нийттэй харилцах төв”-д 2018 онд манай аймгийн иргэдээс ирүүлсэн 9 санал, хүсэлт, өргөдөл, гомдлыг хүлээн авч холбогдох байгууллага, албан тушаалтанд шилжүүлэн үүрэг чиглэл өгч, шийдвэрлүүлсэн байна.

Нийт өргөдлийн зонхилох хувийг нийгмийн халамжийн үйлчилгээ, тэтгэвэр, тэтгэмж, төрийн үйлчилгээ, ажлын байр, мөнгөн болон эд материалын тусламж хүссэн өргөдлүүд эзэлж байна.

Хүснэгт 1. 2018 онд иргэдээс төрийн захиргааны төв байгууллага, албан тушаалтанд хандаж ирүүлсэн санал, хүсэлт, өргөдөл, гомдлын шийдвэрлэлтийн байдал /нэгтгэл/

№	Байгууллагын нэр	Нийт ирсэн өргөдөл, гомдлын тоо	Шийдвэрлэлт				
			Шийдвэрлэж хариу өгсөн	Бусад байгууллагад шилжүүлсэн	Хугацаагаар хэтрүүлж шийдвэрлэсэн	Шийдвэрлэх хугацаа болоогүй	Шийдвэрлэлт /%/
1	Аймгийн Засаг дарга болон ЗДТГазар	374	323	29	7	15	96.0
2	Сум	2358	2260	10	11	77	96.7
3	Агентлаг, байгууллага	1680	1555	20	5	100	94.0
	Нийт	4412	**4138**	**59**	**23**	**192**	95.6

Хүснэгт 2. Иргэдээс төрийн захиргааны төв байгууллага, албан тушаалтанд хандаж ирүүлсэн санал хүсэлт, өргөдөл, гомдлын шийдвэрлэлтийн байдал 2018 он

№	Байгууллагын нэр	Нийт ирсэн өргөдөл гомдол, санал хүсэлт	үүнээс					
			Бичгээр	11-11 төвөөр	Цахим хэлбэрээр	Утсаар хандсан	Биечлэн уулзсан	бусад
1	Аймгийн Засаг дарга болон ЗДТГазар	374	258	5	2	84	18	7
2	Сум	2358	2195	3	0	27	126	7
3	Агентлаг, байгууллага	1680	1595	1	10	35	35	4
	ДҮН	**4412**	**4048**	**9**	**12**	**146**	**179**	**18**

Зураг 1. Ирүүлсэн санал хүсэлт, өргөдөл, гомдол хэлбэрээр

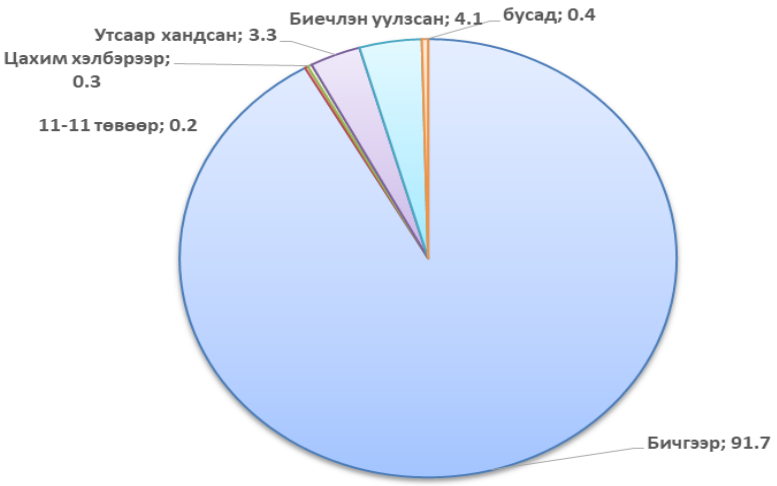

Хүснэгт 3. 2018 онд иргэдээс орон нутгийн захиргааны байгууллага, албан тушаалтанд хандаж ирүүлсэн санал, хүсэлт, өргөдөл, гомдлын агуулга /%-иар/

Увс аймаг	**Нийт өргөдөл**	**4412**	**100.0**
	Хүсэлт	2830	64.1
	Санал	341	7.7
	Гомдол	218	4.9
	Талархал	12	0.3
	Бусад	1011	22.9
	Ирүүлсэн өргөдөл гомдлын утгаар:		
	Хөдөлмөр эрхлэлт, халамжийн үйлчилгээтэй холбоотой	2436	55.2
	Гэр болон тусламж, дэмжлэг хүссэн	383	8.7
	нээллтэй утсанд хандсан	275	6.2
	Газар эзэмших, ашиглах, өмчлөх, нийгмийн даатгал, шилжилт хөдөлгөөнтэй холбоотой	512	11.6
	Бусад	806	18.3

Зураг 2. Ирүүлсэн санал, өргөдөл, гомдол, хүсэлт хувиар

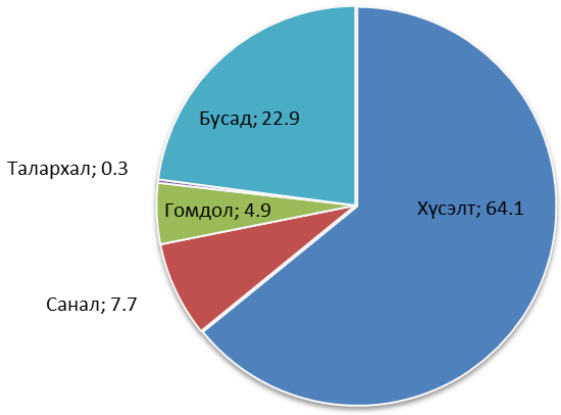

Иргэдээс ирүүлсэн санал, хүсэлт, өргөдөл, гомдлыг шийдвэрлэх ажлын хүрээнд 2017, 2018 онд гэр хүссэн иргэдийн өргөдлөөс сонгон шалгаруулалт хийж, ТББ-ын санхүүжилтээр 2 иргэнд гэр олгож, 37 өргөдлийг ХХҮГ-т шилжүүлжээ. Аймгийн удирдлага, төр захиргааны байгууллагад мөнгөн тусламж хүсч өргөдөл гаргасан 157 иргэнээс 79 иргэнд 19550.0 мянган төгрөгийн буцалтгүй тусламж, дэмжлэг үзүүлжээ.

Увс аймгийн хилээр нэвтэрсэн болон гарсан зорчигч тээврийн мэдээ

Увс аймгийн Боршоо, Тэс боомтуудаар 2018 оны жилийн эцэст нийт 47280 иргэн хилээр нэвтрэн гарч мөн нийт 47010 иргэн хилээр нэвтрэн орсон байна.

Нэвтрэн орсон иргэдийг бүтцээр нь ялгавал: албан ажлаар 112, хувийн журмаар 37499, байнга оршин суух 8174, бусад 1225 иргэд нэвтрэн орсон байна.

2018 онд хилээр орж гарсан иргэд нийт 94290 байгаа байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үетэй харцуулхад 20.1 хувь, өнгөрсөн 3 жилийн дундажтай харьцуулхад 46.9 хувиар тус тус өссөн үзүүлэлтэй байна.

Зураг 1. Хилийн боомтоор нэвтэрсэн болон гарсан иргэд

Зураг 2. 2018 онд хилээр нэвтрэн орсон иргэд, бүтцээр

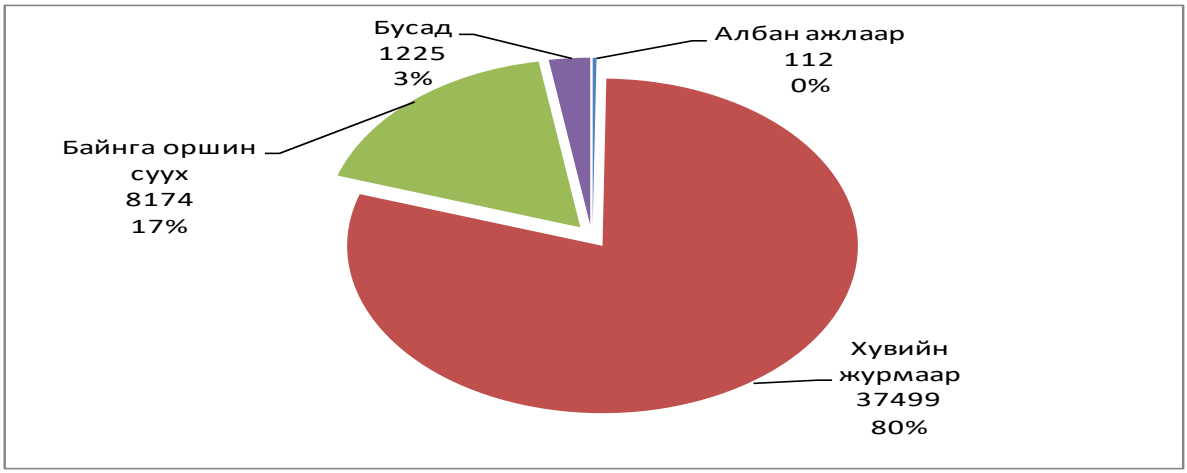

УВС АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ДЭРГЭДЭХ

СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТСИЙН ДАРГА П.ТУНГАЛАГ

2019 оны 01 дүгээр сарын 15

ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ

ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД	хэмжих нэгж	2014	2015	2016	2017	2018
Нийгмийн статистик үзүүлэлтүүд						
Хүн амын тоо	хүн	75737	80396	81377	82604	83617
Өрхийн тоо	тоо	20719	21212	21494	21796	22047
Бүтэн өнчин хүүхдийн тоо	тоо	114	99	83	77	78
Хагас өнчин хүүхдийн тоо	тоо	1538	1382	1472	1591	1439
Өрх толгойлсон хүний тоо	тоо	3180	2999	2934	2459	2322
Үүнээс: өрх толгойлсон эмэгтэйчүүдийн тоо	тоо	2601	2291	2262	1909	1849
Төрсөн хүүхдийн тоо /амьд төрөлт/	тоо	2127	2009	2040	2036	1912
Нас баралт	тоо	447	440	452	430	457
1000 хүн амд ногдох нас баралт	тоо	6	5.8	5.6	5.3	5.5
0- 5 насны хүүхдийн эндэгдэл	тоо	49	47	55	45	38
0-1 насны хүүхдийн эндэгдэл	тоо	40	41	44	38	27
Бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийн тоо	тоо	1138	1163	981	777	596
Халдварт өвчний гаралт	тоо	506	822	718	711	614
10000 хүнд ноогдох халдварт өвчин	тоо	68.4	108.5	89.3	87.4	74.3
Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо	тоо	361	372	322	356	332
ЕБС-д суралцагчид, тоо	тоо	17002	17400	17371	17536	17650
Сургуулийн өмнөх боловсролд хамрагдагсад	тоо	6588	6532	6767	7030	7064
Макро эдийн засгийн статистик үзүүлэлтүүд						
Аймгийн төсөв, оны үнээр						
Орлого	сая.төг	9700.4	9593	10248.7	11401.5	13342.6
Зарлага	сая.төг	62574.1	578885.9	61394.0	63362.4	69608.9
Өглөг	сая.төг	109.0	1494.6	269.6	132.5	82.4
Хэрэглээний үнийн индексийн өөрчлөлт, оны эхнээс	хувь	15.2	3.2	1.0	9.0	6.5
Хадгаламжийн үлдэгдэл	тэрбум.төг	61.0	66.4	75.5	90.4	108.8
Банкны зээлийн үлдэгдэл	тэрбум.төг	169.4	160.6	164.5	174.2	197.9
Үүнээс: хугацаа хэтэрсэн	тэрбум.төг	1.3	3.1	8.2	4.7	1.9
Экспорт	мян.ам.долл	25.6	303.8	20.1	237.2	327.3
Импорт	мян.ам.долл	30407.5	28133.74	34372.2	22269.6	28154.9

Эдийн засгийн статистикийн үзүүлэлтүүд	хэмжих нэгж	2014	2015	2016	2017	2018
Малын тоо	мян.тол	2561.2	2729.1	2784.1	3129.9	3175.3
Тэмээ	мян.тол	19.5	20.5	21.9	23.5	25.1
адуу	мян.тол	88.4	98.0	105.7	119.5	123.8
үхэр	мян.тол	145.4	156.8	161.0	176.9	182.9
хонь	мян.тол	1260.5	1337.0	1376.5	1552.1	1568.0
ямаа	мян.тол	1047.4	1116.7	1119.0	1257.9	1275.5
Хээлтэгч малын тоо	мян.тол	1090.2	1015.9	1252.4	1339.0	1417
Бойжсон төл	мян.тол	859.1	984.9	797.8	1112.6	991.9
Хорогдсон том малын тоо	мян.тол	14	18	198.1	30.6	127.8
Оны эхний малд эзлэх хувь	хувь	0.5	0.7	7.3	1.1	4.1
Амины малын бүлэглэлт, дүнд эзлэх хувь						
100 хүртэл малтай өрх	хувь	38.1	36.6	38.1	34.8	34.6
101-200 хүртэл малтай өрх	хувь	25.6	24.4	24.2	24.1	23.9
Үүнээс: 201-500 хүртэл малтай өрх	хувь	26.9	28	26.8	28.0	28.2
501-ээс дээш малтай өрх	хувь	9.4	11	11	13.0	13.3
Тариалсан талбай	га	8654.6	6387.9	5717.1	9783.3	15120.9
Үүнээс: үр тариа	га	8308.6	5951	5195.3	9235.2	14580
төмс	га	153.7	215.5	248.6	273.6	265.8
хүнсний ногоо	тн	192.3	221.4	273.2	274.5	275.1
Хураасан ургац	тн	10656.4	9065.2	14526.6	16425.4	24017.7
үүнээс: үр тариа	тн	6438.5	3641.1	7930.4	10090	18297.9
төмс	тн	2088.3	2768.5	3191.5	3220.5	2813.9
хүнсний ногоо	тн	2129.6	2655.6	3404.7	3114.9	2905.9
Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл , оны үнээр	сая.төг	9411.1	13060.2	12134.4	13636.8	19090.3
Үүнээс: Уул уурхай олборлох үйлдвэр	сая.төг	1622.6	1647.1	1526.7	2758.0	1270.3
Боловсруулах аж үйлдвэр	сая.төг	5427.5	7360.6	5252.3	5371.4	10194.9
дулаан түгээлт	сая.төг	2227.7	3904.2	5196.9	5213.1	7270.7
Усан хангамж түгээлт	сая.төг	133.3	148.3	158.5	294.3	354.4
Барилга угсралт, их засварын ажил, оны үнээр сая төг	сая.төг	44852.5	53057.7	19464.9	10108.7	23104.6
Бүх төрлийн тээврээр тээсэн ачаа	мян.тн	56.6	58.3	56.2	41.2	125.4
Бүх төрлийн тээврээр зорчсон зорчигчид, давхардсан тоогоор	мян.хүн	111.6	58.3	74	66.1	76.6

Увс аймгийн өрх, хүн амын тоо, сум, багаар 2018 онд

Сумдын нэр	Д/д	Багийн нэр	Нийт өрх	Хүн амын тоо	Үүнээс	Өрх толгойлсон эцэг эхийн тоо	Бүтэн өнчин хүүхдийн тоо	Хагас өнчин хүүхдийн тоо	Малын тоо	Үүнээс				
					Эмэгтэй					Тэмээ	Адуу	Үхэр	Хонь	Ямаа
Баруунтуруун	1	1-р баг, Шанд	210	712	352	8		3	9 416		510	1 582	3 333	3 991
	2	2-р баг, Зүүн туруун	122	427	211	5		6	22 073	9	2 511	2 460	7 301	9 792
	3	3-р баг, Туруун	284	1010	507	26	1	13	9 913	40	1 352	1 407	2 806	4 308
	4	4-р баг, Баян-Айраг	158	593	273	7		6	31 993	79	2 372	3 319	13 224	12 999
		Сумын дүн	**774**	**2742**	**1343**	**46**	**1**	**28**	**73 395**	**128**	**6745**	**8768**	**26664**	**31090**
Бөхмөрөн	5	1-р баг, Гурван жигэртэй	147	586	278	15		17	56 040	7	1 075	2 080	29 240	23 638
	6	2-р баг, Хар алтад	190	813	396	14	3	15	61 355	97	2 572	2 963	26 375	29 348
	7	3-р баг, Байшинт	243	893	444	27		9	23 828	9	1 060	2 136	7 030	13 593
		Сумын дүн	**580**	**2292**	**1118**	**56**	**3**	**41**	**141 223**	**113**	**4707**	**7179**	**62645**	**66579**
Давст	8	1-р баг, Торхилог	145	588	308	16		12	45 320	261	958	3 195	20 885	20 021
	9	2-р баг, Зүүнхөвөө	164	611	301	27		2	2 742		93	679	789	1 181
	10	3-р баг, Хандгайт	126	488	218	15		7	41 853	9	729	2 676	20 506	17 933
		Сумын дүн	**435**	**1687**	**827**	**58**	**0**	**21**	**89 915**	**270**	**1780**	**6550**	**42180**	**39135**
Завхан	11	1-р баг, Айраг нуур	97	332	165	4		2	34 690	3 455	1 668	444	9 949	19 174
	12	2-р баг, Хармагт	97	340	173	3		4	31 122	2 273	1 333	191	10 632	16 693
	13	3-р баг, Хяргас нуур	92	368	191	5		3	27 776	1 670	895	104	12 085	13 022
	14	4-р баг, Шар булаг	214	835	424	6	2	11	31 232	2 040	1 815	870	8 741	17 766
		Сумын дүн	**500**	**1875**	**953**	**18**	**2**	**20**	**124 820**	**9438**	**5711**	**1609**	**41407**	**66655**
Зүүнговь	15	1-р баг, Баяннуур	90	366	176	12	1	4	20 120	171	1 012	1 757	11 716	5 464
	16	2-р баг, Өгөөмөр	95	397	202	10		8	28 008	90	1 627	2 443	14 335	9 513
	17	3-р баг, Суврага	147	594	257	9		8	37 079	228	1 926	2 162	20 614	12 149
	18	4-р баг, Тохой	121	481	236	12		6	38 265	152	2 160	4 307	21 850	9 796
	19	5-р баг, Зэлийн говь	263	967	489	15		8	8 823	29	514	1 399	3 837	3 044
		Сумын дүн	**716**	**2805**	**1360**	**58**	**1**	**34**	**132 295**	**670**	**7239**	**12068**	**72352**	**39966**
Зүүнхангай	20	1-р баг, Даланбулаг	128	477	231	12	3	14	44 888	84	3 253	2 590	24 096	14 865
	21	2-р баг, Баянгол	160	601	281	9		7	60 023		3 167	3 002	34 807	19 047
	22	3-р баг, Жаргалант	171	636	304	18		8	41 162	23	3 065	2 461	20 230	15 383
	23	4-р баг, Хайрхан	192	639	317	24		15	14 635		594	1 083	7 339	5 619
		Сумын дүн	**651**	**2353**	**1133**	**63**	**3**	**44**	**160 708**	**107**	**10079**	**9136**	**86472**	**54914**
Малчин	24	1-р баг, Баянмандал	158	609	304	17		17	54 321	304	1 263	1 942	33 359	17 453
	25	2-р баг, Цалгар	201	663	318	7	2	14	20 000	5	786	1 255	11 251	6 703
	26	3-р баг, Баянхайрхан	164	633	302	15	1	15	47 195	234	1 331	1 750	31 555	12 325
	27	4-р баг, Баян-Эрдэнэ	147	617	291	11	1	13	45 044	180	1 220	1 768	28 338	13 538
		Сумын дүн	**670**	**2522**	**1215**	**50**	**4**	**59**	**166 560**	**723**	**4600**	**6715**	**104503**	**50019**

Наранбулаг	28	1-р баг, Гүнбүрд	310	1145	568	20	2	15	25 699	158	602	1 274	10 522	13 143
	29	2-р баг, Алдар	227	972	508	23	1	19	78 588	338	1 465	2 135	43 925	30 725
	30	3-р баг, Хужирт	254	1079	544	17		16	81 215	434	1 605	1 682	48 126	29 368
	31	4-р баг, Улаан-Үзүүр	265	1108	538	29	2	23	62 871	2 030	2 433	1 828	28 688	27 892
		Сумын дүн	**1056**	**4304**	**2158**	**89**	**5**	**73**	**248 373**	**2960**	**6105**	**6919**	**131261**	**101128**
Өлгий	32	1-р баг, Чаргат	188	767	385	18		8	49 704	1 337	1 270	1 124	18 777	27 196
	33	2-р баг, Өлгийнуур	187	739	361	31		16	47 851	633	1 376	804	19 522	25 516
	34	3-р баг, Хулстнуур	97	393	191	17		25	22 953	211	627	506	8 671	12 938
	35	4-р баг, Хөдөлмөр	147	529	277	5		1	9 387	27	398	448	2 237	6 277
		Сумын дүн	**619**	**2428**	**1214**	**71**	**0**	**50**	**129 895**	**2208**	**3671**	**2882**	**49207**	**71927**
Өмнөговь	36	1-р баг, Холбоо	175	712	365	26		6	46 136	233	835	1 150	24 961	18 957
	37	2-р баг, Улиаст	218	887	438	18	1	15	52 566	567	1 736	2 872	22 960	24 431
	38	3-р баг, Орлого	316	1346	664	21	1	22	80 914	473	2 520	2 149	41 232	34 540
	39	4-р баг, Баянгол	178	722	363	22		9	37 038	231	1 094	1 327	17 269	17 117
	40	5-р баг, Намир	268	1014	530	35	4	52	16 498	9	381	1 345	7 286	7 477
		Сумын дүн	**1155**	**4681**	**2360**	**122**	**6**	**104**	**233 152**	**1513**	**6566**	**8843**	**113708**	**102522**
Өндөрхангай	41	1-р баг, Цалуу	164	603	289	6		10	45 721	82	2 464	2 792	22 453	17 930
	42	2-р баг, Батсайхан	123	449	222	13		8	33 571	12	2 358	2 150	16 148	12 903
	43	3-р баг, Цагааннуур	165	585	310	14		9	49 436	322	2 685	3 087	25 686	17 656
	44	4-р баг, Жаргалант	185	709	364	39		19	52 608	44	2 524	2 593	22 499	24 948
	45	5-р баг, Цэцэрлэг	264	901	447	51	1	21	20 538	0	804	2 013	7 050	10 671
		Сумын дүн	**901**	**3247**	**1632**	**123**	**1**	**67**	**201 874**	**460**	**10835**	**12635**	**93836**	**84108**
Сагил	46	1-р баг, Баянзүрх	93	370	184	6		5	38 245	59	1 225	1 782	18 783	16 396
	47	1-р баг, Боршоо	74	277	126	6		6	20 034	4	470	1 520	8 830	9 210
	48	1-р баг, Өндөрмод	156	670	330	9		8	52 164	184	2 454	5 568	24 624	19 334
	49	1-р баг, Үүрэгнуур	101	414	190	4	1	2	51 807	63	1 469	2 128	28 743	19 404
	50	1-р баг, Хармод	216	778	405	34	3	23	16 519	1	362	971	6 652	8 533
		Сумын дүн	**640**	**2509**	**1235**	**59**	**4**	**44**	**178 769**	**311**	**5980**	**11969**	**87632**	**72877**
Тариалан	51	1-р баг, Бургастай	149	675	337	6		8	39 339	535	807	796	23 392	13 809
	52	2-р баг, Тарвагатай	100	476	225	10		11	32 061	153	574	917	20 545	9 872
	53	3-р баг, Мянган	147	627	308	6		3	36 380	121	718	1 335	21 039	13 167
	54	4-р баг, Толь	54	239	106	4		3	12 242	13	161	360	7 339	4 369
	55	5-р баг, Хөхөө	400	1552	785	82	2	46	24 368	38	359	1 572	10 338	12 061
	56	6-р баг, Хархираа	117	471	225	9	1	0	14 879	55	383	1 168	7 012	6 261
		Сумын дүн	**967**	**4040**	**1986**	**117**	**3**	**71**	**159 269**	**915**	**3002**	**6148**	**89665**	**59539**
Түргэн	57	1-р баг, Баянхайрхан	188	620	314	19	1	13	61 202	111	1 620	2 746	29 945	26 780
	58	2-р баг, Аршаант	210	820	417	10		14	70 958	267	2 575	4 287	41 787	22 042
	59	3-р баг, Эрдэнэхайрхан	207	670	324	26		8	11 799	2	314	799	5 496	5 188
		Сумын дүн	**605**	**2110**	**1055**	**55**	**1**	**35**	**143 959**	**380**	**4509**	**7832**	**77228**	**54010**

Тэс	60	1-р баг	107	429	203	19		1	31 545	685	1 549	2 340	21 292	5 679
	61	2-р баг	125	431	214	15		5	31 528	680	2 464	3 549	19 003	5 832
	62	3-р баг	127	411	201	17	1	9	21 777	261	1 381	2 741	11 950	5 444
	63	4-р баг	106	523	247	8		7	21 780	184	1 301	2 634	12 047	5 614
	64	5-р баг	158	553	274	27		14	31 613	327	1 394	2 682	18 531	8 679
	65	6-р баг	235	438	212	37	2	14	21 137	62	1 014	2 843	10 836	6 382
	66	8-р баг	104	673	313	9		12	19 780	34	1 344	2 632	10 478	5 292
	67	9-р баг	123	856	427	18		3	29 028	39	1 223	2 956	15 365	9 445
	68	10-р баг	108	445	233	7		0	29 364	32	1 286	3 040	16 541	8 465
	69	11-р баг	108	479	245	19		5	28 344	32	1 609	3 684	16 276	6 743
		Сумын дүн	**1301**	**5238**	**2569**	**176**	**3**	**70**	**265 896**	**2336**	**14565**	**29101**	**152319**	**67575**
Ховд	70	1-р баг, Ховд	261	937	473	25		16	35 016	69	1 170	2 466	7 097	24 214
	71	1-р баг, Шивэр	142	548	284	11		9	51 632	283	1 604	1 603	17 070	31 072
	72	1-р баг, Ачит	133	497	252	7		2	35 501	511	1 983	2 169	11 767	19 071
	73	1-р баг, Халиунбулаг	132	503	243	6		7	39 468	236	1 366	2 209	13 621	22 036
		Сумын дүн	**668**	**2485**	**1252**	**49**	**0**	**34**	**161 617**	**1099**	**6123**	**8447**	**49555**	**96393**
Хяргас	74	1-р баг, Хангай	93	402	187	4		11	45 249	23	1 165	1 471	28 486	14 104
	75	2-р баг, Бугат	144	623	312	10		4	67 001	535	2 379	2 302	37 370	24 415
	76	3-р баг, Хайрхан	169	702	336	19		18	62 376	40	1 466	1 913	39 927	19 030
	77	4-р баг, Дэлгэр	233	864	421	8		14	19 700	19	466	822	10 328	8 065
		Сумын дүн	**639**	**2591**	**1256**	**41**	**0**	**47**	**194 326**	**617**	**5476**	**6508**	**116111**	**65614**
Цагаанхайрхан	78	1-р баг, Хунт	145	543	274	23		6	59 280	294	2 514	2 011	28 083	26 378
	79	2-р баг, Хулж	93	354	165	15		11	47 079	26	1 956	1 101	20 478	23 518
	80	3-р баг, Ар булаг	269	888	455	61	1	18	25 095	7	805	1 148	9 891	13 244
	81	4-р баг, Даланхуруу	89	310	142	15		2	37 626	91	912	971	17 268	18 384
		Сумын дүн	**596**	**2095**	**1036**	**114**	**1**	**37**	**169 080**	**418**	**6187**	**5231**	**75720**	**81 524**
Улаангом	82	1-р баг	530	1971	960	32	3	23	14 792	7	1 119	3 532	4 534	5 600
	83	2-р баг	530	2023	1016	48	3	40	49 987	158	1 182	3 579	26 977	18 091
	84	3-р баг	1 241	4539	2320	60	5	45	7 060	6	666	1 102	3 390	1 896
	85	4-р баг	751	2741	1389	40		29	3 469	3	101	436	1 725	1 204
	86	5-р баг	669	2477	1229	105	4	43	9 406	16	230	1 161	3 922	4 077
	87	6-р баг	863	3101	1572	111	2	54	5 766		206	815	2 356	2 389
	88	7-р баг	921	3314	1720	100	2	73	12 400	27	1 004	843	7 492	3 034
	89	8-р баг	229	915	446	15		19	63 407	185	4 388	9 024	29 404	20 406
	90	9-р баг	702	2717	1331	65	7	44	13 244	34	385	1 543	6 054	5 228
	91	10-р баг	949	3485	1744	115	11	68	6 397	27	269	868	3 040	2 193
	92	11-р баг	623	2222	1128	136	2	42	5 913	13	180	511	2 748	2 461
	93	12-р баг	566	2108	1036	130	1	80	8 308	3	177	968	3 855	3 305
		Сумын дүн	**8574**	**31613**	**15891**	**957**	**40**	**560**	**200149**	**479**	**9907**	**24382**	**95 497**	**69 884**
		АЙМГИЙН ДҮН	**22047**	**83617**	**41593**	**2322**	**78**	**1439**	**3 175 275**	**25145**	**123787**	**182922**	**1567962**	**1275459**

2018 оны хүн амын тоо насны ангиллаар, сумаар

Сум	Хүн амын тоо бүгд		0-14 насны хүүхэд		16 хүртэл насны хүн амын тоо		18 хүртэл насны хүн амын тоо		16 дээш насны хүн амын тоо		18 дээш насны хүн амын тоо		16-34 насны залуучуудын тоо		15-60 хөдөлмөрийн насны хүн амын тоо		60 дээш өндөр настан	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Баруунтуруун	2700	2742	825	854	872	888	926	976	1828	1854	1774	1766	899	916	1723	1717	152	171
Бөхмөрөн	2284	2292	738	738	786	776	843	868	1498	1516	1441	1424	764	759	1430	1423	116	131
Давст	1703	1687	553	541	576	579	607	638	1127	1108	1096	1049	575	550	1055	1047	95	99
Завхан	1843	1875	605	632	635	656	664	734	1208	1219	1179	1141	569	557	1140	1136	98	107
Зүүнговь	2778	2805	975	990	1031	1033	1089	1147	1747	1772	1689	1658	871	879	1655	1661	148	154
Зүүнхангай	2305	2353	718	755	760	785	796	871	1545	1568	1509	1482	737	733	1445	1452	142	146
Малчин	2494	2522	827	807	880	869	929	975	1614	1653	1565	1547	792	816	1513	1547	154	168
Наранбулаг	4266	4304	1547	1548	1630	1646	1735	1804	2636	2658	2531	2500	1389	1390	2511	2541	208	215
Өлгий	2417	2428	810	811	843	857	902	962	1574	1571	1515	1466	852	850	1499	1507	108	110
Өмнөговь	4626	4681	1680	1683	1760	1780	1860	1937	2866	2901	2766	2744	1488	1480	2743	2797	203	201
Өндөрхангай	3232	3247	997	1030	1054	1079	1119	1199	2178	2168	2113	2048	1066	1043	2046	2017	189	200
Сагил	2463	2509	883	891	921	949	965	1043	1542	1560	1498	1466	735	729	1477	1510	103	108
Тариалан	4022	4040	1512	1517	1604	1608	1688	1803	2418	2432	2334	2237	1375	1383	2356	2361	154	162
Түргэн	2150	2110	712	679	749	728	783	809	1401	1382	1367	1301	663	649	1321	1312	117	119
Тэс	5273	5238	1792	1787	1912	1878	2017	2110	3361	3360	3256	3128	1743	1734	3189	3148	292	303
Ховд	2456	2485	819	824	864	868	921	975	1592	1617	1535	1510	761	763	1510	1522	127	139
Хяргас	2585	2591	858	860	904	908	953	1007	1681	1683	1632	1584	835	823	1586	1579	141	152
Цагаанхайрхан	2061	2095	644	683	687	705	729	803	1374	1390	1332	1292	681	686	1307	1297	110	115
Улаангом	30946	31613	9881	10265	10339	10741	10844	11759	20607	20872	20102	19854	10127	10153	19246	19426	1819	1922
Дүн	82604	83617	27376	27895	28807	29333	30370	32420	53797	54284	52234	51197	26922	26893	50752	51000	4476	4722

2018 оны эмэгтэй хүний тоо насны ангиллаар, сумаар

Сум	Хүн амын тоо бүгд		0-14 насны хүүхэд		16 хүртэл насны хүн амын тоо		18 хүртэл насны хүн амын тоо		16 дээш насны хүн амын тоо		18 дээш насны хүн амын тоо		16-34 насны залуучуудын тоо		15-60 хөдөлмөрийн насны хүн амын тоо		60 дээш өндөр настан	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Баруунтуруун	1326	1343	415	418	435	433	457	476	891	908	869	865	410	421	827	830	84	95
Бөхмөрөн	1108	1118	350	355	372	367	396	408	736	748	712	707	352	349	693	690	65	73
Давст	840	827	255	258	263	273	279	302	577	554	561	525	291	278	529	511	56	58
Завхан	941	953	313	322	328	331	344	373	613	618	597	576	282	276	570	568	58	63
Зүүнговь	1346	1360	457	459	486	480	513	540	860	876	833	816	402	410	799	804	90	97
Зүүнхангай	1105	1133	350	372	365	382	382	410	740	749	723	721	328	325	676	684	79	77
Малчин	1206	1215	404	384	429	412	453	461	777	800	753	751	342	360	712	731	90	100
Наранбулаг	2130	2158	801	805	838	851	887	931	1292	1299	1243	1219	653	647	1205	1229	124	124
Өлгий	1201	1214	390	399	407	413	433	468	794	796	768	741	411	414	744	746	67	69
Өмнөговь	2311	2360	818	840	861	877	912	958	1450	1478	1399	1397	730	730	1362	1386	131	134
Өндөрхангай	1621	1632	491	513	514	534	542	588	1107	1096	1079	1042	529	510	1022	1001	108	118
Сагил	1215	1235	428	434	445	455	466	496	770	775	749	734	360	356	721	729	66	72
Тариалан	1980	1986	752	746	793	783	829	870	1187	1199	1151	1112	646	656	1146	1155	82	85
Түргэн	1073	1055	346	334	368	353	384	405	705	702	689	650	322	326	652	642	75	79
Тэс	2603	2569	853	845	911	886	961	1004	1692	1678	1642	1560	842	839	1574	1545	176	179
Ховд	1240	1252	398	398	422	419	452	472	818	830	788	777	381	382	764	772	78	82
Хяргас	1252	1256	409	411	426	436	452	479	826	820	800	777	392	378	773	766	70	79
Цагаанхайрхан	1011	1036	314	331	337	342	356	389	674	689	655	642	312	319	632	637	65	68
Улаангом	15510	15891	4785	4971	5002	5200	5252	5702	10508	10673	10258	10171	4943	4961	9644	9776	1081	1144
Дүн	41019	41593	13329	13595	14002	14227	14750	15732	27017	27288	26269	25783	12928	12937	25045	25202	2645	2796

Сумдын эдийн засаг нийгмийн хөгжлийн үндсэн үзүүлэлтүүд, үргэлжлэл

(сумдаар)

	Татварын орлого	Төсвийн орлогын ТБ	Гарсан гэмт хэрэг	АҮ-ийн бүт.үйлд вэрлэл,о ны үнээр	үүнээс хувийн салбарынх	Ажлын шинэ байранд орсон ажиллагчид	Үүнээс эмэгтэй	Бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийн тоо	Үүнээс эмэгтэй
хэмжих нэгж	сая.төг	хувь	тоо	сая.төг	сая.төг	хүн	хүн	хүн	хүн
Нийт дүн	**13342.7**	**121.3**	**332**	**19090.3**	**16292.3**	**1202**	**431**	**596**	**318**
Баруунтуруун	348.4	98.2	7	232.6	232.6	21	9	15	8
Бөхмөрөн	559.5	175.3	10	62.7	62.7	18	5	7	4
Давст	102.9	100.3	17	132.1	132.1	28	17	22	13
Завхан	120.9	101.9	2	172.1	172.1	6	1	10	6
Зүүнговь	184.6	103.7	7	14.0	14.0	27	11	42	21
Зүүнхангай	172.4	98.4	1	136.6	136.6	41	13	21	10
Малчин	153.8	101.6	7	205.2	205.2	56	29	23	6
Наранбулаг	158.9	97.5	15	228.6	228.6	39	17	29	10
Өлгий	116.0	92.3	2	187.8	187.8	10	3	8	2
Өмнөговь	204.8	89.9	8	251.2	251.2	11	4	10	4
Өндөрхангай	189.3	92.8	12	197.2	197.2	5	2	7	4
Сагил	382.1	125.7	19	114.2	114.2	35	11	2	1
Тариалан	193.9	97.9	11	1601.7	1601.7	5	2	20	14
Түргэн	118.7	97.1	13	1.8	1.8	30	8	16	10
Тэс	267.3	108.2	8	300.4	300.4	113	5	8	3
Ховд	169.7	108.9	4	144.1	144.1	23	8	12	5
Хяргас	182.9	101.4	5	241.0	241.0	36	14	14	4
Цагаанхайрхан	141.1	94.3	3	39.5	39.5	17	5	24	12
Улаангом бусад	9575.5	127.3	181	14827.5	12029.5	681	267	306	181
ӨОМҮГ	**11401.5**	**113.9**	**356**	**13636.8**	**11424.9**	**1300**	**487**	**777**	**386**

Сумдын эдийн засаг нийгмийн хөгжлийн үндсэн үзүүлэлтүүд, үргэлжлэл

(сумдаар)

	Халдварт өвчний гаралт	10000 хүн амд	Нялхсын эндэгдэл	Амьд төрсөн 1000 хүүхдэд	5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл	1000 амьд төрөлтөд	Осол гэмтлийн өвчлөл	хүн амын төрөлт	хүн амын нас баралт	НДС-ийн	
										орлого*	ТБ %
хэмжих нэгж	тоо	тоо	тоо	тоо	тоо	тоо	хүн	хүн	хүн	сая.төг	хувь
НИЙТ ДҮН	**614**	**74.3**	**27**	**18.7**	**38**	**19.9**	**598**	**1912**	**457**	**13130.9**	**105.0**
Баруунтуруун	45	166.7					43	20	9	583.6	114.2
Бөхмөрөн	9	39.4					22	1	14	285.9	108.9
Давст	25	146.8			1	200.0	4	5	4	231.0	101.4
Завхан	6	32.6					21	6	10	234	104.6
Зүүнговь	13	46.8			1	90.9	54	11	13	306	104.7
Зүүнхангай	10	43.4	2	181.8	3	272.7	11	11	19	269.1	100.3
Малчин	7	28.1					14	5	7	262.3	101.2
Наранбулаг	30	70.3					19	10	33	316.9	102.0
Өлгий	6	24.8	2	400.0	2	400.0	13	5	19	297.6	107.5
Өмнөговь	19	41.1	1	25.0	2	50.0	25	40	24	414.1	102.6
Өндөрхангай	10	30.9	1	23.3	1	23.3	34	43	21	378.1	112.7
Сагил	16	65.0					9	7	9	232.5	101.7
Тариалан	26	64.6	1	55.6	1	55.6	18	18	14	422.9	104.8
Түргэн	16	74.4					8	1	16	229.2	108.4
Тэс	10	19.0	1	23.3	2	46.5	30	43	27	459.5	104.7
Ховд	9	36.6					8	3	4	262.5	100.3
Хяргас	9	34.8					4	11	14	298.2	103.1
Цагаанхайрхан	15	72.8	2	500.0	2	500.0	8	4	7	242.3	101.3
Улаангом	333	107.6	17	9.6	23	11.4	253	1668	193	7405.2	104.8
ӨОМҮГ	**711**	**87.4**	**38**	**14.1**	**45**	**22.1**	**889**	**2036**	**430**	**16418.4**	**103.2**

*Эрүүл мэндийн статистикийн мэдээлэл, ЭМГ

*НДСангынсумдаар гаргасан орлогод Эрүүл мэндийн даатгалын сангын орлого ороогүй болно.

ХҮН АМЫН ТОО, оны эцэст

Үзүүлэлт	2010	2011	2012	2013	2014	2015*	2016	2017	2018
Суурин хүн ам, хүйсээр									
Бүгд	74784	74448	74026	75518	75737	80396	81377	82604	83617
Үүнээс:									
эрэгтэй	37400	37079	36977	37598	37976	40428	40941	41585	42024
эмэгтэй	37384	37369	37049	37920	37761	39968	40436	41019	41593
Хот хөдөөгийн хүн ам									
Бүгд	74784	74448	74026	75518	75737	80396	81377	82604	83617
Үүнээс:									
аймгийн төв	23011	22849	25098	25574	26176	27658	30688	30946	31613
хөдөөгийн	51773	51599	48928	49944	49561	52738	50689	51658	52004
Жилийн дундаж суурин хүн ам									
Бүгд	76096	74616	74237	74772	75628	78067	80887	81991	83111
Үүнээс:									
эрэгтэй	38106	37240	37028	37288	37787	39202	40685	41263	41805
эмэгтэй	37990	37377	37209	37485	37841	38865	40202	40728	41306

2015*- 2015 оны Хүн ам, орон сууцны завсрын тооллогын дүнгээр

Хүн амын тоо, насны бүлэг, хүйсээр

Насны бүлэг	2014		2015*		2016		2017		2018	
	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй
Бүгд	75737	37761	80396	39968	81377	40436	82604	41019	83617	41593
1 хүртлэх	2086	1004	2077	1014	2027	971	2009	954	2060	1028
1-4	7416	3595	8137	3928	8150	3950	8264	3974	8367	4017
5	2040	1019	1807	898	1937	918	1995	974	1937	926
6	1966	944	2115	1073	1780	882	1925	904	1967	960
7	1529	749	2001	961	2090	1063	1787	883	1919	898
8	1509	739	1530	735	1985	957	2086	1054	1777	876
9	1434	714	1524	741	1510	723	1964	951	2069	1046
10-14	7617	3738	7536	3732	7305	3595	7346	3635	7799	3844
15-19	7087	3510	8181	3950	8059	3954	8026	3934	7708	3751
20-24	6193	2919	7870	3744	7889	3751	7691	3649	7921	3819
25-29	6203	3014	6533	3112	6703	3171	6905	3253	6885	3263
30-34	5519	2680	5601	2745	5725	2772	5731	2765	5817	2814
35-39	5234	2614	5237	2595	5250	2631	5321	2665	5266	2599
40-44	5056	2566	5006	2536	5067	2534	5059	2543	5038	2527
45-49	4622	2403	4751	2468	4791	2483	4865	2518	4829	2451
50-54	3787	1915	3779	1925	4013	2084	4068	2138	4288	2302
55-59	2433	1258	2635	1395	2804	1468	3086	1580	3248	1676
60-64	1370	753	1403	749	1590	854	1690	933	1900	1045
65-69	933	564	928	579	934	564	992	583	1021	592
70+	1703	1063	1745	1088	1768	1111	1794	1129	1801	1159

2015*- 2015 оны Хүн ам орон сууцны завсрын тооллогын дүнгээр

Хүн амын тоо, сумдаар, байршлаар

Сумын нэр	Бүх хүн ам			ҮҮНЭЭС								
				Аймгийн төвд			Сумын төвд			Хөдөөд		
	Бүгд	Эр	Эм	Бүгд	Эр	Эм	Бүгд	Эр	Эм	Бүгд	Эр	Эм
Баруунтуруун	2742	1399	1343	0	0	0	1722	863	859	1360	690	670
Бөхмөрөн	2292	1174	1118	0	0	0	893	449	444	1020	536	484
Давст	1687	860	827	0	0	0	611	310	301	1399	725	674
Завхан	1875	922	953	0	0	0	835	411	424	1076	550	526
Зүүнговь	2805	1445	1360	0	0	0	967	478	489	1040	511	529
Зүүнхангай	2353	1220	1133	0	0	0	636	332	304	1838	967	871
Малчин	2522	1307	1215	0	0	0	663	345	318	1717	888	829
Наранбулаг	4304	2146	2158	0	0	0	1145	577	568	1859	962	897
Өлгий	2428	1214	1214	0	0	0	529	252	277	3159	1569	1590
Өмнөговь	4681	2321	2360	0	0	0	1014	484	530	1899	962	937
Өндөрхангай	3247	1615	1632	0	0	0	901	454	447	3667	1837	1830
Сагил	2509	1274	1235	0	0	0	778	373	405	2346	1161	1185
Тариалан	4040	2054	1986	0	0	0	1552	767	785	1731	901	830
Түргэн	2110	1055	1055	0	0	0	670	346	324	2488	1287	1201
Тэс	5238	2669	2569	0	0	0	856	429	427	1440	709	731
Ховд	2485	1233	1252	0	0	0	937	464	473	4382	2240	2142
Хяргас	2591	1335	1256	0	0	0	864	443	421	1548	769	779
Цагаанхайрхан	2095	1059	1036	0	0	0	888	433	455	1727	892	835
Улаангом	31613	15722	15891	30253	15032	15221	0	0	0	1207	626	581
2018 он	83617	42024	41593	30253	15032	15221	16461	8210	8251	36903	18782	18121
2017 он	82604	41585	41019	30946	15436	15510	16462	8201	8261	35196	17948	17248

Нийт өрхийн тоо, байршлаар

Сумын нэр	Бүх өрх	ҮҮНЭЭС			
		Аймгийн төвд	Тосгон	Сумын төвд	Хөдөөд
Баруунтуруун	774			494	280
Бөхмөрөн	580			243	337
Давст	435			164	271
Завхан	500			214	286
Зүүнговь	716			263	453
Зүүнхангай	651			171	480
Малчин	670			201	469
Наранбулаг	1056			310	746
Өлгий	619			147	472
Өмнөговь	1155			268	887
Өндөрхангай	901			264	637
Сагил	640			216	424
Тариалан	967			400	567
Түргэн	605			207	398
Тэс	1301			235	1066
Ховд	668			261	407
Хяргас	639			233	406
Цагаанхайрхан	596			269	327
Улаангом	8574	8200			374
2018 он	22047	8200	0	4560	9287
2017 он	21796	8433	0	4558	8805

Өрх, хүн амын нийгмийн зарим үзүүлэлтүүд

Сумын нэр	Бүтэн өнчин хүүхэд	Хагас өнчин хүүхэд	Өрх толгойлсон хүний тоо		18 хүртэлх насны хүүхэдтэй өрх толгойлсон эх /эцэг/	Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний тоо	
			Бүгд	үүнээс эмэгтэй		Бүгд	үүнээс эмэгтэй
Баруунтуруун	1	28	46	39	21	114	50
Бөхмөрөн	3	41	56	47	21	125	49
Давст		21	58	42	23	112	45
Завхан	2	20	18	17	13	113	59
Зүүнговь	1	34	58	50	32	152	56
Зүүнхангай	3	44	63	48	24	104	37
Малчин	4	59	50	35	36	118	43
Наранбулаг	5	73	89	69	46	309	134
Өлгий		50	71	61	43	168	67
Өмнөговь	6	104	122	90	59	215	103
Өндөрхангай	1	67	123	108	50	174	85
Сагил	4	44	59	52	31	176	72
Тариалан	3	71	117	92	54	230	106
Түргэн	1	35	55	39	23	126	52
Тэс	3	70	176	121	32	197	69
Ховд		34	49	41	23	127	58
Хяргас		47	41	31	25	83	36
Цагаанхайрхан	1	37	114	88	45	136	69
Улаангом	40	560	957	779	345	1777	773
2018 он	78	1439	2322	1849	946	4556	1963
2017 он	77	1591	2459	1909	1140	4125	1856

Төрөлт, нас баралт, гэрлэлт, цуцлалт

Он	Төрөлт	Нас баралт		Гэрлэлт	Цуцлалт
		Бүгд	Нялхас		
2011	2028	504	9	440	35
2012	2053	450	9	586	25
2013	2068	434	12	691	33
2014	2171	461	6	635	29
2015	2118	468	14	636	26
2016	2149	472	9	580	30
2017	2122	467	7	630	37
2018	2000	459	6	565	47

Төрөлт, нас баралт, гэрлэлт, цуцлалт, сумдаар

Сум	Төрсөн хүүхэд	Нас барсан хүний тоо	Цэвэр өсөлт	Гэрлэсэн хүний тоо	Цуцалсан хүний тоо	Үрчлэгдсэн хүүхдийн тоо
Баруунтуруун	60	10	50	18	1	1
Бөхмөрөн	32	16	16	8		
Давст	37	6	31	8	1	1
Завхан	46	11	35	3	1	
Зүүнговь	55	12	43	15		
Зүүнхангай	56	16	40	26	1	1
Малчин	65	8	57	13		3
Наранбулаг	104	33	71	26	2	
Өлгий	25	12	13	18		1
Өмнөговь	104	24	80	26	3	6
Өндөрхангай	83	21	62	23		3
Сагил	46	7	39	16	1	1
Тариалан	123	15	108	22		1
Түргэн	42	15	27	15	1	
Тэс	128	32	96	32		3
Ховд	45	5	40	11		1
Хяргас	49	13	36	10		4
Цагаанхайрхан	53	8	45	18		
Улаангом	847	195	652	257	36	20
2018 он	2000	459	1541	565	47	46
2017 он	2122	467	1655	630	37	59

Төрөх үеийн хүйсийн харьцаа, хүүхэд төрүүлсэн эх гэр бүлийн байдлаар, сумдаар

Сум	Төрсөн хүүхэд		Төрөх үеийн хүйсийн харьцаа	Бүгд	Хүүхэд төрүүлсэн эх, гэрлэлтийн бадлаар		
	Бүгд	Эмэгтэй			Гэр бүлгүй	Батлуулсан гэр бүлтэй	Батлуулаагүй гэр бүлтэй
Баруунтуруун	60	29	106.9	60	4	49	7
Бөхмөрөн	32	17	88.2	32		32	
Давст	37	20	85.0	37	1	30	6
Завхан	46	22	109.1	46	7	39	
Зүүнговь	55	24	129.2	55	2	50	3
Зүүнхангай	56	28	100.0	56	10	46	
Малчин	65	26	150.0	65	2	56	7
Наранбулаг	104	59	76.3	104	5	98	1
Өлгий	25	12	108.3	25	3	22	
Өмнөговь	104	63	65.1	104	7	92	5
Өндөрхангай	83	40	107.5	83	10	71	2
Сагил	46	19	142.1	46		44	2
Тариалан	123	56	119.6	123	3	117	3
Түргэн	42	24	75.0	42	1	39	2
Тэс	128	60	113.3	128	12	116	
Ховд	45	22	104.5	45	2	43	
Хяргас	49	21	133.3	49	1	45	3
Цагаанхайрхан	53	33	60.6	52	3	47	2
Улаангом	847	415	104.1	833	36	761	36
2018 он	2000	990	102.0	1985	109	1797	79
2017 он	2122	991	114.1	2115	134	1863	118

Бүртгүүлсэн гэр бүл, хүйсээр, насны бүлгээр

Насны бүлэг	2015		2016		2017		2018	
	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Эрэгтэй	Эмэгтэй	Эрэгтэй	Эмэгтэй
Бүгд	636	636	580	580	630	630	565	565
18- хүртэл								
18-19	4	18	7	30	4	24	7	33
20-24	307	379	250	297	274	325	244	291
25-29	232	175	232	193	246	202	210	169
30-34	58	42	63	35	64	48	52	32
35-39	25	17	13	14	22	11	24	16
40-44	6	2	12	9	4	9	14	14
45-49	1	1	2	1	9	8	8	5
50+	3	2	1	1	7	3	6	5

Цуцлалт, гэр бүл байсан хугацаагаар

Үзүүлэлт	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Бүгд	25	33	29	26	30	37	47
үүнээс:							
1 жил хүртэл			4	2	6	2	2
1-3	7	5	4	6	5	5	5
4-6	8	9	7	7	7	6	8
7-9	3	10	9	7	3	8	10
10 ба дээш	7	9	5	4	9	16	22

Үрчлэлт, хүүхдийн насны бүлгээр

Үзүүлэлт	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Бүгд	58	53	60	36	49	59	46
үүнээс:							
3 нас хүртэл	38	41	29	23	35	41	23
3-6	6	7	14	8	5	13	12
7-9	7	1	7	2	5	1	6
10 ба дээш	7	4	10	3	4	4	5

Бүлэг 4. Хөдөлмөр

БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙ ИРГЭД, 2018 оны 12 сарын байдлаар

		2015 I-XII		2016 I-XII		2017 I-XII		2018 I-XII	
		Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй
Өмнөх сарын эцэст байсан ажилгүйчүүд		1073	626	1056	609	767	406	492	246
Тайлант сарын эцэст байгаа ажилгүйчүүд		1163	569	981	533	777	386	596	318
Хөгжлийн бэрхшээлтэй ажилгүйчүүд		17	5	9	4	6	3	12	7
Насны бүлгээр	15-24	266	140	269	172	207	108	78	46
	25-34	431	223	307	180	282	161	225	133
	35-44	269	145	232	119	161	83	153	78
	45-54	167	59	150	58	104	34	113	55
	55-59	25	2	15	2	22	0	25	6
	60+	5	0	8	2	1	0	2	0
Оны эхэнд байсан ажилгүйчүүд		1151	616	884	547	981	533	777	386
Шинээр бүртгүүлсэн ажилгүйчүүд		4927	2533	3824	2007	3711	1884	2614	1317
Шинээр тухайн сард бүртгүүлсэн ажилгүйчүүд		521	233	197	63	403	171	387	210
Бүртгэлтэй ажилгүйчүүдээс ажилд орсон ажилгүйчүүд		990	405	887	362	1399	654	623	303
Бүртгэлтэй ажилгүйчүүдээс тухайн сард ажилд орсон иргэд		53	14	77	25	201	99	145	73
2018 онд ажил идэвхтэй хайхгүй байгаа шалтгаанаар бүртгэлээс хасагдсан иргэд		3998	1870	3592	1546	3530	1988	2795	1411
Ажил идэвхтэй хайхгүй байгаа шалтгаанаар бүртгэлээс тухайн сард хасагдсан иргэд		378	262	272	139	393	191	283	138

АЖИЛГҮЙЧҮҮДИЙН ТОО, боловсролоор

	2015 I-XII	2016 I-XII	2017 I-XII	2018 I-XII	2018 I-XII 2017 I-XII хувь
Ажилгүйчүүд бүгд	1163	981	777	596	76.7
- дээд	256	224	227	140	61.7
- тусгай дунд	24	20	18	13	72.2
- мэргэжлийн анхан шатны	97	81	102	53	52.0
- бүрэн дунд	519	434	277	262	94.6
- бүрэн бус дунд	150	86	74	66	89.2
- бага	56	29	20	35	175.0
- боловсролгүй	61	107	59	27	45.8
Насанд хүрсэн 10.0 мян хүнд	240	202	160		0.0
Эх үүсвэр: Хөдөлмөр халамжийн үйлчилгээний газар					

АЖЛЫН ШИНЭ БАЙРАНД АЖИЛД ОРСОН ХҮНИЙ ТОО, салбараар, хүйсээр, 2018 оны 12 сарын байдлаар

Д/д	Эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбар	2015 I-XII		2016 I-XII		2017 I-XII		2018 I-XII		2018 I-XII / 2017 I-XII
		Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	хувь
	Бүгд	1651	592	709	323	1300	487	1202	431	92.5
1	ХАА, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур,	390	124	227	101	288	110	344	105	119.4
2	Уул уурхай олборлолт	103	21	36	4	16	1	10	2	
3	Боловсруулах үйлдвэрлэл	479	207	188	97	267	129	470	221	176.0
4	Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	15	-	5	-	3	-	-	-	
5	Усны хангамж, бохир ус зайлуулах систем, хог хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	18	3	2	1	6	1	5	1	83.3
6	Барилга	154	24	61	9	96	19	121	24	126.0
7	Бөөний болон жижиглэн худалдаа, машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	186	84	58	29	161	73	153	35	95.0
8	Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	23	5	16	3	12	2	1	0	8.3
9	Зочид буудал, байр, сууц болон нийтийн хоолны үйлчилгээ	45	21	28	20	35	27	5	4	14.3
10	Мэдээлэл, холбоо	38	14	1	-	14	8	4	2	28.6
11	Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	12	5	2	2	7	5	-	-	
12	Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа	-	-	-	-	-	-	-	-	
13	Мэргэжлийн шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	1	1	1	1	5	3	5	3	100.0
14	Удирдлагын болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	24	10	20	2	41	6	18	5	43.9
15	Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгаалал	47	20	2	2	243	36	19	7	7.8
16	Боловсрол	30	19	34	31	70	54	10	4	14.3
17	Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа	14	10	9	5	2	2	5	2	250.0
18	Урлаг, үзвэр, тоглоом наадам	1	1	3	1	6	-	3	0	50.0
19	Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	69	22	16	15	27	10	21	11	77.8
20	Хүн хөлслөн ажиллуулдаг өрхийн үйл ажиллагаа, өрхийн өөрийн хэрэглээнд зориулан үйлдвэрлэсэн нэр төрлөөр нь салгаж тодорхойлох боломжгүй бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ	2	1	-	-	1	1	8	5	800.0
21	Олон улсын байгууллага, суурин төлөөлөгчийн үйл ажиллагаа	-	-	-	-	-	-	-	-	

Эх үүсвэр: Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний газар

АЖЛЫН ШИНЭ БАЙРАНД АЖИЛД ОРСОН ХҮНИЙ ТОО, ажил, мэргэжил, хүйсээр, 2018 оны 12 сарын байдлаар

Д/д	Ажил, мэргэжлийн ангиллаар	2015 I-XII		2016 I-XII		2017 I-XII		2018 I-XII		2018 I-XII / 2017 I-XII
		Бүгд	Үүнээс эмэгтэй	Бүгд	Үүнээс эмэгтэй	Бүгд	Үүнээс эмэгтэй	Бүгд	Үүнээс эмэгтэй	хувь
	Бүгд	1651	592	709	323	1300	487	1202	431	92.5
1	Менежер	25	10	13	3	27	9	5	3	18.5
2	Мэргэжилтэн	184	97	81	44	210	122	95	52	45.2
3	Техникч болон туслах /дэд мэргэжилтэн	84	46	40	36	83	51	35	30	42.2
4	Контор (office), үйлчилгээний ажилтан	40	20	5	2	7	4	5	4	71.4
5	Худалдаа, үйлчилгээний ажилтан	91	57	53	42	95	59	46	28	48.4
6	ХАА, ой, загас агнуурын ажилтан	389	123	202	83	318	90	314	72	98.7
7	Үйлдвэрлэл, барилга, гар урлал, холбогдох ажил үйлчилгээний	474	185	219	100	333	124	541	216	162.5
8	Суурин төхөөрөмж, машин механизмын операторч,	178	14	59	3	61	3	34	4	55.7
9	Энгийн ажил мэргэжил	169	38	32	8	143	21	121	21	84.6
10	Зэвсэгт хүчний ажил, мэргэжил	17	2	5	2	23	4	6	1	26.1

Эх үүсвэр: Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний газар

АЖЛЫН БАЙРНЫ МЭДЭЭ, салбараар, давхардсан тоогоор 2018 он 12 сар
/захиалга/

Д/д	Эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбар	2015 I-XII		2016 I-XII		2017 I-XII		2018 I-XII		2018 I-XII / 2017 I-XII
		Бүгд	Дүнд эзлэх хувь	Бүгд	Дүнд эзлэх хувь	Бүгд	Дүнд эзлэх хувь	Бүгд	Дүнд эзлэх хувь	Хувь
	Бүгд	1220	100.0	1001	100.0	1456	100.0	1237	100.0	85.0
1	ХАА, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур,	99	8.1	123	12.3	42	2.9	66	5.3	157.1
2	Уул уурхай олборлолт	165	13.5	44	4.4	-	-	-	-	
3	Боловсруулах үйлдвэрлэл	152	12.5	86	8.6	18	1.2	27	2.2	150.0
4	Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	-	-	2	0.2	-	-	-		
5	Усны хангамж, бохир ус зайлуулах систем, хог хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	12	1.0	3	0.3	-	-	-		
6	Барилга	123	10.1	134	13.4	33	2.3	158	12.8	478.8
7	Бөөний болон жижиглэн худалдаа, машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	36	3.0	39	3.9	-	-	-		
8	Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	9	0.7	15	1.5	1	0.1	-		
9	Зочид буудал, байр, сууц болон нийтийн хоолны үйлчилгээ	17	1.4	15	1.5	-	-	-		
10	Мэдээлэл, холбоо	-	-	7	0.7	-	-	1	0.1	
11	Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	9	0.7	7	0.7	4	0.3	18	1.5	450.0
12	Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа	-	-	-	-	-	-	-	-	
13	Мэргэжлийн шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	-	-	-	-	3	0.2	-	-	
14	Удирдлагын болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	26	2.1	29	2.9	179	12.3	7	0.6	3.9
15	Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгаалал	20	1.6	37	3.7	60	4.1	49	4.0	81.7
16	Боловсрол	80	6.6	49	4.9	60	4.1	68	5.5	113.3
17	Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа	22	1.8	35	3.5	19	1.3	24	1.9	126.3
18	Урлаг, үзвэр, тоглоом наадам	6	0.5	5	0.5	2	0.1	6	0.5	300.0
19	Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	420	34.4	366	36.6	1035	71.1	813	65.7	78.6
20	Хүн хөлслөн ажиллуулдаг өрхийн үйл ажиллагаа, өрхийн өөрийн хэрэглээнд зориулан үйлдвэрлэсэн нэр төрлөөр нь салгаж тодорхойлох боломжгүй бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ	2	0.2	4	0.4	-	-	-	-	
21	Олон улсын байгууллага, суурин төлөөлөгчийн үйл ажиллагаа	22	1.8	1	0.1	-	-	-	-	

Эх үүсвэр: Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний газар

АЖЛЫН БАЙРНЫ МЭДЭЭ, ажил мэргэжлийн ангилалаар,

/ажлын байрны захиалга/

Д/д	Ажил, мэргэжлийн ангиллаар	2015 I-XII		2016 I-XII		2017 I-XII		2018 I-XII		2018 I-XII
		Бүгд	Дүнд эзлэх хувь	Бүгд	Дүнд эзлэх хувь	Бүгд	Дүнд эзлэх хувь	Бүгд	Дүнд эзлэх хувь	2017 I-XII Хувь
	Бүгд	1220	100.0	1001	100.0	1456	100.0	1237	100.0	85.0
1	Менежер	18	1.5	12	1.2	10	0.7	7	0.6	70.0
2	Мэргэжилтэн	184	15.1	185	18.5	385	26.4	191	15.4	49.6
3	Техникч болон туслах /дэд мэргэжилтэн	82	6.7	44	4.4	96	6.6	36	2.9	37.5
4	Контор (office), үйлчилгээний ажилтан	29	2.4	6	0.6	7	0.5	7	0.6	100.0
5	Худалдаа, үйлчилгээний ажилтан	158	13.0	166	16.6	49	3.4	49	4.0	100.0
6	ХАА, ой, загас агнуурын ажилтан	30	2.5	137	13.7	219	15.0	138	11.2	63.0
7	Үйлдвэрлэл, барилга, гар урлал, холбогдох ажил үйлчилгээний	267	21.9	207	20.7	127	8.7	311	25.1	244.9
8	Суурин төхөөрөмж, машин механизмын операторч, угсрагч	124	10.2	84	8.4	52	3.6	15	1.2	28.8
9	Энгийн ажил мэргэжил	306	25.1	157	15.7	500	34.3	476	38.5	95.2
10	Зэвсэгт хүчний ажил, мэргэжил	22	1.8	3	0.3	11	0.8	7	0.6	63.6

Эх үүсвэр: Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний газар

АЖЛЫН БАЙРНЫ МЭДЭЭ, байгууллагын өмчийн болон хариуцлагын хэлбэрээр, 2018 он 12 сар

	Хэлбэр	2015 I-XII		2016 I-XII		2017 I-XII		2018 I-XII		2018 I-XII
		Бүгд	Дүнд эзлэх хувь	Бүгд	Дүнд эзлэх хувь	Бүгд	Дүнд эзлэх хувь	Бүгд	Дүнд эзлэх хувь	2017 I-XII Хувь
	Бүгд	1220	100.0	1001	100.0	1456	100.0	1237	100.0	85.0
Төрийн	Өмчийн	184	15.1	151	15.1	851	58.4	556	44.9	65.3
	Өмчийн оролцоотой	-	-	1	0.1	4	0.3	-	-	
	Төрийн хамтарсан	-	-	-	-	-	-	5	0.4	
Орон нутгийн	Өмчийн	9	0.7	-	-	1	0.1	-	-	
	Өмчийн оролцоотой	-	-	-	-	-	-	-	-	
	Орон нутгийн хамтарсан	-	-	-	-	-	-	-	-	
Хувийн	Монгол Улсын иргэний	1026	84.1	845	84.4	597	41.0	666	53.8	111.6
	Хувийн хамтарсан	1	0.1	4	0.4	3	0.2	10	0.8	333.3
	Хувийн гадаад улсын	-	-	-	-	-	-	-	-	
Байгууллагын хариуцлагын хэлбэрээр	Хувьцаат компани	6	0.5	3	0.3	0	0.0	16	1.3	
	Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани	620	50.8	385	38.5	180	12.4	445	36.0	247.2
	Бүх гишүүд нь бүрэн хариуцлагатай нөхөрлөл	-	-	2	0.2	-	-	-	-	
	Зарим гишүүд нь бүрэн хариуцлагатай нөхөрлөл	1	0.1	1	0.1	-	-	-	-	
	Хоршоо	39	3.2	24	2.4	81	5.6	-	-	
	Төрийн өмчит аж ахуйн тооцоотой үйлдвэрийн газар	-	-	-	-	4	0.3	1	0.1	25.0
	Орон нутгийн өмчит аж ахуйн тооцоотой үйлдвэрийн газар	-	-	-	-	1	0.1	-	-	
	Төсөвт байгууллага	181	14.8	143	14.3	851	58.4	550	44.5	64.6
	Төрийн бус байгууллага	70	5.7	1	0.1	0	-	1	0.1	
	Бусад	303	24.8	442	44.2	339	23.3	224	18.1	66.1

АЖЛЫН ШИНЭ БАЙРАНД АЖИЛД ОРСОН ХҮНИЙ ТОО, насны бүлэг, байгууллагын өмчийн хэлбэрээр, хүйсээр, 2018 оны 12 сарын байдлаар

Үзүүлэлтүүд			2015 I-XII		2016 I-XII		2017 I-XII		2018 I-XII		2018 I-XII / 2017 I-XII
			Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Хувь
Бүгд			1651	592	709	323	1300	487	1202	431	92.5
Насны бүлгээр		15-24	309	122	130	59	232	86	153	37	65.9
		25-34	545	185	250	99	407	175	312	92	76.7
		35-44	448	164	149	75	325	109	332	127	102.2
		45-59	329	119	314	84	314	110	267	108	85.0
		60+	20	2	22	7	22	7	65	36	295.5
											-
Байгууллагын өмчийн хэлбэрээр	Төрийн	Өмчийн	72	35	15	9	296	78	25	8	8.4
		Өмчийн оролцоотой	-	-	-	-	3	2	-	-	-
		Төрийн хамтарсан	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Орон нутгийн	Өмчийн	10	-	-	-	1	1	-	-	-
		Өмчийн оролцоотой	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Орон нутгийн хамтарсан	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Хувийн	Монгол Улсын иргэний	1568	557	692	314	997	403	1177	423	118.1
		Хувийн хамтарсан	1	-	2	-	3	3	-	-	-
		Хувийн гадаад улсын	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Эх үүсвэр: Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний газар

Ажлын шинэ байранд орсон иргэд

Сумын нэрс	2015 I-XII		2016 I-XII		2017 I-XII		2018 I-XII	
	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй
Баруунтуруун	21	13	7	3	39	11	21	9
Бөхмөрөн	17	9	8	3	39	11	18	5
Давст	14	4	8	3	34	10	28	17
Завхан	16	7	16		38	14	6	1
Зүүнговь	32	14	11	4	43	11	27	11
Зүүнхангай	30	19	23		59	17	41	13
Малчин	90	20	10		30	20	56	29
Наранбулаг	87	27	50	10	53	19	39	17
Өлгий	27	10	8	3	40	16	10	3
Өмнөговь	118	41	10	5	40	10	11	4
Өндөрхангай	42	21	10	5	49	31	5	2
Сагил	29	9	13	4	45	21	35	11
Тариалан	52	21	40	22	51	20	5	2
Түргэн	49	13	6	2	40	18	30	8
Тэс	16	5	19	15	63	28	113	5
Ховд	30	12	17	8	35	5	23	8
Хяргас	43	17	5	2	20	2	36	14
Цагаанхайрхан	21	12	6	0	42	15	17	5
Улаангом	917	318	442	234	540	208	681	267
Дүн	1651	592	709	323	1300	487	1202	431

Эх үүсвэр: Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний газар

Бүлэг 6 . Нийгмийн даатгал,халамж

НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ЗАРЦУУЛАЛТ

сая.төг

1	Үзүүлэлт	2015 I-XII	2016 I-XII	2017 I-XII	2018 I-XII	харьцуулсан хувь
	Тэтгэврийн орлогын төлөвлөгөө	9007.7	8640.6	8820.6	10476.2	118.8
Тэтгэврийн	Гүйцэтгэл	8760.9	9106.4	9354.5	10729.1	114.7
1 даатгалын	Төлөвлөгөөний биелэлт	97.3	105.4	106.1	102.4	-
сан	Олговол зохих тэтгэвэр	29865.8	34349.1	35964.6	41024.9	114.1
	Олгосон тэтгэвэр	29560.0	30841.0	35619.7	40924.3	114.9
	ЭМД-ын орлогын төлөвлөгөө	3168.0	4580.4	5109.4	-	
Э.М-ийн	Гүйцэтгэл	2945.2	3915.4	4961.4	3389.8	68.3
2 даатгалын	Төлөвлөгөөний биелэлт	93.0	85.5	97.1	-	-
сан	Олговол зохих тэтгэвэр	3145.2	3891.6	4569.1	-	
	Олгосон тэтгэвэр	2981.5	3755.9	4258.2	4499.3	105.7
	Тэтгэмжийн орлогын төлөвлөгөө	1029.2	977.8	1077.8	1155.2	107.2
Тэтгэмжийн	Гүйцэтгэл	975.7	1023.1	1048.4	1203.8	114.8
3 даатгалын	Төлөвлөгөөний биелэлт	94.8	104.6	97.3	104.2	-
сан	Олговол зохих тэтгэвэр	1437.1	1864.2	1858.1	1870.4	100.7
	Олгосон тэтгэвэр	1545.7	2015.1	1796.7	1810.2	100.8
	ҮОМШӨ-ий орлогын төлөвлөгөө	756.8	709.9	664.7	641.0	96.4
ҮОМШӨ	Гүйцэтгэл	733.8	775.5	816.4	939.1	115.0
4 даатгал	Төлөвлөгөөний биелэлт	97.0	109.2	122.8	146.5	-
	Олговол зохих тэтгэвэр	204.8	252.5	128.3	534.9	416.9
	Олгосон тэтгэвэр	106.3	87.3	89.2	89.3	100.1
Ажилгүй-	Ажилгүйдлын орлого төлөвлөгөө	234.3	246.7	243.9	234.9	96.3
лийн	Гүйцэтгэл	222.4	227.7	237.7	259.0	109.0
5 даатгалын	Төлөвлөгөөний биелэлт	94.9	92.3	97.5	110.3	-
сан	Олговол зохих тэтгэвэр	201.9	240.9	512.7	417.0	81.3
	Олгосон тэтгэвэр	172.9	388.3	464.4	301.6	64.9
6	Шимтгэлийн орлогын дүн	13638.0	15048.1	16418.5	16520.8	100.6
7	Шимтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлт	96.1	99.3	103.2	105.0	-
8	НДС-ын зарлагын дүн	34366.4	37087.6	42228.2	47624.7	112.8
9	Авлага бүгд	353.9	682.3	683.0	631.4	92.4
	Үүнээс төсөвт байгууллага	135.9	186.3	98.6	68.6	69.6

НИЙГМИЙН ХАЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭ, сая.төг

Үзүүлэлт	2017 I-XII		2018 I-XII	
	хүний тоо	тэтгэмж сая.төг	хүний тоо	тэтгэмж сая.төг
Халамжийн сангийн орлого бүгд		10015.0		14597.1
Халамжийн сангийн зарцуулалт бүгд	37058	9970.3	43517	14549.8
үүнээс:				
Улсын төсвөөс олгосон тэтгэмж, тусламж	**11747**	**1682.4**	**11629**	**1688.5**
Алдарт эхийн одонгийн тусламж	8772	1192.7	8615	1190.9
Насны хишиг	2957	447.9	2990	446.8
Алдар цолтой ахмадуудад үзүүлсэн тусламж	18	41.8	24	50.8
Орон нутгийн халамжийн сангийн зарцуулалт бүгд	**25311**	**8287.9**	**33742**	**12861.3**
Халамжийн тэтгэвэр	1856	2731.7	1853	3100.6
Нөхцөлт мөнгөн тэтгэмж	2226	1368.6	2238	1507.6
Ахмад настан, ХБИ-дэд олгосон хөнгөлөлт	8977	1203.4	9716	1376.2
Амжиргааг дэмжих нөхцөлт мөнгөн тусламж	1837	1010	1854	1188.1
Жирэмсэн болон хөхүүл хүүхэдтэй эхчүүдэд үзүүлсэн хөнгөлөлт	2790	1016.7	842	393.2
ОНӨТХҮ, бусад	813	89.1	3283	1422.0
Цалинтай ээж			4852	2452.5
өрх толгойлсон эцэг , эх			195	173.6
Хүнс тэжээлийн тусламж	6812	868.4	8909	1247.5

Асрамжийн үйл ажиллагаа	хүний тоо	тэтгэмж сая.төг	хүний тоо	тэтгэмж сая.төг
АХҮТ-д асруулагч бүгд	16	169.0	17	178.7
Үүнээс: Эмэгтэй	11	135.2	11	142.9
Хүүхэд	1	22.0	1	23.2

Хүнсний цахим эрхийн бичгийн үйлчилгээ /сая төг/

	хамрагд-сан өрх	хамрагд-сан хүн	санхүүжилт	
			XII сар	I - XII сар
Улаангом	542	3159	17.5	423.3

НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГААС ТЭТГЭВЭР АВАГЧДЫН ТОО, ОЛГОСОН ТЭТГЭВЭР,
сая.төг

Сумын нэрс	2017 I-XII		2018 I-XII		2018 XII / 2017 XII *100%	
	Тэтгэвэр авагчдын тоо	Олгосон тэтгэвэр сая.төг	Тэтгэвэр авагчдын тоо	Олгосон тэтгэвэр сая.төг	Тэтгэвэр авагчдын өсөлт бууралтын хувь	Олгосон тэтгэвэрийн өсөлт бууралтын хувь
Дүн	**10824**	**35619.7**	**11285**	**40924.3**	**104.3**	**114.9**
Баруунтуруун	433	1434.3	431	1597.8	99.5	111.4
Бөхмөрөн	314	882.3	320	1097.0	101.9	124.3
Давст	220	640.3	226	783.1	102.7	122.3
Завхан	230	660.8	249	831.6	108.3	125.8
Зүүнговь	361	1007.7	376	1287.9	104.2	127.8
Зүүнхангай	310	892.2	313	1071.0	101.0	120.0
Малчин	312	929.4	316	1141.8	101.3	122.9
Наранбулаг	489	1407.3	510	1759.3	104.3	125.0
Өлгий	271	799.2	303	1027.7	111.8	128.6
Өмнөговь	473	1028.7	510	1709.7	107.8	166.2
Өндөрхангай	401	1173.1	416	1437.7	103.7	122.6
Сагил	250	747.6	266	956.7	106.4	128.0
Тариалан	415	1170.9	442	1496.2	106.5	127.8
Түргэн	290	840.0	289	1026.2	99.7	122.2
Тэс	596	1736.0	624	2159.1	104.7	124.4
Ховд	285	818.6	321	1051.6	112.6	128.5
Хяргас	268	889.9	271	954.1	101.1	107.2
Цагаанхайрхан	295	850.8	297	1051.9	100.7	123.6
Улаангом	4611	17710.6	4805	18483.9	104.2	104.4

НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГААС ТЭТГЭМЖ АВАГЧДЫН ТОО, ОЛГОСОН ТЭТГЭМЖ , сая.төг

Сумын нэрс	2017 I-XII		2018 I-XII		2018 XII / 2017 XII *100%	
	Тэтгэмж авагчдын тоо	Олгосон тэтгэмж сая.төг	Тэтгэмж авагчдын тоо	Олгосон тэтгэмж сая.төг	Тэтгэмж авагчдын өсөлт бууралтын хувь	Олгосон тэтгэмжийн өсөлт бууралтын хувь
Дүн	**2937**	**1796.7**	**2751**	**1810.2**	**93.7**	**100.8**
Баруунтуруун	138	83.9	113	75.8	81.9	90.3
Бөхмөрөн	55	50.9	52	33.4	94.5	65.6
Давст	49	32.6	43	26.5	87.8	81.3
Завхан	74	43.1	44	34.1	59.5	79.1
Зүүнговь	45	46.6	100	61.7	222.2	132.4
Зүүнхангай	75	32.5	69	30.9	92.0	95.1
Малчин	56	43.3	46	33.7	82.1	77.8
Наранбулаг	120	63.3	95	63.9	79.2	100.9
Өлгий	98	55.4	99	61.4	101.0	110.8
Өмнөговь	123	58.9	152	81.2	123.6	137.9
Өндөрхангай	91	66.1	60	49.0	65.9	74.1
Сагил	48	29.2	45	32.5	93.8	111.3
Тариалан	127	74.6	102	46.0	80.3	61.7
Түргэн	56	33.1	51	26.7	91.1	80.7
Тэс	94	78.9	84	86.7	89.4	109.9
Ховд	72	44.3	28	10.9	38.9	24.6
Хяргас	69	44.9	61	53.0	88.4	118.0
Цагаанхайрхан	91	53.6	52	23.0	57.1	42.9
Улаангом	1456	861.4	1455	979.8	99.9	113.7

Бүлэг 7 Боловсрол

ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД ӨДРӨӨР СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО

Сургууль	Хичээлийн жилээр					2018 *100
	2014-2015	*2015-2016*	*2016-2017*	*2017-2018*	*2018-2019*	2017
БҮГД	**17002**	**17400**	**17371**	**17536**	**17650**	100.7
Цогцолбор 1-р сургууль	2277	2429	2543	2546	2644	103.8
2-р цогцолбор сургууль	1789	1779	1816	1823	1891	103.7
3-р ахлах сургууль	1098	1087	1100	1114	1120	100.5
4-р ахлах сургууль	840	852	876	860	894	104.0
Чандмань эрдэм ахлах сургууль	371	388	365	399	396	99.2
Увс эрдэм ахлах сургууль	1102	1125	1107	1111	1137	102.3
Баруунтуруун сумын ахлах сургууль	526	562	564	573	551	96.2
Бөхмөрөн сумын дунд сургууль	387	364	394	383	391	102.1
Давст сумын дунд сургууль	197	204	205	218	192	88.1
Завхан сумын дунд сургууль	279	252	273	289	309	106.9
Зүүнговь сумын ахлах сургууль	513	543	543	544	572	105.1
Зүүнхангай сумын ахлах сургууль	473	492	486	490	487	99.4
Малчин сумын дунд сургууль	391	380	400	406	389	95.8
Наранбулаг сумын ахлах сургууль	594	614	600	627	593	94.6
Өлгий Ахлах сургууль	554	537	508	516	515	99.8
Өмнөговь сумын ахлах сургууль	878	920	919	931	949	101.9
Өндөрхангай сумын ахлах сургууль	679	691	631	636	627	98.6
Сагил сумын дунд сургууль	246	266	288	288	288	100.0
Тариалан сумын ахлах сургууль	738	771	784	811	761	93.8
Түргэн сумын дунд сургууль	196	199	196	203	207	102.0
Тэс сумын ахлах сургууль	934	1010	923	943	920	97.6
1-р бага сургууль	72	65	68	60	59	98.3
2-р бага сургууль	74	65	60	63	58	92.1
Улиастай багийн бага сургууль	35	25	23	20	22	110.0
Хархираа багийн бага сургууль	68	63	54	49	50	102.0
Ховд сумын ахлах сургууль	518	549	511	523	517	98.9
Хяргас сумын ахлах сургууль	595	605	604	590	580	98.3
Цагаанхайрхан сумын дунд сургууль	365	354	352	355	359	101.1
Дэвшил бага сургууль	118	122	100	101	99	98.0
Таван Тэс бага сургууль	95	87	78	64	73	114.1

ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН 1-Р АНГИД ЭЛСЭГЧИД

хичээлийн жилийн эхний байдлаар .

Сургууль	*2014-2015*	*2015-2016*	*2016-2017*	*2017-2018*	*2018-2019*	2018 *100 2017
БҮГД	**2028**	**2011**	**1722**	**1952**	**2006**	**102.8**
Цогцолбор 1-р сургууль	296	260	261	245	261	106.5
2-р цогцолбор сургууль	191	183	150	169	222	131.4
3-р ахлах сургууль	117	108	115	119	114	95.8
4-р ахлах сургууль	91	95	71	100	103	103.0
Чандмань эрдэм ахлах сургууль	37	52	37	50	35	70.0
Увс эрдэм ахлах сургууль	126	146	118	131	158	120.6
Баруунтуруун сумын ахлах сургууль	51	75	47	63	59	93.7
Бөхмөрөн сумын дунд сургууль	54	38	58	43	49	114.0
Давст сумын дунд сургууль	37	30	41	30	25	83.3
Завхан сумын дунд сургууль	39	14	28	48	40	83.3
Зүүнговь сумын ахлах сургууль	66	78	67	56	64	114.3
Зүүнхангай сумын ахлах сургууль	56	79	41	53	54	101.9
Малчин сумын дунд сургууль	49	44	55	66	47	71.2
Наранбулаг сумын ахлах сургууль	62	82	65	74	52	70.3
Өлгий Ахлах сургууль	56	51	41	53	66	124.5
Өмнөговь сумын ахлах сургууль	95	72	72	85	104	122.4
Өндөрхангай сумын ахлах сургууль	71	68	37	65	77	118.5
Сагил сумын дунд сургууль	38	41	40	30	38	126.7
Тариалан сумын ахлах сургууль	64	85	74	71	83	116.9
Түргэн сумын дунд сургууль	25	28	23	34	29	85.3
Тэс сумын ахлах сургууль	90	93	69	113	81	71.7
1-р бага сургууль	19	17	13	15	13	86.7
2-р бага сургууль	20	17	13	18	16	88.9
Улиастай багийн бага сургууль	12	7	5	4	9	225.0
Хархираа багийн бага сургууль	18	15	13	10	12	120.0
Ховд сумын ахлах сургууль	57	70	47	72	49	68.1
Хяргас сумын ахлах сургууль	77	62	41	56	62	110.7
Цагаанхайрхан сумын дунд сургууль	54	47	47	40	41	102.5
Дэвшил бага сургууль	35	32	19	20	20	100.0
Таван Тэс бага сургууль	25	22	14	19	23	121.1

СӨБ-д хамрагдагчид

Үзүүлэлтүүд			2015-2016		2016-2017		2017-2018		2018-2019	
			Бүгд	эм	Бүгд	эм	Бүгд	эм	Бүгд	эм
СӨБ-д хамрагдагчид бүгд			**6532**	**3157**	**6767**	**3272**	**7030**	**3385**	**7064**	**3415**
үүнээс малчдын хүүхэд			**2430**	**1153**	**2385**	**1153**	**2278**	**1013**	**2178**	**1021**
Насны бүлгээр	<2		110	49	147	67	140	74	141	51
	2		948	476	1379	709	1501	727	1412	683
	3		1183	584	1639	798	1794	855	1766	866
	4		1198	584	1826	867	1716	822	1919	935
	5		1165	571	1733	817	1859	897	1818	877
	6		5	2	43	14	20	10	8	3
Нийт хүүхдээс	Халамж эдэлдэг		34	16	0	0	25	7	50	20
	Хөгжлийн бэрхшээлтэй бүгд		45	18	39	16	36	15	13	6
	Үүнээс:харах эрхтэний		13	10	11	7	13	6	2	1
	Сонсох эрхтэний		2	1	2	1	2	1	1	-
	Хэл ярианы эрхтэний		12	1	6	1	9	4	4	2
	Оюун ухаан		1	1	3	0	2	2	-	-
	Бие эрхтэний		15	4	14	5	7	1	3	1
	Хавсарсан хэлбэрийн		2	1	3	2	3	1	3	2
СӨБ-д хамрагдагчид аас	Ээлжийн бүлэг		125	62	138	60	209	86	153	57
	Нүүдлийн цэцэрлэг		1798	829	1813	834	1729	752	1789	835
	Бусад		0	0	0	0	0	0	0	0
СӨБ-н бүлгийн тоо			196		195		205		195	

ЕБС-ийн дотуур байранд амьдарч буй хүүхдийн тоо, нөхцөл

Үзүүлэлт		2017-2018		2018-2019	
		Бүгд	Эмэгтэй	Бүгд	Эмэгтэй
Хүсэлт гаргасан хүүхэд		3123	1687	3078	1692
үүнээс малчдын		2462	1310	2656	1442
дотуур байранд сууж байгаа хүүхэд		2926	1571	3074	1684
үүнээс малчдын		2333	1235	2680	1450
дотуур байрны тоо		32	-	37	-
үүнээс стандартын		28	-	37	-
Үүнээс	Хүүхэд байрлах	504	-	445	-
	Тоглоом амралтын	3633.3	-	2061.1	-
	Номын сан /хичээл давтах м2/	2185	-	606.6	-
	Эрүүл мэндийн өрөө /м2/	619	-	135.2	-
	Халуун усны өрөө	38	-	16	-
	Жорлонгийн суултуурtай	73	-	123	-
	Угаалтуурын цэг	212	-	250	-
	Цайны газар бий	24	-	14	-
	Инженерийн шугам	8	-	14	-
	Нам даралтын	29	-	2	-
	Хогийн сав	364	-	349	-
Стандартын бус		2	-	0	-
Орны тоо		2478	-	3135	-

Бүлэг 8 Эрүүл мэнд

ТӨРӨЛТ, ЭХ, ХҮҮХДИЙН ЭНДЭГДЛИЙН ТОО

Үзүүлэлтүүд	хэмжих нэгж	2015 I-XII	2016 I-XII	2017 I-XII	2018 I-XII	2018 I-XII*100 2017 I- XII
Төрсөн эхийн тоо	тоо	1996	2027	2029	1896	93.4
үүнээс: гэртээ	тоо	16	13	10	9	90.0
Амьд төрсөн хүүхэд	тоо	2009	2040	2036	1912	93.9
Амьгүй төрсөн хүүхэд	тоо	7	14	14	7	50.0
5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл	тоо	47	55	45	38	84.4
	1000 амьд төрөлтөнд	23.4	30.0	22.1	19.9	90.0
үүнээс: нялхсын эндэгдэл	тоо	41	44	38	27	71.1
	1000 амьд төрөлтөнд	20.4	21.57	18.7	14.1	75.4
Эхийн эндэгдэл	тоо	0	0	1	0	0.0
	100000 амьд төрөлтөнд	0	0	49.1	0.0	0.0
Нийт нас баралт	тоо	440	452	430	457	106.3
	1000 хүнд	5.8	5.6	5.3	5.5	104.3
үүнээс: эмнэлэгт	тоо	74	72	68	66	97.1
	эзлэх хувь	16.8	15.9	15.8	14.4	91.4
Хоног болоогүй нас баралт	тоо	17	16	22	15	68.2
	эзлэх хувь	23.0	22.2	32.4	22.7	70.1
Хорт хавдрын	өвчлөл	206	165	108	166	153.7
	нас баралт	150	144	132	160	121.2
Осол гэмтлийн	өвчлөл	822	855	889	598	67.3
	нас баралт	58	53	47	54	114.9

ХАЛДВАРТ ӨВЧНИЙ ГАРАЛТ, өвчний нэрээр

Үзүүлэлтүүд	хэмжих нэгж	2015 I-XII	2016 I-XII	2017 I-XII	2018 I-XII	2018 I-XII*100 2017 I- XII
Нийт халдварт өвчин	тоо	822	718	711	614	86.4
	10000 хүн амд	108.67	89.31	87.4	74.3	85.0
Гепатит	тоо	26	13	21	12	57.1
	10000 хүн амд	3.43	1.62	2.6	1.5	55.8
Мэнэн	тоо	0	0	0	2	
	10000 хүн амд	0	0	0	0	
Сүрьеэ	тоо	64	52	55	39	70.9
	10000 хүн амд	8.45	6.47	6.8	4.7	69.4
Хамуу	тоо	0	0	0	0	
	10000 хүн амд	0	0	0.0	0.0	
Хүйтэн	тоо	125	80	134	98	73.1
	10000 хүн амд	16.5	9.95	16.5	11.9	71.9
Тэмбүү	тоо	130	110	172	129	75.0
	10000 хүн амд	17.16	13.68	21.1	15.6	74.0
Бруцеллёз	тоо	4	0	6	0	0.0
	10000 хүн амд	0.5	0	0.7	0.0	0.0
Улаан бурхан	тоо	333	356	0	0	
	10000 хүн амд	43.97	44.28	0.00	0.0	
Гахайн хавдар	тоо	5	0	3	2	66.7
	10000 хүн амд	0.7	0	0.4	0.2	64.9
Трихоманиаз	тоо	19	38	81	72	88.9
	10000 хүн амд	2.51	4.73	9.9	8.7	88.1
Цусан суулга	тоо	58	26	35	45	128.6
	10000 хүн амд	7.66	3.23	4.3	5.5	126.7
Салхинцэцэг	тоо	27	20	174	203	116.7
	10000 хүн амд	3.56	2.49	21.4	24.6	114.9
Гар хөл амын өвчин	тоо	17	17	24	0	
	10000 хүн амд	2.2	2.11	3.0	0.0	
Боом	тоо	0	0	0	0	
	10000 хүн амд	0	0	0	0	
Сальмонёллёз	тоо	0	0	1	0	
	10000 хүн амд	0	0	0	0.0	
Ёлом	тоо	1	0	1	1	100.0
	10000 хүн амд	0.1	0	0.1	0.1	100.0
Бусад	тоо	8	6	4	11	275.0
	1000 хүн амд	1.06	0.75	0.5	1.0	

НЭГ ХҮРТЭЛХ НАСАНДАА ЭНДСЭН ХҮҮХДИЙН ТОО, сумаар

Сумдын нэр	Нас барсан 1 хүртэлх насны хүүхэд				1000 амьд төрөлтөнд ногдох нялхсын эндэгдэл			
	2015 I-XII	2016 I-XII	2017 I-XII	2018 I-XII	2015 I-XII	2016 I-XII	2017 I-XII	2018 I-XII
Дүн	**41**	**44**	**38**	**27**	**20.4**	**21.6**	**18.7**	**14.1**
Баруунтуруун	0	4			0.0	85.1		
Бөхмөрөн	0	1	1		0.0	125.0	333.3	
Давст	0	0			0.0	0.0		
Завхан	0	1	1		0.0	142.9	200.0	
Зүүнговь	3	0			375.0	0.0		
Зүүнхангай	1	0	1	2	83.3	0.0	71.4	181.8
Малчин	0	2	4		0.0	90.9	500.0	
Наранбулаг	1	2	1		76.9	111.1	111.1	
Өлгий	0	0		2	0.0	0.0		400.0
Өмнөговь	0	2	1	1	0.0	31.7	27.8	25.0
Өндөрхангай	2	0		1	54.1	0.0		23.3
Сагил	0	3	1		0.0	333.3	250.0	
Тариалан	2	0	1	1	40.8	0.0	40.0	55.6
Түргэн	1	0			200.0	0.0		
Тэс	2	1	1	1	58.8	18.9	20.4	23.3
Ховд	1	2			47.6	111.1		
Хяргас	0	1	1		0.0	34.5	66.7	
Цагаанхайрхан	0	0	1	2	0.0	0.0	500.0	500.0
Улаангом	28	25	24	17	17.3	15.4	11.9	9.6

5 ХҮРТЭЛХ НАСАНДАА ЭНДСЭН ХҮҮХДИЙН ТОО, сумаар

Сумдын нэр	Нас барсан 5 хүртэлх насны хүүхэд				1000 амьд төрөлтөнд ногдох эндэгдэл			
	2015 I-XII	2016 I-XII	2017 I-XII	2018 I-XII	2015 I-XII	2016 I-XII	2017 I-XII	2018 I-XII
Дүн	**47**	**55**	**45**	**38**	**23.4**	**27.0**	**22.1**	**19.9**
Баруунтуруун	1	4			26.3	85.1		
Бөхмөрөн	1	1	1		142.9	125.0	333.3	
Давст	0	0		1	0.0	0.0		200.0
Завхан	0	1	1		0.0	142.9	200.0	
Зүүнговь	3	0		1	375.0	0.0		90.9
Зүүнхангай	1	0	2	3	83.3	0.0	142.9	272.7
Малчин	0	3	5		0.0	136.4	625.0	
Наранбулаг	1	2	1		76.9	111.1	111.1	
Өлгий	0	0	1	2	0.0	0.0	142.9	400.0
Өмнөговь	0	2	1	2	0.0	31.7	27.8	50.0
Өндөрхангай	2	0		1	54.1	0.0		23.3
Сагил	0	3	1		0.0	333.3	250.0	
Тариалан	2	0	2	1	40.8	0.0	80.0	55.6
Түргэн	1	0			200.0	0.0		
Тэс	3	1	3	2	88.2	18.9	61.2	46.5
Ховд	1	3			47.6	166.7		
Хяргас	0	1	1		0.0	34.5	66.7	
Цагаанхайрхан	0	1	1	2	0.0	100.0	500.0	500.0
Улаангом	31	33	25	23	19.1	20.3	12.5	11.4

ХАЛДВАРТ ӨВЧНӨӨР ӨВЧЛӨГЧДИЙН ТОО, 2018 I-XII, сумдаар

сумдын нэр	Халдварт өвчнөөр өвчлөгчид бүгд	үүнээс					
		Вируст гепатит	Сүрьеэ	Салхинцэ цэг	хүйтэн	Тэмбүү	Трихоман иаз
Дүн	**551**	**12**	**39**	**203**	**98**	**129**	**72**
Баруунтуруун	40		1	35		7	1
Бөхмөрөн	8	1	1	1	1	2	2
Давст	25		1	18	1	2	2
Завхан	5			2			4
Зүүнговь	11		1	8			1
Зүүнхангай	9				3	4	3
Малчин	5		1	2	2	1	1
Наранбулаг	28			11	4	3	6
Өлгий	5		1	1	1	3	
Өмнөговь	18		2	10	1	1	5
Өндөрхангай	10	2			2	3	3
Сагил	14	1		4		6	
Тариалан	14	1	1	11	2	5	1
Түргэн	15			4	2	6	3
Тэс	9	1	1	1	1	1	1
Ховд	8	1	3			4	
Хяргас	8	2				4	2
Цагаанхайрхан	14	1		4	1	7	2
Улаангом	305	2	26	91	77	70	35

ЭМЧЛҮҮЛСЭН БОЛОН НАС БАРСАН ХҮНИЙ ТОО, сумаар

Сумд	Эмчлүүлсэн хүний тоо			Нас барсан хүний тоо			Үүнээс: эмнэлэгт нас барсан хүний тоо		
	2017 I-XII	2018 I-XII	2018 I-XII *100 / 2017 I-XII	2017 I-XII	2018 I-XII	2018 I-XII *100 / 2017 I-XII	2017 I-XII	2018 I-XII	2018 I-XII *100 / 2017 I-XII
Дүн	**21610**	**21020**	**97.3**	**430**	**457**	**106.3**	**68**	**66**	**97.1**
Баруунтуруун	501	515	102.8	15	9	60.0		1	
Бөхмөрөн	499	542	108.6	15	14	93.3	1	1	100.0
Давст	386	346	89.6	5	4	80.0	2	1	50.0
Завхан	362	351	97.0	11	10	90.9	2	1	50.0
Зүүнговь	382	416	108.9	9	13	144.4	0		
Зүүнхангай	476	489	102.7	13	19	146.2	5	2	40.0
Малчин	450	368	81.8	22	7	31.8	2	1	50.0
Наранбулаг	452	360	79.6	25	33	132.0	2	1	50.0
Өлгий	404	375	92.8	11	19	172.7	4	6	150.0
Өмнөговь	652	644	98.8	21	24	114.3	0	5	
Өндөрхангай	615	646	105.0	19	21	110.5	4		
Сагил	366	404	110.4	10	9		2	1	50.0
Тариалан	353	391	110.8	16	14	87.5	0		
Түргэн	306	319	104.2	6	16	266.7	1	3	300.0
Тэс	795	828	104.2	24	27	112.5	2	4	200.0
Ховд	510	380	74.5	8	4	50.0	0	1	
Хяргас	421	331	78.6	13	14	107.7	8	1	
Цагаанхайрхан	437	421	96.3	15	7	46.7	1		
Улаангом	13243	12894	97.4	172	193	112.2	32	37	115.6

Бүлэг 10. Соёл

Хөгжимт драмын театр

Үзүүлэлтүүд	2015 I-XII	2016 I-XII	2017 I-XII	2018 I-XII	2018 I-XII / 2017 I-XII
Тоглолт /тоо/	240	223	299	233	77.9
Үзэгчид /мян.хүн/	96.0	66.2	106.7	89.5	83.8
Орлого /мян.төг/	13066.0	14051.0	17790.0	10507.0	59.1

Музей

Үзүүлэлтүүд	2015 I-XII	2016 I-XII	2017 I-XII	2018 I-XII	2018 I-XII / 2017 I-XII
Үзэгчид мян.хүн	4.5	4.2	6.5	10.8	165.9
Орлого мян.төг	2750.0	1956.2	2552.0	1975.0	77.4

Төв номын сан

Үзүүлэлтүүд	2015 I-XII	2016 I-XII	2017 I-XII	2018 I-XII	2018 I-XII / 2017 I-XII
Уншигчид /мян.хүн/	29.7	30.0	41.5	52.6	126.7
Уншуулсан ном /мян.ш/	40.2	41.3	55.6	64.7	116.4

Бүлэг 11. Байгаль орчин

ЦАГ УУРЫН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД, 2018 XII

Сумын нэр	Агаарын t°				Хөрсний t°				Салхи		Хур тунадас		Цасны зузаан		
	Дундаж	Хамгийн их	Хамгийн бага	30-аас дээш дулаарсан хоногийн тоо	Дундаж	Хамгийн их	Хамгийн бага	40-өөс дээш дулаарсан хоногийн тоо	Хамгийн их хурд	10 м/с -ээс их салхи- тай хоногийн тоо	хур тунадас, мм	хур тундастай хоногийн тоо	Өндөр , см	Ургац , ц/га	Балл
Баруунтуруун	-27.4	6.5	-41.6	23	-29.3	0.8	-44.7	10	18	1	7.2	6	18	0.26	10
Бөхмөрөн	-22.0	-5.0	-32.9	5	-21.1	-2.5	-35.1		12	1.0					
Давст	-26.5	-6.0	-42.8	20	-27.7	-5.7	-44.1	5	17	1	0.7	2	6	0.11	10
Завхан	-22.1	4.1	-36.2	7	-21.3	-0.2	-36.0		24	5	0.2	1			5
Зүүнговь	-33.1	-11.2	-48.0	28	-32.8	-10.0	-48.1	15	14	1	4.4	5	16	0.14	10
Зүүнхангай	-24.9	-6.5	-36.5	12	-25.8	-7.5	-40.5	1	18	2	1.4	5	3		10
Малчин	-27.6	-7.9	-41.6	23	-27.3	-4.1	-41.9	6	21	2.0	6.5	7	18	0.23	10
Наранбулаг	-19.3	1.6	-33.9	4	-19.5	1.8	-38.8		12	1	1.1	8			1
Өлгий	-22.3	-6.9	-39.4	11	-23.0	-5.1	-43.4	1	20	1	0.0	2			
Өмнөговь	-21.9	5.3	-36.0	13	-21.5	0.8	-36.5		30	6	0.0	2			
Өндөрхангай	-23.1	-2.6	-32.3	9	-24.8	-5.4	-38.6		14	5	2.8	7	4		9
Сагил	-26.8	-9.2	-40.5	16	-27.9	-5.9	-44.6	4	20	1	1.2	2	3	0.12	10
Тариалан															
Түргэн	-24.7	-3.0	-36.0	4	-24.8	-5.4	-38.5		17	2	1.5	3	6	0.09	10
Тэс	-29.7	-5.5	-46.7	23	-28.5	4.4	-45.8	6	14	1		5	10	0.09	10
Ховд	-25.5	5.3	-35.6	8	-26.6	0.9	-37.0		22	2	0.0	1			
Хяргас	-24.9	-7.2	-35.0	11	-27.0	-12.6	-41.7	3	17	2	6.2	6	6	0.22	10
Цагаанхайрхан	-23.1	-9.5	-31.3	5	-28.3	-8.5	-41.0	4	12	1	1.7	5	1		6
Улаангом	-27.1	-5.3	-43.4	21	-26.1	-6.1	-41.1	1	14	1	1.5	6	11	0.09	10

АГААР ДАХЬ БОХИРДУУЛАГЧ БОДИСЫН АГУУЛАМЖ, 12 - р сарын байдлаар

Д/д	Он сар	Үзүүлэлт	Сарын дундаж /мг/м^3/	Хамгийн их /мг/м^3/	ХА-с давсан хувь	Хэмжилтийн тоо /хоногоор/
1	2017 оны 12-р сар	Хүхэрлэг хий- SO_2	0.012	0.039	-	63
2		Азотын давхар исэл -NO_2	0.024	0.037	-	63
3		Нүүрстөрөгчийн дутуу исэл -CO_2	1.99	2.94	-	63
4		Тоос PM 10	0.095	0.140	3	8
1	2018 оны 12-р сар	Хүхэрлэг хий- SO_2	0.010	0.066	-	63
2		Азотын давхар исэл -NO_2	0.030	0.053	-	63
3		Нүүрстөрөгчийн дутуу исэл -CO_2	-	-	-	-
4		Тоос PM 10	0.111	0.204	3	8

Бүлэг 12. Гэмт хэрэг

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо, сумдаар

Сумууд	2017 I-VI	2018 I-VI	Гарсан хэргийн гол өнгө																					
			Хүний эрүүл мэнд халдашгүй байдлын эсрэг	Бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг	Үүнээс: Хүчиндэх	16 нас хүрээгүй хүнтэй бэлгийн харьцаанд орох	Бусдын эд хөрөнгө хулгайлах	Иргэдийн өмчийн хулгай	Малын хулгай	Бусад хулгай	Эд хөрөнгө устгаж гэмтээх	дээрэмдэх	Залилах	завших урэгдуулэх	Олон нийтийн амгалан тайван байдал	ТХХАБАЖЭГХ	Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг	Хүний халдашгүй чанарт эсрэг	Эдийн засгийн гэмт хэрэг	нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг	Бусад
Баруунтуруун	4	2	1				1		1															
Бөхмөрөн	1	9	3				2		1						1									3
Давст	3	6	3				0																	3
Завхан	3	2	1				0				1													
Зүүнговь	5	3	1				2	1	1															
Зүүнхангай	7	1	1				0																	
Малчин	3	4	2				1	1										1						
Наранбулаг	12	4	2				0							1										
Өлгий	2	0	0				0																	
Өмнөговь	10	8	4				3	2	1					1										
Өндөрхангай	8	12	8				0									2								2
Сагил	2	9	1				4	1	3						1	1								
Тариалан	4	4	2				2	1	1															
Түргэн	7	8	0				5		4	1						1	1							
Тэс	15	4	4				0																	
Ховд	1	1	1				1		1															
Хяргас	1	1	1				0																	
Цагаанхайрхан	4	3	0				2	1	1		1													
Улаангом	73	90	40	3	3		31	26	5	1	1	2	3			1	3	2	1	2	1			1
Бусад газар	0	0																						
Дүн	165	172	75	3	3	0	54	33	19	2	3	2	3	2	2	5	5	2	1	2	9			

БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО

хэргийн төрөл	2017 I-XII	2018 I-XII	2018 I-XII / 2017 I-XII
	хэмжих нэгж	тоо	хувь
Бүртгэгдсэн хэрэг бүгд	356	332	93.3
Хүний амьд явахын эсрэг гэмт хэрэг	**7**	**4**	**57.1**
Үүнээс: Хүнийг санаатай алах	1	3	
Бусдыг болгоомжгүй алах	-	-	
Бусдыг амиа хорлоход хүргэх	0	2	
Хүний эрүүл мэнд халдашгүй байдлын эсрэг гэмт	**153**	**117**	**76.5**
Үүнээс: хүний эрүүл мэндэд хөнгөн хохирол	134	107	79.9
Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэм хэрэг	**13**	**14**	**107.7**
үүнээс: хүчиндэх	11	13	118.2
16 нас хүрээгүй хүнтэй хурьцал үйлдэх	-	-	-
Хүний халдашгүй чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг	1	1	100.0
Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг	6	3	50.0
Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	**138**	**136**	98.6
Үүнээс: иргэдийн өмчийн хулгай	60	62	103.3
мал хулгайлах	53	48	90.6
тээврийн хэрэгслийн хулгай	3	7	233.3
ААН хулгай	-	1	
Завших үрэгдүүлэх	2	1	50.0
Эд хөрөнгө устгаж, гэмтээх	3	4	133.3
Дээрэм	-	3	
Залилах	4	7	175.0
Гээгдэл эд зүйл, мал завших	-	2	
Бусад	14	0	
Аж ахуйн нэгжийн эсрэг гэмт хэрэг	3	-	
Үүнээс: Эд зүйлс хууль бусаар хил нэвтрүүлэх	2	-	
Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын	**6**	**3**	**50.0**
Үүнээс: Олон нийтийн амгалан тайван байдал алдагдуулах	3	0	
Хүн амын эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг	-	-	
Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг	**6**	**6**	**100.0**
Үүнээс: Хууль бусаар мод бэлтгэх	3	3	100.0
Химийн хорт, аюултай бодисыг хууль бусаар	0	1	
Тээврийн хэрэгслийн ХАБ, ашиглалтын журмын эсрэг	15	16	106.7
Эдийн засгийн	2	4	200.0
Авилгын эсрэг	2	10	500.0
Нийтийн албаны ашиг сонирхол	12	3	25.0
Цэргийн албаны эсрэг гэмт хэрэг	1	1	100.0
ҮАБ-ын эсрэг	6	15	250.0
Хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагааны эсрэг	0	1	
Гэмт хэрэг үйлдсэн бүх хүн	**187**	**128**	**68.4**
Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн байдал: хүүхэд оролцсон	17	10	58.8
эмэгтэй хүн оролцсон	23	30	130.4
согтуугаар үйлдэгдсэн	114	87	76.3
Гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас гарсан гэмт хэрэг	21	23	109.5
бүлэглэн үйлдсэн гэмт хэрэг	20	24	120.0
галт зэвсгээр үйлдсэн	1	0	0.0
гудамж талбайд	50	47	94.0
гэр орон сууцанд	117	115	98.3
Иргэд байгууллагад учруулсан хохирол, сая.төг	487.9	1018.5	208.8
Хохирол нөхөн төлөлт /сая.төг/	368.2	369.2	100.3
Хохирол нөхөн төлөлтийн хувь	75.5	36.2	47.9
Битүүмжилсэн хөрөнгө сая.төг	337.2	-	
Гэмт хэргийн улмаас нас барсан хүн	7	6	85.7
Үүнээс: бусдын гарт амь үрэгдсэн	1	1	
ХАБЖЭГХ-ийн улмаас	5	1	20.0
золгүй учирлаар	1	4	400.0
гэмтсэн хүн	187	128	68.4
Гэмт хэргийн улмаас хохирсон иргэн	375	335	89.3
Нийт зөрчлийн тоо	8803	11880	135.0
Тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасаж торгосон	279	243	87.1

Бүлэг 14

БАНКНЫ КАССЫН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, ЗЭЭЛ, ХАДГАЛАМЖ,

Үзүүлэлт	хэмжих нэгж	2015 I-XII	2016 I-XII	2017 I-XII	2018 I-XII	2018 I - XII / 2017 I - XII хувь
Монгол банкнаас зузаатгалаар авсан	сая.төг	34712.7	35127.8	38760.9	43205.0	111.5
Кассын орлого	сая.төг	425651.3	438721.4	522652.3	597347.7	114.3
Монгол банкинд эргүүлэн татсан	сая.төг	28880.3	31615.1	26318.9	33657.5	127.9
Кассын зарлага	сая.төг	397303.2	435507.3	542139.1	602300.0	111.1
Зээлийн өрийн үлдэгдэл	сая.төг	160576.8	164500.8	174238.9	197933.0	113.6
Үүнээс хугацаа хэтэрсэн	сая.төг	3146.9	8220.1	4700.1	1873.9	39.9
Найдваргүй зээл	сая.төг	1139.7	2729.4	6240.5	10838.2	173.7
Хадгаламжийн үлдэгдэл	сая.төг	66385.3	75495.4	90417.9	108795.4	120.3

Олгосон зээл 2018 оны 12 сарын байдлаар

Үзүүлэлтүүд	2015 I - XII		2016 I - XII		2017 I - XII		2018 I - XII	
	Зээлдэгч	Сая.төг	Зээлдэгч	Сая.төг	Зээлдэгч	Сая.төг	Зээлдэгч	Сая.төг
	80982	***148043.1***	***75904***	***142462.4***	***72396***	***153474.8***	***95563***	***199771.8***
Лизингийн зээл	3153	3332.2	2054	2139.8	2267	2653.2	1792	3016.9
Хадгаламж барьцаалсан зээл	22549	23453.5	20099	22007.6	17797	23752.9	16720	27816.3
Цалингийн зээл	8407	27376.0	7775	25288.2	10486	41906.5	32672	67575.5
Тэтгэврийн зээл	30366	20119.4	30076	25017.2	27592	22431.3	29168	31054.2
Малчны зээл	7244	20387.1	4579	11163.9	7249	23793.3	6928	26638.1
Хэрэглээний зээл	1307	4034.1	936	3081.2	520	1517.1	386	1746.1
Төслийн зээл	108	2800.3	1017	4348.2	234	3731.2	412	3119.2
Хөрөнгө оруулалтын зээл	19	602.5	62	2326.4	27	2325.6	26	3567.4
Орон сууц, хашаа байшингийн зээл	353	14746.7	108	3926.3	126	5580.2	123	5198.7
ХАА-н зээл	0	0.0	2154	7870.6	0	0.0	0	0.0
Бизнесийн зээл /Бизнесийн, Ченжийн, Зээлийн шугам, Бөөний, бичил бизнесийн зээл/	1720	29573.1	1417	27704.2	1029	23127.9	1191	26849.8
Үнэт зүйл барьцаалсан зээл	0	0.0	1	10.0	0	0.0	0	0.0
Картын зээл	5680	776.8	5440	471.5	4855	587.1	6026	1546.1
Бүлгийн зээл	0	0.0	55	758.7	109	1851.6	79	1093.2
Бусад	76	841.5	130	6346.6	0	0.0	9	497.5
Оюутны сургалтын			1	2.0	105	216.9	31	52.8

Зээлийн өрийн үлдэгдэл 2018 оны 12 сарын байдлаар

Үзүүлэлтүүд	2015 I - XII		2016 I - XII		2017 I - XII		2018 I - XII	
	Зээлдэгч	Сая.төг	Зээлдэгч	Сая.төг	Зээлдэгч	Сая.төг	Зээлдэгч	Сая.төг
	38096	***160576.8***	***35290***	***164501.0***	***33355***	***174238.9***	***31438***	***197933.0***
Лизингийн зээл	3640	2523.0	2500	1796.4	2283	1974.7	1677	1993.4
Хадгаламж барьцаалсан зээл	9828	11809.1	8324	9600.3	7006	8785.3	6408	8878.0
Цалингийн зээл	6447	43434.7	6232	42751.2	6426	53084.2	6583	72213.9
Тэтгэврийн зээл	7414	16915.0	7521	22068.6	7658	24782.5	7556	31608.8
Малчны зээл	4994	12067.9	2971	6935.4	5377	16674.1	5086	18076.2
Хэрэглээний зээл	1613	4845.4	1358	4794.1	866	1594.7	554	1689.6
Төслийн зээл	334	7315.2	1298	8959.9	461	8018.0	474	7405.7
Хөрөнгө оруулалтын зээл	109	2716.5	95	3333.1	91	4124.5	75	3877.9
Орон сууц, хашаа байшингийн зээл	926	22279.3	809	16887.5	764	17834.8	647	15890.2
ХАА-н зээл	0	0.0	1732	5159.2	1	3.6	1	3.0
Бизнэсийн зээл /Бизнесийн, Ченжийн, Зээлийн шугам, Бөөний, бичил бизнесийн зээл/	2510	35559.9	2072	31242.5	1826	26324.5	1616	28863.9
Үнэт зүйл барьцаалсан зээл	0	0.0	1	10.0	0	0.0	0	0.0
Картын зээл	184	207.8	93	81.8	212	330.0	525	603.5
Бүлгийн зээл	0	0	68	769.0	97	1502.3	82	1126.6
Бусад	97	903	215	10110.0	211	9094.6	129	5659.8
Оюутны сургалтын			1	2.0	76	111.1	25	42.5

Бүлэг 15. Төрийн санхүү

□□□□ □ □□□□□□□□ □□□□□□ □□□□□□YY□□H □□□□□□ □
□□□□□□□□ □□□□ □□□□□□□

Орлогын төрөл	2015 I-XII	2016 I-XII	2017 I-XII	2018 I-XII			2018 I-XII / 2017 I-XII
				Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	ТБ	
	сая.төг					хувь	
БҮГД ДҮН	**2264.7**	**2180.2**	**2740.2**	**2192.0**	**3909.3**	**178.3**	**142.7**
ААНБ-ын орлогын а/татвар	274.9	254.3	213.9	200.0	440.3	220.2	205.9
нэмэгдсэн өртгийн татвар	1578.5	1610.2	2121.3	1700.0	3024.4	177.9	142.6
онцгой албан татвар	111.4	102.1	184.0	200.0	200.6	100.3	109.0
цалин хөлс түүнтэй адилтгах	-	-	-	-	-	-	-
хувьцааны ноогдол а/татвар	-	-	-	-	-	-	-
Ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр	120.4	113.7	131.3	65.0	159.8	245.8	121.7
Агаарын бохирдлын төлбөр	179.5	99.9	89.7	27.0	84.1	311.5	93.8

АЙМГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО

Орлогын төрөл	2015 I-IXII	2016 I-XII	2017 I-XII	2018 I-XII			2018 I-XII / 2017 I-XII
				Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	ТБ	
	сая.төг					хувь	
Аймгийн төсвийн орлого	**9593.0**	**10248.7**	**11401.5**	**10998.5**	**13342.7**	**121.3**	**117.0**
Улсын төвлөрсөн төсөвт	2264.7	2180.2	2740.2	2192.0	3909.3	178.3	142.7
Аймгийн төсөвт	7328.3	8068.5	8661.3	8806.5	9433.4	107.1	108.9

АЙМГИЙН НЭГДСЭН ТӨСВИЙН ОРЛОГО

Орлогын төрөл	2015 I-XII	2016 I-XII	2017 I-XII	2018 I-XII			2018 I-XII / 2017 I-XII
				Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	ТБ	
	сая.төг					хувь	
ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО БА ТУСЛАМЖИЙН	**19308.1**	**19513.3**	**21040.5**	**24639.8**	**25266.7**	**102.5**	**120.1**
А. УРСГАЛ ОРЛОГО	7328.3	8068.5	8661.3	8806.5	9433.4	107.1	108.9
1. Татварын орлого	6946.0	6788.4	7239.9	8284.2	8838.2	106.7	122.1
1.1 Орлогын албан татвар	5630.6	5347.9	5457.9	5700.5	5590.2	98.1	102.4
а. Хувиараа аж ахуй эрхлэгчдийн	213.2	262.5	84.2	454.8	385.3	84.7	457.6
б. Хөрөнгө борлуулсны орлого	255.6	58.3	71.7	57.4	97.0	169.0	135.3
в. Орлого тодорхойлох боломжгүй иргэний	25.1	-	-	-	-	-	-
г. Цалингийн ашиг	4979.6	5027.1	5302.0	5188.3	5107.9	98.5	96.3
д. Үйл ажиллагааны орлого	157.1	0	-	-	-	-	-
1.2. Өмчийн татвар	585.4	631.2	659.8	640.9	765.1	119.4	116.0
а.ҮХЭХөрөнгийн, бууны татвар	348.9	345.4	372.6	360.9	462.1	128.0	124.0
б. авто өөрөө явагч хэрэгслэлийн	236.5	285.8	287.2	280.0	303.0	108.2	105.5
1.4. Бусад татвар	730.0	809.3	1122.2	1942.8	2482.9	127.8	221.3
а. Улсын тэмдэгтийн хураамж	171.3	313.3	203.6	210.0	207.1	98.6	101.7
б. Газрын төлбөр	174.1	167.3	188.6	175.0	240.9	137.7	127.7
в. Ойгоос хэрэглээний мод, түүнээ ашигласны төлбөр	69	107.1	80.8	63.4	72.6	114.5	89.9
г. Хайгуулын болон ашиглалтын лицензийн төлбөр	-	-	-	-	-	-	-
д. Ашигт малтмалын нөөцийн	-	-	-	-	-	-	-
е. Агнуурын нөөц ашигласны	166.9	77.1	484.2	335.2	583.7	174.1	120.5
ё. Түгээмэл тархацтай а/м бусад нөөц ашигласны төлбөр	88.4	41.9	38.0	56.0	35.9	64.1	94.5
ж. Рашаан ус ашигласны төлбөр	37	25.8	34.4	28.0	26.8	95.7	77.9
з.Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	23.3	76.8	92.6	152.3	160.1	105.1	172.9
и.Хадгаламжийн хүүгийн орлого	-	-	-	922.9	1155.8	125.2	-
2. Татварын бус орлого	382.3	1280.1	1421.4	522.3	595.2	114.0	41.9
а. Хувьцааны ноогдол ашиг	-	-	-	-	-		
б. Хүү торгуулийн орлого	19.1	57.6	136.3	60.0	57.5	95.8	42.2
в. Төсөвт газрын өөрийн	-	-	-				
г. Нэр заагдаагүй орлого	363.2	1222.5	1285.1	462.3	537.7	116.3	41.8
Б. ХӨРӨНГИЙН ОРЛОГО	0	0	0.0	0.0	0.0	-	-
хөрөнгө худалдсаны орлого	-	-	-	-	-	-	-
В. ТУСЛАМЖИЙН ОРЛОГО	11979.8	11444.8	12379.2	15833.3	15833.3	100.0	127.9
а. НӨАТ-ын шилжүүлэг	-	-	-	-	-	-	-
б. Улсын төсвийн санхүүгийн	11979.8	11444.8	12379.2	15833.3	15833.3	100.0	127.9
Улсын төсвийн санхүүжилт							
Тусгай зориулалтын шилжүүлэг	35341.5	38081.0	40467.7	40783.5	40783.5	100.0	100.8

УЛС, ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА

Зарлагын төрөл	2015 I-XII	2016 I-XII	2017 I-XII	2018 I-XII			2018 I-XII / 2017 I-XII
				Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	ТБ	
	сая.төг					хувь	
БҮХ ЗАРЛАГЫН ДҮН	**57886.0**	**61394.0**	**63362.4**	**72232.0**	**69608.9**	**96.4**	**109.9**
Цалин хөлс	30122.3	29694.6	30016.8	31317.3	31132.2	99.4	103.7
НДШ	3304.5	3285.2	3318.0	3781.9	3746.7	99.1	112.9
Бусад зардал	12922.1	12590.9	13470.8	16086.1	14481.6	90.0	107.5
Урсгал шилжүүлэг	2531.5	3443.1	6248.6	3515.9	3428.3	97.5	54.9
Хөрөнгө оруулалт	1495.7	4332.9	2010.6	7329.8	6619.0	90.3	329.2
Нийгмийн халамж үйлчилгээ	7509.9	8047.3	8297.6	10201.0	10201.0	100.0	122.9
Их засвар	-	-	-	-	-	-	-
Төсөвт Өглөг	1494.6	269.6	132.5	-	241.7	-	182.4
байгууллагын Авлага	84.4	76.4	96.2	-	82.4	-	85.7
Орон нутаг	22702.5	23631.1	22840.9	31256.9	28985.9	92.7	126.9
Боловсрол, соёл	29500.4	32067.1	35052.7	35018.8	34748.1	99.2	99.1
Эрүүл мэнд, спорт	5328.8	5340.4	5114.0	5304.5	5245.1	98.9	102.6
Барилга, хот байгуулалт	230.9	241.2	237.7	404.7	398.9	98.6	167.8
нийгмийн хамгаалал	123.4	114.2	117.1	247.1	230.9	73.0	197.2
Бусад	-	-	-	-	-		

Бүлэг 16. Гадаад худалдаа

ГАДААД ХУДАЛДАА, жил бүрийн эцэст

	хэмжих нэгж	2015 I-XII	2016 I-XII	2017 I-XII	2018 I-XII	2018 I-XII / 2017 I-XII хувь
НИЙТ ЭКСПОРТ	мянган.ам.доллар	303.8	20.1	237.2	327.3	138.0
НИЙТ ИМПОРТ	мянган.ам.доллар	28133.7	34372.20	22269.6	28154.9	126.4

ЭКСПОРТЫН ГОЛ НЭРИЙН БАРАА, жил бүрийн эцэст

Гол нэр төрөл	хэмжих нэгж	2015 I-XII		2016 I-XII		2017 I-XII		2018 I-XII		2018 I-XII / 2017 I-XII хувь
		Тоо хэмжээ	үнийн дүн мян.ам.дол	Тоо хэмжээ	үнийн дүн мян.ам.долл	Тоо хэмжээ	үнийн дүн мян.ам.долл	Тоо хэмжээ	үнийн дүн мян.ам.долл	
Авто машин, суудлын Тоёото, королло	ш							1.0	20.5	
Адууны мах	тн	156.0	297.8			136.4	204.88	100.0	150.0	73.3
Брезент	м2							1100.0	1.3	
Загас, хөлдөөсөн	тн			5	6.9					
Монгол гэр	ш	6	6.0	4	3.5	16	15.85	3.0	1.8	18.8
Үхрийн Мах	тн							40.0	105.0	
Хонины мах	тн							19.0	35.2	
Цай, ногоон	тн			1.8	9.7	4.16	15.32	7.6	10.9	182.6
Чулуулгийн дээж	тн	0.39	0.02			0.375	0.215	0.5	0.0	133.3
Шашны эд зүйл	ш							512.0	0.7	
эсгий	м2					60	0.91	80.0	1.9	133.3

ИМПОРТЫН ГОЛ НЭРИЙН БАРАА, жил бүрийн эцэст

Гол нэр төрөл	хэмжих нэгж	2015 I-XII		2016 I-XII		2017 I-XII		2018 I-XII		2018 I-XII / 2017 I-XII хувь
		Тоо хэмжээ	үнийн дүн мян.ам.долл	Тоо хэмжээ	үнийн дүн мян.ам.долл	Тоо хэмжээ	үнийн дүн мян.ам.долл	Тоо хэмжээ	үнийн дүн мян.ам.долл	
00 өрөөний суулгуур	ш	20.0	1.1							
Авто бензин	тн	17402.3	13119.3	20127.7	12389.5	15066.2	10069.1	11727.7	9170.9	77.8
Автомашин суудлын	ш	26.0	248.8	1.0	7.6	6.0	4.4	6.0	34.0	
Автомашин, өвс боох	ш							4.0	1.0	
Автомашин, тусгай зориулалтын чиргүүл	ш	1.0	2.3	1.0	3.2			4.0	18.6	
Ажлын дугуй, утаа сорогчийн	ш					1.0	7.7			
Арвай	тн	25.0	5.4			1.0	0.3	1.4	0.9	144.0
Ачааны авто, машин, чиргүүл /тоо/	ш	9.0	61.1	4.0	25.4	1.0	0.5			
Банз, шилмүүст модны	м3	1053.4	129.3	661.5	68.8	456.5	65.4	485.1	62.5	106.3
Барааны саван	кг			30.0	0.1					
Бариул. хөнгөн цагаан	кг			30.0	0.1					
Битум	тн	117.5	51.4	1115.6	388.9	35.3	9.0			
Будаа гурвалжин	тн			1.6	0.9					
Будаа хөц	тн	103.0	21.3	219.6	37.4	218.0	48.3	159.9	32.1	73.3
Бүрээс даавуу	м2	403.2	0.3							
Бэлдмэл, шөлтэй хоолны	кг			61.0	0.1	45.0	0.1	27.0	0.1	60.0
Бэлдэц, хөнгөн цагаан	ш					93.0	14.9	1.0	4.2	1.1
Бэлэн гоймон	кг			0.5	0.7	0.0	0.1			
Бялуу	кг			0.3	1.6	0.1	0.2			
Бяслаг	кг					9.4	0.0			
Бялууны зүйлс	тн							0.6	1.1	
Ванн, хуванцар	ш							1.0	0.4	
Гар нүүрийн саван	кг							25.9	0.1	
Гоймон, улаан буудайн	тн	1.3	0.6	1.9	1.0	1.5	1.1	7.7	3.6	512.0
Гоожуур	кг							1.2	0.0	
Гурил дээд	тн	2781.0	660.7	1743.8	424.5					
Гутал	хос	16.0	0.3	25.0	0.1					
Давс иоджуулсан	кг			50.0	0.0					
Дамжуургын тууж	тн	0.1	0.4							
Даралт хэмжигч	ш					2.0	0.0	4.0	0.0	200.0
Дизель түлш	тн	11480.7	8152.3	25825.2	15438.8	9996.4	6717.3	15928.6	12471.4	159.3
Дэвсгэр, химийн мяндсан	м2							80.0	0.2	
Жигнэмэг	тн	1.4	2.6	3.4	5.6	1.3	2.2	1.5	2.3	115.4
Жимс Жимсгэнэ	тн	83.6	88.9	50.6	55.4	23.6	37.2	20.5	32.6	86.9
Жимсний чанамал	тн			25.4	0.2	302.0	0.4	0.0	0.1	0.0
Жимсний шүүс, холимог	мян.л	2.9	1.6	2.1	1.5	0.5	0.5	1.4	1.0	268.0
Зайрмаг	тн	0.9	3.4	1.3	3.5	0.3	1.1			
Зөгийн бал	тн			5.3	7.1					
йогурт	тн	0.3	0.5					0.1	0.2	
Кабель	м							25.0	0.1	
Кетчуп	тн			0.3	0.3	0.3	0.4	0.2	0.4	80.0
Кисэль	кг					6.6	0.0			
Мебель тавилга	ш	1050.0	87.7	317.0	20.5	216.0	23.0	591.0	42.6	273.6
Модон хаалга	ш	172.0	2.9							
Ноос, хонины	тн					42.0	7.8	114.7	20.0	273.0
Овъёос	тн	1985.0	210.3	1577.2	208.8	863.1	132.4	1155.9	185.5	133.9
Өнгөлгөөний тоосго	тн	133.1	22.7	323.1	36.0	85.2	12.3	279.4	31.9	327.9
Өндөг /тахианы/	мян.ширхэг	216.4	17.6	749.9	55.3	948.6	72.9	741.6	51.7	78.2
Өргөст хэмх, таримал	кг	0.3	0.3							
Өргөст хэмх. даршилсан	тн			50.6	0.1	0.5	0.5	0.5	0.5	95.0
Өрмөнцөр	кг					25.0	0.1			
Өтгөрүүлсэн сүү	тн			1.1	1.1	0.6	0.9	0.1	0.2	24.2
Поддон, модон	ш							84.0	0.3	
Поролон, орны	тн	0.6	0.9	44.0	0.0					
Пропан	м3					38.0	11.6			
Радиатор, ширмэн	тн	18.9	21.1	2.5	2.2	6.0	6.7	1.3	4.8	21.3
Сав, суулга	ш							98.0	0.3	
Салхилуур	ш					20.0	0.1	20.0	0.1	100.0
Сырок	тн			0.4	1.1	0.1	0.4			
Тавцан хуванцар	ш					29.0	0.3	70.0	0.4	241.4
Таг хуванцар	ш							26.0	0.0	
Талх	тн					0.2	0.1	0.0	0.1	
Тогоо, халуун усны	ш					5.0	21.4			
Тогтоогч	ш							1200.0	0.1	
Тоолуур цахилгаан	ш	50.0	0.6			40.0	0.4			
Тоолуур, шингэний	ш	100.0	1.0					2.0	0.2	
Тос ургамалын	тн	0.1	0.2	4.0	2.6	0.4	0.6	0.4	0.4	87.5
Тос, хөдөлгүүрийн	тн			18.4	14.3	36.8	44.2			
Тосгуур, холигчийн хамт	ш	24.0	0.5							
Тосгуур, хуванцар	ш							6.0	0.1	

ИМПОРТЫН ГОЛ НЭРИЙН БАРАА, жил бүрийн эцэст

Гол нэр төрөл	хэмжих нэгж	2015 I-XII		2016 I-XII		2017 I-XII		2018 I-XII		2018 I-XII / 2017 I-XII хувь
		Тоо хэмжээ	үнийн дүн мян.ам.долл	Тоо хэмжээ	үнийн дүн мян.ам.долл	Тоо хэмжээ	үнийн дүн мян.ам.долл	Тоо хэмжээ	үнийн дүн мян.ам.долл	
Төмөр дээврийн	тн			7.3	4.4					
Төмөр хаалга	ш	62.0	5.1	2.0	0.8			22.0	2.7	
Төмөр шүүгээ	ш							7.0	0.1	
Тууз, өөрөө наалддаг	кг			58.0	0.1			4.0	0.0	
Түгжээ хуванцар	ш	35.0	0.0							
Угаалгын нунтаг	тн			0.1	0.2	0.1	0.2			
Улаанбуудай, зөөлөн	тн			75.0	17.2			125.0	25.0	
Ундаа шүүс	мян.л	16.7	4.4					0.5	0.2	
Ус зайлуулагч ховоо	ш							45.0	0.1	
Утаа сорогч, халаатын зуухны	ш			2.0	1.8					
Үгс авагч, халаалтын зуухны	ш			2.0	1.1					
Үхрийн шир	ш							259.0	0.2	
Хаалт	ш					425.0	4.9	369.0	0.1	86.8
Хавтан бетонон	кг			67.9	4.5	24.7	2.8			
Хавтан гипсэн	тн	4.3	1.0					0.7	0.8	
Хавтан зоргодсон	м2			990.6	3.7	1235.3	4.9	2371.2	8.0	191.9
Хавтан тавилгын	м2	2210.8	5.3							
Хавтан хуванцар	ш	805.0	6.7							
Хавтан, сендвич	тн	2.6	0.2					0.2	0.6	
Хавхлага	ш					280.0	0.8			
Хиам	тн	2.3	4.6	2.0	3.6	0.7	2.0	0.5	1.2	75.7
Хивэг	тн	3168.5	302.9	2523.0	235.8	3467.0	377.1	4934.6	553.2	142.3
хивэг хорголжин	тн			208.3	32.9					
Хийжүүлсэн ус	мян.л	23.3	3.4	48.0	0.0	1.3	0.7	0.4	0.2	33.7
Холбогч, хуванцар	тн	1.2	2.6			0.3	1.3	0.0	0.2	
Холбох хэрэгсэл тавилгын	мянган.ш	0.5	0.7					2.1	0.3	
Холбох хэрэгсэл, сантехникийн	тн	2.4	1.1			0.1	0.4	0.1	0.1	100.0
Хонины арьс	ш							170.0	0.2	
Хоолой ган	тн	2.1	1.3	0.7	3.4	9.9	6.8	1.0	1.0	10.0
Хоолой хуванцар	тн					62.3	10.2	0.2	0.8	0.3
Хөлдөөгч	ш							3.0	0.5	
Хуванцар муфт	тн							0.1	0.2	
Хуванцар шүүгээ	ш					6.0	0.1	18.0	0.1	300.0
Хувин, хуванцар	ш			35.0	0.1	20.0	0.4	110.0	0.1	550.0
Хүнсний ногоо	тн	22.7	6.5	104.5	15.6	3.5	1.7	7.6	1.8	217.7
Хүүхдийн будаа	тн			1.5	0.4	0.3	0.1	0.5	0.1	166.7
Цаас ариун цэврийн	мян.ширхэг	0.0	0.0	53.5	4.9	10.7	2.0	1.4	1.5	13.6
Цагаан будаа	тн	10.0	5.6	95.8	43.7	28.5	16.0	4.5	2.7	15.8
Цахилгаан эрчим хүч	мян.квт.цаг	108550.2	4689.3	99139.4	4730.1	90229.9	4489.3	111008.9	5332.5	123.0
Цилиндр, шулуун хөдөлгөөний	ш					1.0	0.3			
Цай	кг	20.0	0.3					20.0	0.0	
Цонх хуванцар	ш	1350.0	143.7	330.0	32.0	236.0	22.4	351.0	32.4	148.7
Цонхны бусад хэрэгсэл	ш	2.3	3.9							
Чипс	тн					25.3	0.3	13.5	0.1	53.4
Чиргүүл, цистерн	ш					1.0	3.0			
Чихэр	тн					1.7	4.6	4.4	8.8	256.5
Шагшуур	кг					50.0	0.1			
Шампунь	кг			117.6	0.1					
Шампанск	л			112.0	0.0					
Шанага, хуванцар	ш			35.0	0.0					
Шохой түүхий	тн					3.0	0.7			
Шүршигч хошуу	ш					6.0	0.0			
Шүүлтүүр, зэс	кг							0.5	0.1	
Шүүгээ, шарах	ш							1.0	0.2	
Шүдэнз	кг			85.6	0.3					
Шүүр	мян.ширхэг							0.0	0.0	
Элсэн чихэр	тн			0.6	0.6	0.6	0.6	0.4	0.2	58.3
Ялтсан төмөр	тн	4.2	1.6							

Бүлэг 17. Үнэ

ХЭРЭГЛЭЭНИЙ БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ҮНЭ,
ТАРИФЫН ИНДЕКС 12-р сарын 21- ний байдлаар

Бүлэг	2018.12/ 2017.12	2018.12/ 2017.12	2018.12/ 2018.11
ЕРӨНХИЙ ИНДЕКС	106.5	106.5	100.5
01. ХҮНСНИЙ БАРАА, СОГТУУРУУЛАХ БУС УНДАА	111.3	111.3	101.3
02. СОГТУУРУУЛАХ УНДАА, ТАМХИ, МАНСУУРУУЛАХ БОДИС	108.6	108.6	100.3
03. ХУВЦАС, БӨС БАРАА, ГУТАЛ	106.0	106.0	100.8
04. ОРОН СУУЦ, УС,ЦАХИЛГААН, ХИЙН БОЛОН БУСАД ТҮЛШ	99.4	99.4	100.0
05. ГЭР АХУЙН ТАВИЛГА, ГЭР АХУЙН БАРАА	106.3	106.3	100.0
06. ЭМ ТАРИА, ЭМНЭЛГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	109.7	109.7	100.6
07. ТЭЭВЭР	105.1	105.1	99.7
08. ХОЛБООНЫ ХЭРЭГСЭЛ, ШУУДАНГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	99.3	99.3	100.0
09. АМРАЛТ,ЧӨЛӨӨТ ЦАГ,СОЁЛЫН БАРАА,ҮЙЛЧИЛГЭЭ	105.7	105.7	100.0
10. БОЛОВСРОЛЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	100.0	100.0	100.0
11. ЗОЧИД БУУДАЛ, НИЙТИЙН ХООЛ, ДОТ.БАЙРНЫ ҮЙЛЧИЛГЭЭ	114.1	114.1	100.0
12. БУСАД БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭ	108.3	108.3	100.0

Гол нэрийн барааны үнэ 2018 он 12-р сар, 7 хоногоор

үзүүлэлт	хэмжих нэгж	I	II	III	IV	сарын дундаж өсөлт %	өмнөх сарын дунджаас өссөн буурсан %	сарын дундаж үнэ
		төгрөг						
Гурил,I зэрэг	кг	1200	1200	1200	1200	100.0	101.7	1200
Хонины мах	кг	6000	6000	6000	6500	102.8	103.8	6125
Үхрийн мах	кг	5800	5800	6000	6500	103.9	103.2	6025
Ямааны ястай мах	кг	4500	4500	5000	5000	103.7	105.6	4750
Элсэн чихэр	кг	2400	2400	2400	2400	100.0	100.0	2400
Цагаан будаа	кг	2400	2400	2400	2400	100.0	100.0	2400
Шингэн сүү	л	2200	2200	2500	2500	104.5	118.7	2350
Ноолуурын үнэ	кг							
Бензин, А-80	л	2065	2060	2062	2032	99.5	99.5	2055
Бензин, А-92	л	2192	2090	2090	2058	97.9	94.7	2108
Дизелийн түлш	л	2472	2460	2465	2465	99.9	99.8	2466

ХАА-Н БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ДУНДАЖ ҮНЭ, сумаар, жил бүрийн 12 дугаар сарын байдлаар

Сум	Нас гүйцсэн тэмээний дундаж үнэ							
	Ат				Ингэ			
	2015 XII	2016 XII	2017 XII	2018 XII	2015 XII	2016 XII	2017 XII	2018 XII
	мянган төгрөг							
Баруунтуруун								
Бөхмөрөн								
Давст								
Завхан		600	600	800		500	500	700
Зүүнговь			800	1000			600	700
Зүүнхангай			800					
Малчин		700				750		
Наранбулаг	500	500	600	900		400		
Өлгий		700		900		650		650
Өмнөговь	850	900	800	700	800	850	700	
Өндөрхангай			900				800	
Сагил								
Тариалан								
Түргэн								
Тэс			900	850		750	700	700
Ховд		1000						
Хяргас		600	800	900		550	750	900
Цагаанхайрхан	1000				800			
Улаангом								

Сум	Өсвөр насны тэмээний дундаж үнэ							
	Эр				Эм			
	2015 XII	2016 XII	2017 XII	2018 XII	2015 XII	2016 XII	2017 XII	2018 XII
	мянган төгрөг							
Баруунтуруун								
Бөхмөрөн								
Давст								
Завхан								
Зүүнговь			500				400	
Зүүнхангай								
Малчин								
Наранбулаг								
Өлгий								
Өмнөговь		700	500	600		700	400	600
Өндөрхангай			500				500	
Сагил								
Тариалан								
Түргэн								
Тэс								
Ховд								
Хяргас				800				
Цагаанхайрхан								
Улаангом								

ХАА-Н БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ДУНДАЖ ҮНЭ,
жил бүрийн 12 дугаар сарын байдлаар

Нэр төрөл		Улаангом захын дундаж үнэ			
		Он			
		2015 XII	2016 XII	2017 XII	2018 XII
		төгрөг			
Үхрийн шир	2 метрээс доош	20000	20000	25000	10000
	2 метрээс дээш	25000	25000	32000	
Ямааны ноолуур	Бор				
	Цагаан			60000	
Адууны шир		28000	28000	23000	10000
Хонины ноостой нэхий		3500	3000	6000	1000
Ямааны арьс		12000	20000	30000	35000

Бүлэг 18. Хөдөө аж ахуй

2018 оны бүх мал, төрөл, сум, бүсээр

Сумын нэр	Бүгд	үүнээс					Бодод шилжүүлсэн					
		тэмээ	адуу	үхэр	хонь	ямаа	Нийт	тэмээ	адуу	үхэр	хонь	ямаа
	толгой											
Дүн	**3175275**	**25145**	**123787**	**182922**	**1567962**	**1275459**	**765 185.9**	**37 717.5**	**123 787.0**	**182 922.0**	**261 327.0**	**159 432.4**
Баруунтуруу	73395	128	6 745	8 768	26 664	31 090	24 035.3	192.0	6 745.0	8 768.0	4 444.0	3 886.3
Бөхмөрөн	141223	113	4 707	7 179	62 645	66 579	30 818.7	169.5	4 707.0	7 179.0	10 440.8	8 322.4
Давст	89915	270	1 780	6 550	42 180	39 135	20 656.9	405.0	1 780.0	6 550.0	7 030.0	4 891.9
Завхан	124820	9 438	5 711	1 609	41 407	66 655	36 710.0	14 157.0	5 711.0	1 609.0	6 901.2	8 331.9
Зүүнговь	132295	670	7 239	12 068	72 352	39 966	37 366.4	1 005.0	7 239.0	12 068.0	12 058.7	4 995.8
Зүүнхангай	160708	107	10 079	9 136	86 472	54 914	40 651.8	160.5	10 079.0	9 136.0	14 412.0	6 864.3
Малчин	166560	723	4 600	6 715	104 503	50 019	36 069.0	1 084.5	4 600.0	6 715.0	17 417.2	6 252.4
Наранбулаг	248373	2 960	6 105	6 919	131 261	101 128	51 981.8	4 440.0	6 105.0	6 919.0	21 876.8	12 641.0
Өлгий	129895	2 208	3 671	2 882	49 207	71 927	27 057.0	3 312.0	3 671.0	2 882.0	8 201.2	8 990.9
Өмнөговь	233152	1 513	6 566	8 843	113 708	102 522	49 445.1	2 269.5	6 566.0	8 843.0	18 951.3	12 815.3
Өндөрхангай	201874	460	10 835	12 635	93 836	84 108	50 312.8	690.0	10 835.0	12 635.0	15 639.3	10 513.5
Сагил	178769	311	5 980	11 969	87 632	72 877	42 130.5	466.5	5 980.0	11 969.0	14 605.3	9 109.6
Тариалан	159269	915	3 002	6 148	89 665	59 539	32 909.0	1 372.5	3 002.0	6 148.0	14 944.2	7 442.4
Түргэн	143959	380	4 509	7 832	77 228	54 010	32 533.6	570.0	4 509.0	7 832.0	12 871.3	6 751.3
Тэс	265896	2 336	14 565	29 101	152 319	67 575	81 003.4	3 504.0	14 565.0	29 101.0	25 386.5	8 446.9
Ховд	161617	1 099	6 123	8 447	49 555	96 393	36 526.8	1 648.5	6 123.0	8 447.0	8 259.2	12 049.1
Хяргас	194326	617	5 476	6 508	116 111	65 614	40 463.1	925.5	5 476.0	6 508.0	19 351.8	8 201.8
Цагаанхайрх	169080	418	6 187	5 231	75 720	81 524	34 855.5	627.0	6 187.0	5 231.0	12 620.0	10 190.5
Улаангом	200149	479	9 907	24 382	95 497	69 884	59 659.2	718.5	9 907.0	24 382.0	15 916.2	8 735.5
Баруун бүс	1057126	18133	31178	34848	474803	498164	234629.8	27199.5	31178	34848	79133.833	62270.5
Хойд бүс	553866	1074	16976	33530	269685	232601	126139.6	1611	16976	33530	44947.5	29075.1
Өмнөд бүс	605057	1113	33846	35770	282692	251636	149855.3	1669.5	33846	35770	47115.3	31454.5
Зүүн бүс	759077	4346	31880	54392	445285	223174	194901.9	6519	31880	54392	74214.2	27896.8
Төвийн бүс	200149	479	9907	24382	95497	69884	59659.17	718.5	9907	24382	15916.2	8735.5
Дүн	**3175275**	**25145**	**123787**	**182922**	**1567962**	**1275459**	**765185.9**	**37717.5**	**123787**	**182922**	**261327**	**159432.4**

Малын тоо, бүгд, сум, бүсээр

Сумын нэр	2015	2016	2017	2018
	толгой			
Дүн	**2729106**	**2784140**	**3129884**	**3175275**
Баруунтуруун	59192	61350	68 543	73 395
Бөхмөрөн	114644	119109	134 496	141 223
Давст	77378	72623	83 229	89 915
Завхан	104137	105835	126 456	124 820
Зүүнговь	117101	112273	123 834	132 295
Зүүнхангай	145355	147950	163 671	160 708
Малчин	145523	151592	161 823	166 560
Наранбулаг	210075	215143	240 149	248 373
Өлгий	111457	112008	131 493	129 895
Өмнөговь	192716	196153	227 931	233 152
Өндөрхангай	190081	174858	215 201	201 874
Сагил	145918	148399	166 887	178 769
Тариалан	126293	136328	154 027	159 269
Түргэн	111111	125654	136 743	143 959
Тэс	284860	268454	285 349	265 896
Ховд	132532	138555	157 549	161 617
Хяргас	166793	178308	194 584	194 326
Цагаанхайрхан	141810	153152	171 506	169 080
Улаангом	152130	166396	186 413	200 149
Баруун бүс	877210	904022	1037605	1057126
Хойд бүс	449051	465785	521355	553866
Өмнөд бүс	536438	537310	618921	605057
Зүүн бүс	714277	710627	765590	759077
Төвийн бүс	152130	166396	186413	200149
Дүн	**2729106**	**2784140**	**3129884**	**3175275**

Малын тоо, сум, бүсээр

ТЭМЭЭ

Сумын нэр	2015	2016	2017	2018
	толгой			
Дүн	**20538**	**21909**	**23521**	**25145**
Баруунтуруун	120	135	134	128
Бөхмөрөн	121	113	114	113
Давст	221	247	245	270
Завхан	7044	7 649	8 523	9 438
Зүүнговь	737	755	716	670
Зүүнхангай	72	90	98	107
Малчин	576	595	661	723
Наранбулаг	2490	2 698	2 854	2 960
Өлгий	1660	1 867	2 041	2 208
Өмнөговь	1270	1 325	1 366	1 513
Өндөрхангай	360	393	444	460
Сагил	238	268	313	311
Тариалан	827	811	852	915
Түргэн	307	346	368	380
Тэс	2371	2 345	2 378	2 336
Ховд	1025	1 014	1 034	1 099
Хяргас	456	521	556	617
Цагаанхайрхан	312	339	376	418
Улаангом	331	398	448	479
Баруун бүс	14316	15364	16670	18133
Хойд бүс	887	974	1040	1074
Өмнөд бүс	864	957	1052	1113
Зүүн бүс	4140	4216	4311	4346
Төвийн бүс	331	398	448	479
Дүн	**20538**	**21909**	**23521**	**25145**

Малын тоо, сум, бүсээр

АДУУ

Сумын нэр	2015	2016	2017	2018
	толгой			
Дүн	**98036**	**105671**	**119491**	**123787**
Баруунтуруун	5124	5898	6 486	6 745
Бөхмөрөн	3334	3708	4 361	4 707
Давст	1233	1310	1 492	1 780
Завхан	5158	5380	6 060	5 711
Зүүнговь	6189	6122	6 742	7 239
Зүүнхангай	7885	8130	9 327	10 079
Малчин	3902	4251	4 398	4 600
Наранбулаг	5107	5470	6 080	6 105
Өлгий	2817	2965	3 525	3 671
Өмнөговь	4789	5185	6 262	6 566
Өндөрхангай	9433	10281	11 572	10 835
Сагил	4567	4890	5 698	5 980
Тариалан	2324	2461	2 861	3 002
Түргэн	3299	3635	4 000	4 509
Тэс	12473	12930	14 365	14 565
Ховд	4903	5103	5 803	6 123
Хяргас	4179	4678	5 388	5 476
Цагаанхайрха	4511	5518	6 222	6 187
Улаангом	6809	7756	8 849	9 907
Баруун бүс	25098	26564	30591	31178
Хойд бүс	12433	13543	15551	16976
Өмнөд бүс	26953	29827	33607	33846
Зүүн бүс	26743	27981	30893	31880
Төвийн бүс	6809	7756	8849	9907
Дүн	**98036**	**105671**	**119491**	**123787**

Малын тоо, сум, бүсээр

ҮХЭР

Сумын нэр	2015	2016	2017	2018
	толгой			
Дүн	**156818**	**161046**	**176866**	**182922**
Баруунтуруун	7328	7686	8 331	8 768
Бөхмөрөн	5691	5975	6 859	7 179
Давст	5232	5073	5 856	6 550
Завхан	1114	1253	1 527	1 609
Зүүнговь	10809	10050	10 883	12 068
Зүүнхангай	7754	7928	8 887	9 136
Малчин	6539	6808	7 013	6 715
Наранбулаг	6225	6650	7 090	6 919
Өлгий	2442	2535	3 009	2 882
Өмнөговь	7426	7898	8 883	8 843
Өндөрхангай	11104	11038	12 743	12 635
Сагил	10345	9714	11 177	11 969
Тариалан	4953	5013	5 943	6 148
Түргэн	6483	7020	7 187	7 832
Тэс	27235	27095	28 525	29 101
Ховд	6520	6959	7 964	8 447
Хяргас	6330	6788	7 125	6 508
Цагаанхайрхан	4051	4503	5 062	5 231
Улаангом	19237	21060	22 802	24 382
Баруун бүс	28680	30308	34416	34848
Хойд бүс	27751	27782	31079	33530
Өмнөд бүс	30237	31155	35023	35770
Зүүн бүс	50913	50741	53546	54392
Төвийн бүс	19237	21060	22802	24382
Дүн	**156818**	**161046**	**176866**	**182922**

Малын тоо, сум, бүсээр

ХОНЬ

Сумын нэр	2015	2016	2017	2018
	толгой			
Дүн	**1337011**	**1376483**	**1552090**	**1567962**
Баруунтуруу	21744	22587	24 880	26 664
Бөхмөрөн	49703	52541	59 876	62 645
Давст	36124	34730	39 671	42 180
Завхан	32426	33958	40 464	41 407
Зүүнговь	61663	60832	68 257	72 352
Зүүнхангай	76330	78083	87 638	86 472
Малчин	88760	93956	100 955	104 503
Наранбулаг	107280	112506	124 564	131 261
Өлгий	40539	41543	48 759	49 207
Өмнөговь	89059	93624	109 059	113 708
Өндөрхангай	88398	79836	99 886	93 836
Сагил	71909	73038	83 156	87 632
Тариалан	68251	75228	86 270	89 665
Түргэн	58749	66814	74 836	77 228
Тэс	175507	162967	170 699	152 319
Ховд	39590	42633	49 906	49 555
Хяргас	96212	102883	115 837	116 111
Цагаанхайрх	64061	70279	77 713	75 720
Улаангом	70706	78445	89 664	95 497
Баруун бүс	377145	399492	459022	474803
Хойд бүс	216485	227123	257539	269685
Өмнөд бүс	250533	250785	290117	282692
Зүүн бүс	422142	420638	455748	445285
Төвийн бүс	70706	78445	89664	95497
Дүн	**1337011**	**1376483**	**1552090**	**1567962**

Малын тоо, сум, бүсээр

ЯМАА

Сумын нэр	2015	2016	2017	2018
	толгой			
Дүн	**1116703**	**1119031**	**1257916**	**1275459**
Баруунтуруун	24876	25044	28 712	31 090
Бөхмөрөн	55795	56772	63 286	66 579
Давст	34568	31263	35 965	39 135
Завхан	58395	57595	69 882	66 655
Зүүнговь	37703	34514	37 236	39 966
Зүүнхангай	53314	53719	57 721	54 914
Малчин	45746	45982	48 796	50 019
Наранбулаг	88973	87819	99 561	101 128
Өлгий	63999	63098	74 159	71 927
Өмнөговь	90172	88121	102 361	102 522
Өндөрхангай	80786	73310	90 556	84 108
Сагил	58859	60489	66 543	72 877
Тариалан	49938	52815	58 101	59 539
Түргэн	42273	47839	50 352	54 010
Тэс	67274	63117	69 382	67 575
Ховд	80494	82846	92 842	96 393
Хяргас	59616	63438	65 678	65 614
Цагаанхайрхан	68875	72513	82 133	81 524
Улаангом	55047	58737	64 650	69 884
Баруун бүс	431971	432294	496906	498164
Хойд бүс	191495	196363	216146	232601
Өмнөд бүс	227851	224586	259122	251636
Зүүн бүс	210339	207051	221092	223174
Төвийн бүс	55047	58737	64650	69884
Дүн	**1116703**	**1119031**	**1257916**	**1275459**

Малчин өрхийн тоо, сумаар

Сумын нэр	2015	2016	2017	2018
	өрх			
Дүн	**7991**	**8588**	**8950**	**8874**
Баруунтуруун	189	250	256	269
Бөхмөрөн	271	277	364	367
Давст	183	183	187	200
Завхан	323	331	356	333
Зүүнговь	432	456	443	447
Зүүнхангай	362	356	388	404
Малчин	400	439	428	445
Наранбулаг	670	685	698	677
Өлгий	322	354	354	360
Өмнөговь	565	670	671	647
Өндөрхангай	521	557	589	591
Сагил	343	354	394	375
Тариалан	513	539	556	580
Түргэн	311	333	350	340
Тэс	944	964	991	972
Ховд	422	432	492	470
Хяргас	334	342	331	325
Цагаанхайрхан	259	283	305	303
Улаангом	627	783	797	769
Баруун бүс	2815	3011	3127	3067
Хойд бүс	1108	1147	1295	1282
Өмнөд бүс	1331	1446	1538	1567
Зүүн бүс	2110	2201	2193	2189
Төвийн бүс	627	783	797	769
Дүн	**7991**	**8588**	**8950**	**8874**

Малчдын тоо, сумаар

Сумын нэр	2015	2016	2017	2018
	тоо			
Дүн	**16215**	**17498**	**17173**	**16130**
Баруунтуруун	375	486	473	492
Бөхмөрөн	565	579	682	724
Давст	373	372	386	399
Завхан	628	647	655	567
Зүүнговь	889	919	849	840
Зүүнхангай	710	736	737	742
Малчин	830	936	856	782
Наранбулаг	1401	1460	1 464	1 315
Өлгий	681	737	725	687
Өмнөговь	1219	1434	1 417	1 073
Өндөрхангай	1005	1056	1 016	999
Сагил	691	738	750	706
Тариалан	1034	1110	1 120	1 193
Түргэн	619	651	653	564
Тэс	1971	2016	1 766	1 683
Ховд	805	819	913	844
Хяргас	680	713	669	651
Цагаанхайрхан	508	570	546	528
Улаангом	1231	1519	1 496	1 341
Баруун бүс	5768	6207	6294	5679
Хойд бүс	2248	2340	2471	2393
Өмнөд бүс	2598	2848	2772	2761
Зүүн бүс	4370	4584	4140	3956
Төвийн бүс	1231	1519	1496	1341
Дүн	**16215**	**17498**	**17173**	**16130**

Хээлтэгч мал, төрлөөр, сумаар

Сумын нэр	Бүгд	үүнээс				
		тэмээ	адуу	үхэр	хонь	ямаа
	толгой					
Дүн	**1416966**	**8615**	**37519**	**75803**	**725985**	**569044**
Баруунтуруун	32610	36	1941	3576	12920	14137
Бөхмөрөн	62313	38	1444	2945	29047	28839
Давст	40751	112	489	2705	20337	17108
Завхан	53684	3243	1789	602	17950	30100
Зүүнговь	56990	245	2033	4604	33136	16972
Зүүнхангай	76668	31	3058	3587	42553	27439
Малчин	71359	234	1397	2802	45499	21427
Наранбулаг	103881	1008	1835	3002	55871	42165
Өлгий	59909	830	1145	1276	22139	34519
Өмнөговь	102775	518	2111	3649	50829	45668
Өндөрхангай	99809	192	3487	4994	48484	42652
Сагил	78453	120	1824	5059	41339	30111
Тариалан	68321	232	846	2602	38867	25774
Түргэн	65665	129	1301	3395	37297	23543
Тэс	125010	853	4572	12556	74067	32962
Ховд	69835	369	1892	3310	22937	41327
Хяргас	83184	189	1583	2736	52165	26511
Цагаанхайрхан	75392	103	1842	2021	34864	36562
Улаангом	90357	133	2930	10382	45684	31228
Баруун бүс	458405	6200	9618	14441	208593	219553
Хойд бүс	247182	399	5058	14104	128020	99601
Өмнөд бүс	284479	362	10328	14178	138821	120790
Зүүн бүс	336543	1521	9585	22698	204867	97872
Төвийн бүс	90357	133	2930	10382	45684	31228
Дүн	**1416966**	**8615**	**37519**	**75803**	**725985**	**569044**

Бойжуулсан төл

Сумын нэр	2017	2018	Үүнээс				
			Ботго	Унага	Тугал	Хурга	Ишиг
	толгой						
Дүн	**1112616**	**991925**	**3723**	**22777**	**55026**	**548185**	**362214**
Баруунтуруун	19849	23742	20	1334	2583	9757	10048
Бөхмөрөн	46002	43845	16	761	1803	22138	19127
Давст	31486	33603	53	379	2086	17073	14012
Завхан	38333	20197	1358	456	343	9207	8833
Зүүнговь	46252	47519	124	1597	3731	28777	13290
Зүүнхангай	52832	39753	17	1440	2353	23650	12293
Малчин	60793	61671	110	973	2238	40813	17537
Наранбулаг	86144	94886	500	1542	2547	51792	38505
Өлгий	49383	25880	316	464	667	12560	11873
Өмнөговь	78251	63918	199	877	2424	33670	26748
Өндөрхангай	78956	50020	90	2041	3288	26641	17960
Сагил	59152	66819	63	1258	3706	35803	25989
Тариалан	53703	56230	90	433	1865	33534	20308
Түргэн	49001	52811	49	753	2473	30889	18647
Тэс	107966	75444	364	2749	8231	48402	15698
Ховд	54839	51495	143	1228	2309	18101	29714
Хяргас	69038	67367	85	957	1974	44954	19397
Цагаанхайрхан	53786	32903	48	1027	1168	17395	13265
Улаангом	76850	83822	78	2508	9237	43029	28970
Баруун бүс	360653	312606	2606	5000	10155	158864	135981
Хойд бүс	185641	197078	181	3151	10068	105903	77775
Өмнөд бүс	205423	146418	175	5842	9392	77443	53566
Зүүн бүс	284049	252001	683	6276	16174	162946	65922
Төвийн бүс	76850	83822	78	2508	9237	43029	28970

МАЛ ТӨЛЛӨЛТ, малын төрлөөр 2018 оны байдлаар

Төрөл	Төллөсөн хээлтэгч				Төллөлтийн хувь			
	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
	толгой				хувь			
Бүгд	**1015.9**	**931.2**	**1149.9**	**1156.1**	**93.2**	**81.0**	**91.8**	**86.3**
Ингэ	3.1	3.3	4.0	4.1	49.2	49.3	54.0	51.8
Үүү	21	19.8	25.8	26.1	85.4	72.3	83.5	74.3
Үнээ	51.1	46.1	55.1	59.6	87.5	74.2	82.6	80.6
Эм хонь	527.1	503.3	599.2	626.8	93.9	85.3	93.7	90.2
Эм ямаа	413.6	358.7	465.9	439.5	94.1	77.3	91.7	83.4

МАЛ ТӨЛЛӨЛТ, сумаар, 2018 оны байдлаар

Сумын нэр	Төллөсөн хээлтэгч				Төллөлтийн хувь			
	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
	толгой				хувь			
Бүгд	**1015945**	**931227**	**1149930**	**1156089**	**93.2**	**81.0**	**91.8**	**86.3**
Баруунтуруун	21317	20057	21448	25397	95.1	78.6	76.0	83.5
Бөхмөрөн	39796	36924	48659	52559	87.1	76.1	90.5	91.8
Давст	29085	22501	31600	34167	88.8	67.9	90.8	93.9
Завхан	33144	24063	38965	23317	91.2	61.2	84.8	49.3
Зүүнговь	39268	40151	46751	49223	89.8	81.2	91.2	92.7
Зүүнхангай	53615	58013	57523	54304	94.0	91.7	85.3	76.6
Малчин	57997	56859	62064	64797	98.2	93.5	95.4	94.8
Наранбулаг	76540	70780	86661	97184	93.4	80.6	94.3	97.7
Өлгий	41404	38088	52121	46161	97.4	80.3	100	84.5
Өмнөговь	72411	56488	82535	83602	96.8	73.8	93.1	86.6
Өндөрхангай	66268	65852	81068	68432	89.9	78.5	94.7	73.9
Сагил	54301	47594	59478	67317	93.7	76.4	90.6	92.1
Тариалан	51076	50320	58583	59900	98.1	94.4	97.8	90.7
Түргэн	41979	47424	51949	55329	100.1	94.6	90.8	90.0
Тэс	103120	82008	110950	109079	81.7	66.5	87.9	85.8
Ховд	47339	42529	55564	53076	97.2	79.3	92.2	80.4
Хяргас	64972	62461	71627	73402	100.6	94.9	98.4	90.8
Цагаанхайрхан	43401	45520	55178	54469	85.4	80.6	82.2	76.2
Улаангом	78912	63595	77206	84374	101.3	91.6	98.5	98.2

ТӨЛ БОЙЖИЛТ, малын төрлөөр, 2018 оны байдлаар

Төрөл	Бойжуулсан төл				Бойжилтын хувь			
	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
	мянган толгой				хувь			
Бүгд	**984.9**	**797.7**	**1112.6**	**991.9**	**96.7**	**85.5**	**96.5**	**85.7**
Ингэ	3	3.1	3.8	3.7	96.8	90.9	95.2	91.0
Гүү	20.1	17.9	24.5	22.8	95.7	101.5	95.3	87.1
Үнээ	49.5	42.2	53.4	55.0	96.9	107.4	97.0	92.4
Эм хонь	514.7	443.8	584.2	548.2	97.4	102.0	97.2	87.3
Эм ямаа	397.6	290.7	446.7	362.2	95.9	110.6	95.5	82.3

ТӨЛ БОЙЖИЛТ, сумаар, 2018 оны байдлаар

Сумын нэр	Бойжуулсан төл				Бойжилтын хувь			
	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
	толгой				хувь			
Бүгд	**984929**	**797786**	**1112616**	**991925**	**96.7**	**85.5**	**96.5**	**85.7**
Баруунтуруун	20837	16974	19849	23742	97.2	84.3	91.6	92.8
Бөхмөрөн	37035	30744	46002	43845	93.0	83.3	94.5	83.4
Давст	28971	21121	31486	33603	99.5	93.9	99.2	98.2
Завхан	33210	22637	38333	20197	99.4	93.8	97.2	86.6
Зүүнговь	39076	32435	46252	47519	99.1	80.6	98.7	95.9
Зүүнхангай	52135	43944	52832	39753	96.9	75.6	91.6	73.1
Малчин	56345	50809	60793	61671	96.9	89.1	97.6	95.0
Наранбулаг	74944	63613	86144	94886	97.6	89.4	98.6	97.5
Өлгий	39347	27570	49383	25880	94.8	72.2	94.7	56.1
Өмнөговь	67466	43527	78251	63918	93.0	76.6	94.2	76.2
Өндөрхангай	63901	44012	78956	50020	96.4	66.8	97.1	73.1
Сагил	53556	45828	59152	66819	98.5	96.3	99.4	99.3
Тариалан	47492	44518	53703	56230	92.4	88.4	91.5	93.8
Түргэн	39939	42296	49001	52811	94.8	89.1	94.2	95.2
Тэс	100399	73974	107966	75444	97.3	90.0	97.3	69.2
Ховд	46258	40784	54839	51495	97.5	95.5	98.3	96.8
Хяргас	63206	57512	69038	67367	97.1	92.0	96.3	91.6
Цагаанхайрхан	42541	35273	53786	32903	98.0	77.5	97.5	60.4
Улаангом	78271	60215	76850	83822	99.2	94.6	99.5	99.2

Бойжуулсан төл

Сумын нэр	2017	2018	Үүнээс				
			Ботго	Унага	Тугал	Хурга	Ишиг
	толгой						
Дүн	**1112616**	**991925**	**3723**	**22777**	**55026**	**548185**	**362214**
Баруунтуруун	19849	23742	20	1334	2583	9757	10048
Бөхмөрөн	46002	43845	16	761	1803	22138	19127
Давст	31486	33603	53	379	2086	17073	14012
Завхан	38333	20197	1358	456	343	9207	8833
Зүүнговь	46252	47519	124	1597	3731	28777	13290
Зүүнхангай	52832	39753	17	1440	2353	23650	12293
Малчин	60793	61671	110	973	2238	40813	17537
Наранбулаг	86144	94886	500	1542	2547	51792	38505
Өлгий	49383	25880	316	464	667	12560	11873
Өмнөговь	78251	63918	199	877	2424	33670	26748
Өндөрхангай	78956	50020	90	2041	3288	26641	17960
Сагил	59152	66819	63	1258	3706	35803	25989
Тариалан	53703	56230	90	433	1865	33534	20308
Түргэн	49001	52811	49	753	2473	30889	18647
Тэс	107966	75444	364	2749	8231	48402	15698
Ховд	54839	51495	143	1228	2309	18101	29714
Хяргас	69038	67367	85	957	1974	44954	19397
Цагаанхайрхан	53786	32903	48	1027	1168	17395	13265
Улаангом	76850	83822	78	2508	9237	43029	28970
Баруун бүс	360653	312606	2606	5000	10155	158864	135981
Хойд бүс	185641	197078	181	3151	10068	105903	77775
Өмнөд бүс	205423	146418	175	5842	9392	77443	53566
Зүүн бүс	284049	252001	683	6276	16174	162946	65922
Төвийн бүс	76850	83822	78	2508	9237	43029	28970
	1112616	**991925**	**3723**	**22777**	**55026**	**548185**	**362214**

ЗҮЙ БУС ХОРОГДСОН ТОМ МАЛЫН ТОО, малын төрлөөр, 2018 оны байдлаар

Төрөл	Хорогдсон мал				Оны эхний малд хорогдлын эзлэх хувь			
	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
	мянган толгой				хувь			
Бүгд	**18.0**	**198.1**	**30.6**	**127.8**	**0.7**	**7.3**	**1.1**	**4.1**
Тэмээ	0.1	0.2	0.1	0.2	0.6	1.0	0.5	1.0
Адуу	0.9	3.7	1.2	3.9	1.0	3.8	1.1	3.3
Үхэр	1.6	10.6	2.5	6.6	1.1	6.8	1.6	3.7
Хонь	7.8	87.0	13.6	61.3	0.6	6.5	1.0	4.0
Ямаа	7.6	96.6	13.2	55.7	0.7	8.7	1.2	4.4

ЗҮЙ БУС ХОРОГДСОН ТОМ МАЛЫН ТОО, сумаар, 2018 оны байдлаар

Сумын нэр	Хорогдсон мал				Оны эхний малд хорогдлын эзлэх хувь			
	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
	толгой				хувь			
Бүгд	**17965**	**198052**	**30578**	**127750**	**0.7**	**7.3**	**1.1**	**4.1**
Баруунтуруун	802	6942	1585	2217	1.6	11.7	2.6	3.2
Бөхмөрөн	2488	2304	781	1912	2.3	2.0	0.7	1.4
Давст	177	7672	845	995	0.2	9.9	1.2	1.2
Завхан	216	5360	331	7606	0.2	5.1	0.3	6.0
Зүүнговь	484	16525	911	1866	0.5	14.1	0.8	1.5
Зүүнхангай	1728	10576	2002	12541	1.3	7.3	1.4	7.7
Малчин	745	5750	1979	2459	0.5	4.0	1.3	1.5
Наранбулаг	497	16721	912	4635	0.3	8.0	0.4	1.9
Өлгий	218	7696	222	3664	0.2	6.9	0.2	2.8
Өмнөговь	1570	25218	1308	22364	0.9	13.1	0.7	9.8
Өндөрхангай	1742	40020	3380	17690	1.0	21.1	1.9	8.2
Сагил	410	3792	1002	246	0.3	2.6	0.7	0.2
Тариалан	1200	3415	2053	2062	1.0	2.7	1.5	1.3
Түргэн	1025	13579	2261	997	1.1	12.2	1.8	0.7
Тэс	1338	7436	2762	26339	0.5	2.6	1	9.2
Ховд	825	4471	493	1579	0.7	3.4	0.4	1.0
Хяргас	918	3662	4392	5416	0.6	2.2	2.5	2.8
Цагаанхайрхан	590	12567	1315	12216	0.5	8.9	0.9	7.1
Улаангом	992	4346	2044	946	0.6	2.9	1.2	0.5

ӨВЧНӨӨР ХОРОГДСОН МАЛЫН ТОО, малын төрлөөр, 2018 оны байдлаар

Төрөл	Өвчнөөр хорогдсон мал				Зүй бусын хорогдолд өвчний хорогдлын эзлэх хувь			
	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
	мянган толгой				хувь			
Бүгд	**3.8**	**13.4**	**4.8**	**9.2**	**21.4**	**6.7**	**15.6**	**7.2**
Тэмээ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	23.9	15.3
Адуу	0.2	0.5	0.2	0.3	22.2	13.5	16.0	8.6
Үхэр	0.5	1.5	0.6	0.6	31.3	14.2	24.0	8.5
Хонь	1.6	4.5	1.8	5.3	20.5	5.2	13.4	8.7
Ямаа	1.4	6.9	2.1	2.9	18.4	7.1	16.2	5.3

ӨВЧНӨӨР ХОРОГДСОН МАЛЫН ТОО, сумаар, 2018 оны байдлаар

Сумын нэр	Өвчнөөр хорогдсон мал				Зүй бусын хорогдолд өвчний хорогдлын эзлэх хувь			
	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
	толгой				хувь			
Бүгд	**3841**	**13356**	**4777**	**9204**	**21.4**	**6.7**	**15.6**	**7.2**
Баруунтуруун	136	628	323	123	17.0	9.0	20.4	5.6
Бөхмөрөн	12	0	0	0	0.5	0.0	0.0	0.0
Давст	13	0	131	234	7.3	0.0	15.5	
Завхан	1	20	86	289	0.5	0.4	26.0	3.8
Зүүнговь	204	6	204	176	42.1	0.0	22.4	9.4
Зүүнхангай	428	732	554	340	24.8	6.9	27.7	2.7
Малчин	248	346	434	569	33.3	6.0	21.9	23.1
Наранбулаг	23	1	7	2	4.6	0.0	0.8	0.0
Өлгий	0	61	1	13	0.0	0.8	0.5	0.4
Өмнөговь	4	107	36	1146	0.3	0.4	2.8	5.1
Өндөрхангай	478	8748	1301	1058	27.4	21.9	38.5	6.0
Сагил	145	96	30	0	35.4	2.5	3.0	0.0
Тариалан	268	528	423	121	22.3	15.5	20.6	5.9
Түргэн	410	647	289	293	40.0	4.8	12.8	29.4
Тэс	197	59	342	3797	14.7	0.8	12.4	14.4
Ховд	163	268	37	77	19.8	6.0	7.5	4.9
Хяргас	364	820	76	780	39.7	22.4	1.7	14.4
Цагаанхайрхан	254	33	60	9	43.1	0.3	4.6	0.1
Улаангом	493	256	443	177	49.7	5.9	21.7	18.7

Иргэдийн малын бүлэглэлт

Малын бүлэглэлт	2015	2016	2017	2018
10 хүртэл малтай	679	775	745	754
11-30 малтай	1123	1191	1140	1148
31-50 малтай	952	1006	941	933
51-100 малтай	1686	1812	1672	1661
101-200 малтай	2962	3041	3114	3106
201-500 малтай	3398	3363	3609	3667
501-999 малтай	1038	1057	1271	1307
1000-1499 малтай	281	305	388	395
1500-2000 малтай	20	15	25	22
2001-ээс дээш	3	4	4	4
Дүн	**12142**	**12569**	**12909**	**12997**

Иргэдийн малын бүлэглэлт , сумаар

Сумын нэр	Малтай өрхийн тоо	100 хүртэлх малтай өрхийн эзлэх хувь		101-200 хүртэлх малтай өрхийн эзлэх хувь		201-500 хүртэлх малтай өрхийн эзлэх хувь		501-1000 хүртэлх малтай өрхийн эзлэх хувь		1000-с дээш хүртэлх малтай өрхийн эзлэх хувь	
		2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
1.Баруунтуруун	511	57.5	56.0	21.0	21.3	16.5	17.6	4.0	4.1	1.0	1.0
2.Бөхмөрөн	496	26.6	26.0	26.8	24.8	31.0	32.7	11.4	11.5	4.3	5.0
3.Давст	285	36.2	33.7	21.3	19.3	21.3	25.3	14.2	13.7	7.1	8.1
4.Завхан	461	25.3	25.8	24.5	24.5	34.7	33.8	12.7	13.0	2.8	2.8
5.Зүүнговь	622	39.6	37.6	23.7	23.5	26.9	28.8	9.0	8.7	0.8	1.4
6.Зүүнхангай	588	27.7	29.9	24.0	23.3	30.6	31.3	12.9	11.6	4.9	3.9
7.Малчин	597	25.0	23.5	27.0	28.3	31.3	31.7	13.9	14.6	2.9	2.0
8.Наранбулаг	927	27.1	26.5	25.8	26.1	33.8	32.8	10.0	10.7	3.3	3.9
9.Өлгий	569	34.6	34.4	27.5	29.3	25.0	24.3	9.5	8.8	3.4	3.2
10.Өмнөговь	1021	33.1	31.9	27.8	29.0	28.6	28.3	8.0	8.2	2.5	2.5
11. Өндөрхангай	790	29.1	29.5	26.5	25.2	29.5	31.8	10.6	9.9	4.3	3.7
12.Сагил	524	25.9	25.2	22.0	21.6	31.6	29.4	14.6	17.2	5.9	6.7
13.Тариалан	810	43.4	43.0	24.1	21.6	24.3	25.3	6.8	9.3	1.4	0.9
14. Түргэн	534	33.1	32.4	22.9	22.8	28.7	28.3	11.3	12.4	4.0	4.1
15.Тэс	1230	29.7	32.3	27.8	27.2	32.8	32.0	7.7	7.2	2.0	1.4
16.Ховд	609	27.1	27.8	22.8	23.0	36.4	35.1	11.7	11.2	2.0	3.0
17.Хяргас	533	24.2	23.5	17.8	18.8	30.5	30.2	20.6	20.6	6.9	6.9
18. Цагаанхайр›	481	29.6	29.1	21.6	21.0	25.1	26.4	13.1	12.7	10.7	10.8
19.Улаангом	1409	60.2	59.0	19.2	18.7	16.6	17.6	3.2	3.7	0.8	1.0
Дүн	**12997**	**34.8**	**34.6**	**24.1**	**23.9**	**28.0**	**28.2**	**9.8**	**10.1**	**3.2**	**3.2**
Баруун бүс	4397	35.4	31.6	26.4	25.6	28.6	29.9	7.7	10.2	1.9	2.7
Хойд бүс	1839	34.3	31.6	25.5	24.8	27.4	28.6	10.1	11.4	2.8	3.6
Өмнөд бүс	2370	31.5	29.7	23.5	24.5	30.9	29.9	10.0	11.1	4.2	4.8
Зүүн бүс	2982	36.9	34.6	24.3	23.1	28.3	28.5	8.6	11.0	1.9	2.9
Төвийн бүс	1409	33.2	30.9	24.5	22.5	28.7	29.0	10.7	13.4	2.8	4.3
	12997	**36.6**	**34.6**	**24.4**	**23.9**	**28.0**	**28.2**	**8.5**	**10.1**	**2.5**	**3.2**

Малчин өрхийн малын бүлэглэлт, ноогдох мал, толгойгоор

бүлэглэлт	өрхийн тоо	Нэг өрхөд ногдох малын тоо	нийт мал тоо	Үүнээс				
				тэмээ	адуу	үхэр	хонь	ямаа
10 хүртэл малтай	151	6.4	967	22	76	620	153	96
11-30 малтай	400	20.8	8 302	44	506	2 366	2 394	2 992
31-50 малтай	379	41.1	15 589	72	900	2 656	4 928	7 033
51-100 малтай	851	76.4	64 999	519	3 303	8 321	23 311	29 545
101-200 малтай	2 139	149.6	320 049	2 664	15 452	26 419	126 425	149 089
201-500 малтай	3 245	316.5	1 026 914	8 468	41 731	58 928	472 480	445 307
501-999 малтай	1 292	669.5	865 038	8 223	29 833	35 252	480 507	311 223
1000-1499 малтай	391	1 144.1	447 347	2 995	13 954	15 699	268 880	145 819
1500-2000 малтай	22	1 653.8	36 383	419	1 248	1 225	22 069	11 422
2001-ээс дээш	4	2 782.0	11 128	46	876	328	5 863	4 015
Дүн	**8874**	**315.2**	**2 796 716**	**23472**	**107879**	**151814**	**1407010**	**1106541**

2018 оны тэжээвэр амьтдын тоо, сумаар

Сумын нэр	Гахай				Шувуу				Үүнээс: тахиа				Зөгийн бүл
	Бүгд	Хээл-тэгч	Хээл-түүлэгч	Бусад	Бүгд	Хээл-тэгч	Хээл-түүлэгч	Бусад	Бүгд	Хээл-тэгч	Хээл-түүлэгч	Бусад	Бүгд
Дүн	**161**	**68**	**52**	**41**	**200**	**168**	**18**	**14**	**155**	**140**	**12**		**85**
Улаангом	142	59	52	31	48	29	5	14	9	5	1	3	50
Баруунтуруун	19	9	0	10									
Сагил					42	39	3		42	39	3		
Цагаанхайрха					39	33	6		33	29	4		
Ховд					71	67	4		71	67	4		
Тэс													35
2017 оны дүн	**77**	**30**	**3**	**44**	**42**	**39**	**3**	**0**	**42**	**39**	**3**		**42**

Үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүн борлуулалт

Бүтээгдэхүүн	хэмжих нэгж	бүгд			хувийн аж ахуй		
		үйлдвэр-лэсэн	үүнээс		үйлдвэр-лэсэн	үүнээс	
			биет хэмжээ	үнэ мян.төг		биет хэмжээ	үнэ мян.төг
гахайн мах	тн						
өндөг	мян.ш	3.2	3.2	1675	3.2	3.2	1675.0
зөгийн бал	кг	261	261	5815	261	261	5815.0

Увс аймгийн 2018 оны малчдын ахуй, соёлын зарим үзүүлэлт

Сумын нэр	Малчин өрхийн тоо	Цахилгааны үүсгүүртэй өрх	Малчин өрхөд эзлэх хувь	сансрын антентай	Малчин өрхөд эзлэх хувь	телевизортой	Малчин өрхөд эзлэх хувь	оёдлын машинтай	гар утастай өрх
ДҮН	**8874**	**7389**	**83.3**	**5863**	**66.1**	**6082**	**68.5**	**5016**	**8874**
Баруунтуруун	269	237	88.1	173	64.3	196	72.9	145	269
Бөхмөрөн	367	314	85.6	247	67.3	253	68.9	172	367
Давст	200	187	93.5	144	72.0	145	72.5	106	200
Завхан	333	270	81.1	256	76.9	258	77.5	182	333
Зүүнговь	447	380	85.0	334	74.7	324	72.5	292	447
Зүүнхангай	404	349	86.4	321	79.5	323	80.0	276	404
Малчин	445	386	86.7	341	76.6	348	78.2	220	445
Наранбулаг	677	617	91.1	479	70.8	509	75.2	446	677
Өлгий	360	266	73.9	207	57.5	205	56.9	199	360
Өмнөговь	647	490	75.7	312	48.2	345	53.3	281	647
Өндөрхангай	591	486	82.2	447	75.6	448	75.8	366	591
Сагил	375	394	105.1	321	85.6	327	87.2	311	375
Тариалан	580	499	86.0	343	59.1	398	68.6	386	580
Түргэн	340	194	57.1	140	41.2	140	41.2	41	340
Тэс	972	901	92.7	685	70.5	698	71.8	623	972
Ховд	470	429	91.3	281	59.8	292	62.1	255	470
Хяргас	325	268	82.5	252	77.5	254	78.2	230	325
Цагаанхайрхан	303	272	89.8	228	75.2	228	75.2	182	303
Улаангом	769	450	58.5	352	45.8	391	50.8	303	769
2017 оны ДҮН	**8950**	**8013**	**89.5**	**5887**	**65.8**	**6184**	**69.1**	**5083**	**8902**

2018 онд засварласан худгийн тайлан

	сумын нэр	засварласан худгийн тоо	Үүнээс					шинээр гаргахад зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ/мян.төг/	Үүнээс			худаг гаргахад түр ажилласан орон нутгийн иргэдийн тоо
			инженерийн хийцтэй	үүнээс			энгийн уурхайн		улсын төсвийн хөрөнгөөр	гадаад орон олон улсын байгууллагын төсөл	малчид иргэдийн хөрөнгөөр	
				өрөмдөл	богино яндант	бетон хашлагат						
	ДҮН	**6**	**3**	**3**			**3**	**32854.0**	**20854.0**	**5000.0**	**7000.0**	**44**
1	Малчин	2	2	2				4000.0			4000.0	15
2	Тариалан	1					1	5000.0		5000.0		3
3	Наранбулаг	1					1	3000.0			3000.0	21
4	Ховд	1					1	2100.0	2100.0			5
5	Цагаанхайрхан	1	1	1				18754.0	18754.0			

2018 онд малжуулалтын талаар авсан арга хэмжээний тайлан

д.д	сумын нэр	Нийт зарцуулалтын хөрөнгийн хэмжээ /мян.мөг/	Үүнээс			малжуулалтын авсан малын тоо	Үүнээс		малжуулалтанд хамрагдсан	
			Гадаад орон олон улсын төсөл	Орон нутгийн хөрөнгөөр /мян.төг/	бусад /мян.төг/		бодын тоо	богийн тоо	өрхийн тоо	ам бүлийн тоо
		мянган төгрөг				толгой				
ДҮН		**307100**		**89000**	**218100**	**7771**	**145**	**7626**	**70**	**302**
1	Баруунтуруун	14000			14000	353		353	3	10
2	Бөхмөрөн	14000			14000	401	116	285	3	9
3	Давст	9000			9000	310		310	2	7
4	Завхан	21100		15000	6100	434	1	433	5	25
5	Зүүнговь	18000			18000	429		429	4	17
6	Зүүнхангай	14000			14000	361		361	3	8
7	Малчин	18000			18000	463		463	4	20
8	Наранбулаг	18000			18000	586		586	4	22
9	Өлгий	14000			14000	360		360	3	9
10	Өмнөговь	19000		19000		800	0	800	4	22
11	Өндөрхангай	18000			18000	498		498	4	20
12	Сагил	14000		14000		341		341	3	10
13	Тариалан	19000			19000	393		393	4	18
14	Түргэн	9000			9000	180		180	2	8
15	Тэс	16000		14000	2000	248	28	220	4	14
16	Ховд	26000		8000	18000	652		652	8	46
17	Хяргас	13000			13000	294		294	3	11
18	Цагаанхайрхан	14000		0	14000	315		315	3	13
19	Улаангом	19000		19000		353		353	4	13

Цэвэр эрлийз, нутгийн шилдэг омгийн малын тоо

мян.тол

	2015	2016	2017	2018	2018/2017	
					%	зөрүү
Цэвэр үүлдрийн мал	**414.6**	**392.5**	**259.6**	**266.1**	**102.5**	**6.5**
үхэр	0.1	0.1	0.1	0.1	**100.0**	**0.0**
хонь	413.6	392.4	259.5	266	**102.5**	**6.5**
ямаа						
Эрлийз	**0**	**0**	**0.1**	**0.6**		**0.5**
Үхэр	0	0	0.101	0.6		**0.5**
Хонь						
Ямаа						
Нутгийн шилдэг омгийн мал	**132.8**	**124.3**	**101.6**	**102.6**	**101.0**	**1.0**
Үхэр						
Хонь						
Ямаа	119.1	113.6	89.3	86.1	**96.4**	**-3.2**
Адуу	13.7	10.7	12.3	16.5	**134.1**	**4.2**
Сайжруулсан нутгийн үүлдэр	**98.2**	**90.6**	**47.5**	**41.7**	**87.8**	**-5.8**
Хонь	37.3	16.8	19.4	33.2	**171.1**	**13.8**
Ямаа	60.9	73.8	28.1	8.5	**30.2**	**-19.6**

ТАРИАЛСАН ТАЛБАЙ, сумаар , жил бүрийн эцсийн байдлаар

Сумын нэр	Бүгд талбай				Үр тариа				Үүнээс: Улаан буудай			
	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
	га											
Аймгийн дүн	**8204.2**	**7777.1**	**11774.9**	**17489.4**	**5951.3**	**5195.3**	**9235.15**	**14580**	**5707.5**	**4694**	**8786.9**	**14155**
Баруунтуруун	5113.3	4231.3	7952.1	13893.0	4819.3	4017	7842.0	13246.0	4819	3770	7727	13091.0
Бөхмөрөн	6.5	6.6	6.6	9.5								
Давст	17.8	23.5	23.4	1.6	3		1.4		1		0.4	
Завхан	0.6	1.4	0.0	0.1								
Зүүнговь	3.5	5.0	2.5	3.3								
Зүүнхангай	3.5	5.0	0.0	1.5								
Малчин	5.0	3.5	4.0	3.1								
Наранбулаг	404.3	414.1	186.0	177.6	30	38	10.0			10	10.0	
Өлгий	5.0	3.3	5.0	4.0								
Өмнөговь	59.3	19.8	27.3	60.4				29.0				24.0
Өндөрхангай	6.5	60.7	88.2	62.1	5	60	85.0	60.0	0	50	65.0	50.0
Сагил	183.0	173.8	333.4	192.9	170	151	145.0	150.0	150	150	140.0	150.0
Тариалан	2024.4	2195.3	2467.1	2380.9	854.5	901.3	1126.8	1050.0	679.5	694	819.5	795.0
Түргэн	8.5	289.6	331.3	353.5	3		5.0	25.0	3		5.0	25.0
Тэс	5.1	4.3	4.0	4.9	1.5							
Ховд	1.0	0.7	1.0	3.2								
Хяргас	23.5	34.2	46.2	33.0	10	20	20.0	20.0	10	20	20.0	20.0
Цагаанхайрхан	3.0	3.0	2.8	1.6								
Улаангом	330.4	302.1	294.0	303.3	55	8			45			

ТАРИАЛСАН ТАЛБАЙ, сумаар, жил бүрийн эцсийн байдлаар

сумын нэр	Төмс				Хүнсний ногоо			
	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
	га							
Аймгийн дүн	**215.48**	**248.6**	**273.6**	**265.82**	**222.9**	**273.2**	**274.4**	**275.078**
Баруунтуруун	23.0	20.7	26.0	37.0	17.02	33.55	30.1	29.0
Бөхмөрөн	3.0	3.0	3.0	3.0	2.00	2.1	2.1	2.5
Давст	1.8	2.6	2.5	0.8	1.04	1.429	1.58	0.78
Завхан		0.5		0.0	0.56	0.9	0.01	0.10
Зүүнговь	2.3	2.8	1.5	1.6	1.20	1.9	1.01	1.70
Зүүнхангай		0.5				0		
Малчин	2.3	1.5	2.5	1.8	2.70	2	1.5	1.3
Наранбулаг	7.0	7.5	8.0	8.0	7.30	8.6	8.0	9.6
Өлгий	2.0	1.8	2.0	1.0	1.00	0.8	1.0	1.0
Өмнөговь	6.2	6.0	7.0	7.1	8.10	5.8	7.0	4.3
Өндөрхангай	1.0	0.5	2.0	1.6	0.50	0.2	1.24	0.50
Сагил	7.8	6.0	15.5	6.0	5.20	5.78	6.9	5.9
Тариалан	17.0	41.90	46.9	40.0	24.39	50.1	50.4	49.9
Түргэн	3.2	3.63	3.8	5.2	2.25	3.5	2.5	3.3
Тэс	2.0	2.2	2.0	2.5	1.60	2.05	2.0	2.4
Ховд	0.5	0.50	0.5	1.8	0.49	0.2	0.5	1.4
Хяргас	3.0	3.7	7.4	3.0	2.50	2.53	4.75	2.00
Цагаанхайрхан	2.0	2.0	1.5	1.0	1.00	1.0	1.3	0.6
Улаангом	131.4	141.3	141.5	144.5	144.04	150.75	152.5	158.8

ТАРИАЛСАН ТАЛБАЙ, сумаар, жил бүрийн эцсийн байдлаар

сумын нэр	Тэжээлийн ургамал				Тосны ургамал / эм ургамал/			
	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
	га							
Аймгийн дүн	**1664.5**	**1980**	**1891.8**	**2367.5**	**150**	**80**	**100**	**1**
Баруунтуруун	104	80	54.0	580.0	150.0	80.0		1
Бөхмөрөн	1.5	1.5	1.5	4.0				
Давст	12	19.5	18.0					
Завхан	0	0						
Зүүнговь	0	0.3						
Зүүнхангай	3.5	4.5		1.5				
Малчин	0	0						
Наранбулаг	360	360	160.0	160.0				
Өлгий	2	0.7	2.0	2.0				
Өмнөговь	45	8	13.3	20.0				
Өндөрхангай	0	0						
Сагил	0	11	66.0	31.0			100	
Тариалан	1128.5	1202	1243.0	1241.0				
Түргэн	0	282.5	320.0	320.0				
Тэс	0	0						
Ховд	0	0						
Хяргас	8	8	14.0	8.0				
Цагаанхайрхан	0	0						
Улаангом		2						

УРГАЦ ХУРААЛТ сумаар, жил бүрийн эцсийн байдлаар

Сумын нэр	ҮР ТАРИА				ҮҮНЭЭС УЛААН БУУДАЙ			
	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
	тонн							
Аймгийн дүн	**3641.1**	**7930.4**	**10090.0**	**20136.9**	**3318.5**	**7296.0**	**9417.9**	**19446.0**
Баруунтуруун	1750	5696.4	7214.6	17695.9	1750	5493	7088.1	17438
Бөхмөрөн								
Давст	2		2		1			
Завхан								
Зүүнговь								
Зүүнхангай								
Малчин								
Наранбулаг	36	31	0.5			11	0.5	0
Өлгий								
Өмнөговь				68				59
Өндөрхангай	2.5	48	10.75			38	8.3	
Сагил	279	280	175.15	280	255	280	170	280
Тариалан	1558.2	1851	2660	2036	1300.2	1450	2124	1612
Түргэн	2.3		7	32	2.3		7	32
Тэс	1.1							
Ховд								
Хяргас	10	24	20	25	10	24	20	25
Цагаанхайрхан								
Улаангом								

УРГАЦ ХУРААЛТ сумаар, жил бүрийн эцсийн байдлаар

Сумын нэр	ТӨМС				ХҮНСНИЙ НОГОО				БАЙГАЛИЙН ХАДЛАН			
	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
	тонн											
Аймгийн дүн	**2768.5**	**3191.5**	**3220.5**	**2814.3**	**2655.6**	**3404.7**	**3114.9**	**2906.98**	**40742.95**	**49135.5**	**51051.1**	**50409.4**
Баруунтуруун	300	262.6	250	360.0	239	390.6	305.5	290.0	2501	2416.7	1989.5	3132
Бөхмөрөн	25	39	30	30.0	16	21	16.4	23.3	3079.1	3567	3930	3586
Давст	9.9	18	7.3	4.5	6	15.9	5.9	13.2	1030	1542.5	1459	1782.6
Завхан	0	0.9		0.0	3.0	1.1	0.0	0.9	217.9	108.8	253.36	206.86
Зүүнговь	18.5	11.44	15	16.0	5.065	3.99	11.0	11.8	1630.2	2291.7	2069.4	2338.7
Зүүнхангай	0	0			0	0			2324.5	2250.1	2078.55	2480.5
Малчин	2	14.5	9.5	14.6	2	14.4	1.5	11.0	966.2	991.7	901.8	1037.6
Наранбулаг	86.6	46	9.7	73.0	92	101.6	10.8	79.4	2309.7	3257	2608.7	3218.8
Өлгий	10	10	3	2.0	3.6	3.1	1.9	2.1	451.74	462.5	547.12	749.3
Өмнөговь	73.1	71.2	106.5	78.1	78.5	62.3	116.4	162.3	1239.05	2266.1	1390.45	1200
Өндөрхангай	4	0.9	1.3	4.8	1.48	0.3	0.5	7.3	1963.74	2021.5	1163.18	1040.6
Сагил	22	85.23	80.5	69.9	21.85	46.4	40.9	69.0	2452.8	2374.7	2188.1	2170
Тариалан	144.3	382	510	397.8	205.6	503.3	581.0	527.2	2737.2	6	5285.39	557.3
Түргэн	33.74	31	36	120.2	23.77	27	22.1	293.8	1584.8	846	1338.85	857.9
Тэс	5.1	25.5	22	28.0	7.7	19.5	22.6	26.4	9251.5	16783.5	16615.72	18596.5
Ховд	2.3		4.5	6.0	6.4		4.5	8.5	1748.05	1775	1612	1495
Хяргас	44	55	61	34.5	32	37.3	37.3	21.0	1203.7	817.8	1033.1	1666.1
Цагаанхайрхан	20	18.7	26	2.0	12.0	11.2	18.0	4.4	510.65	513.1	499.5	377.4
Улаангом	1968	2119.5	2048.2	1573.0	1899.6	2145.7	1918.7	1355.5	3541.12	4843.8	4087.4	3916.2

Бүлэг 19. Аж үйлдвэр

Аж үйлдвэрийн салбарын 2018 оны
нийт бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт /оны үнээр/

	Салбар	Нийт бүтээгдэхүүн					бүтэц
		2015	2016	2017	2018	2018 I-XII	
		I-XII	I-XII	I-XII	I-XII	2017 I -XII	
		сая төгрөг				хувь	хувь
	Нийт дүн	13060.2	12134.4	13636.8	19090.3	**140.0**	**100.0**
1	Уул уурхайн олборлох аж үйлдвэр	1647.1	1526.7	2758.0	1270.3	46.1	6.7
	нүүрс	1641.6	1526.7	1503.8	1270.3	84.5	
	алт	0.0	0.0	1254.2	0.0	0.0	
	давс	5.5	0.0	0.0	0.0	0.0	
2	Боловсруулах аж үйлдвэр	7360.6	5252.3	5371.4	10194.9	189.8	53.4
	Хүнс ундааны үйлдвэрлэл	6215.1	4252.6	4088.5	8068.1	197.3	
	Хувцас үйлдвэрлэл	13.8	23.0	52.9	101.7	192.2	
	Мод модон бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл	58.1	27.3	20.2	678.4	3358.6	
	Барилгын материалын үйлдвэрлэл	706.8	319.0	404.6	464.2	114.7	
	Арьс шир гутлын үйлдвэрлэл	183.7	251.4	225.8	235.2	104.2	
	Өлөн боловсруулах үйлдвэрлэл	97.8	302.4	455.7	550.8	120.9	
	Нэхмэлийн үйлдвэрлэл	0.0	0.0	0.5	92.6	18510.0	
	бусад боловсруулах үйлдвэрлэл	85.3	76.6	123.2	4.0	3.2	
3	Дулааны эрчим хүчний үйлдвэрлэл, усан хангамж	4052.5	5355.4	5507.4	7625.1	138.5	39.9
	Дулааны үйлдвэрлэл	3904.2	5196.9	5213.1	7270.7	139.5	
	Усан хангамж	148.3	158.5	294.3	354.4	120.4	
	Борлуулалтын орлого	10424.8	12231.3	14304.9	21609.0	151.1	
	Ажиллагсдын тоо	929.0	802.0	839.0	782.0	93.2	
	Хөдөлмөрийн бүтээмж /сая төг/	14.1	15.1	16.3	24.4	149.8	

Аж үйлдвэрийн нэр төрлийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийн 2018 оны гүйцэтгэл

Д/д	Бүтээгдэхүүний нэрс	хэмжих нэгж	Биет хэмжээ				2018 I-XII / 2017 I-XII
			2017		2018		
			XII	I-XII	XII	I-XII	
1	Авто машины суудлын бүрээс	ш	4	10	20	244	2440.0
2	Авто машины хучлага	ш	0	0	21	24	
3	Адууны мах	тн	20	236.5	18.1	378.1	159.9
4	Ажлын хувцас	ш	15	63	10	144	228.6
5	Албан тасалгааны модон тавилга	ш	0	5	4	10	200.0
6	Албан тасалгааны модон ширээ	ш	0	14	7	18	128.6
7	Алт	кг	1.3	13.8	0	0	
8	Арвайн гурил	тн	0.8	4.8	0	6.452	134.4
9	Архи	мян.л	0	41.7	0	39.8	95.4
10	Аяны уутан хөнжил	ш	0	0	0	215	
11	Банш, бууз, хуушуур	тн	0	0.3	0	0	
12	Бетон зуурмаг	м3	0	607	1907.5	7058.31	1162.8
13	Буйдан, диван, бусад зөөлөн ор, сан	ш	0	0	0	2	
14	Булигаар	мян.м2	0	0	0.02	0.208	
15	Бусад цай	кг	165	918	0	860	93.7
16	Бүх төрлийн модон жааз	ш	0	0	0	450	
17	Бүх төрлийн ногооны консерв	тн	0	1.1	0	1.125	102.3
18	Бүх төрлийн чавхдаст хөгжмийн зэмс	ш	0	122	0	29	23.8
19	Бялуу	тн	3.1	13.7	1.925	10.314	75.3
20	Ванн	ш	0	0	0	5	

Аж үйлдвэрийн нэр төрлийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийн 2018 оны гүйцэтгэл

Д/д	Бүтээгдэхүүний нэрс	хэмжих нэгж	Биет хэмжээ				2018 I-XII / 2017 I-XII
			2017		2018		
			XII	I-XII	XII	I-XII	
21	Гал тогооны өрөөний модон тавилга	ш	0	0	0	19	
22	Гар урлал, сийлбэрийн зүйлс	ш	0	0	0	8500	
23	Гоймон	тн	0	0.5	0	0.7	140.0
24	Гурил I зэрэг	тн	0.4	741.9	13.1	58.24	7.9
25	Гурил II зэрэг	тн	3.6	180.1	11.7	50.5	28.0
26	Гурил Дээд	тн	15.3	156.7	32.7	246.1	157.1
27	Гэрийн бусад модон тавилга	ш	0	11	0	34	309.1
28	Гэрийн бүрээс	ш	0	2	0	2	100.0
29	Гэрийн бүс	ш	0	8	0	27	337.5
30	Гэрийн мод	ш	2	55	10	56	101.8
31	Дулааны эрчим хүч	мян.Гкал	29.8	176.9	32.042	227.792	128.8
32	Дүүргэлтийн хөнгөн блок	мян.ш	0	0	0	502.4	
33	Дээврийн хавтан	мян.м2	0	0.4	0	0	
34	Дээлний нэхий дотор	ш	0	0	0	10	
35	Дээлнээс бусад монгол хувцас	ш	0	35	0	109	311.4
36	Жигнэмэг	тн	0	0	0	0.379	0.0
37	Жимсний чанамал	тн	0	1.4	0.145	0.986	70.4
38	Жүүс	мян.л	1.2	10.1	1.009	10.701	106.0
39	Зайрмаг	мян.ш	0	111	0	22	19.8
40	Зүсмэл материал	м3	0	0	0	0	
41	Костюм	хос	3	32	0	24	75.0
42	Куртка	ш	1	5	0	0	
43	Модон авдар хайрцаг, тавиур	ш	2	38	0	22	57.9
44	Модон ор	ш	0	7	0	0	
45	Модон сандал	ш	0	52	0	4	7.7
46	Монгол дээл,тэрлэг	ш	28	390	10	577	147.9
47	Моторт тээврийн хэрэгсэлд зориулаг	ш	0	0	0	1	
48	Нарийн боов	тн	19.4	250.7	27.294	258.862	103.3
49	Оёмол плате, банзал	ш	25	59	10	30	50.8
50	Оёмол хүрэм	ш	0	10	0	0	
51	Оёмол цамц	ш	0	26	0	0	
52	Өлөн гэдэс	мян.гоцоо	25.1	117.5	8.3	152.3	129.6
53	Өмд	ш	0	0	0	21	
54	Пальто	ш	20	55	5	96	174.5
55	Савхин гутал, ботинк	хос	420	2796	318	2495	89.2
56	Савхин хүрэм	ш	0	1	0	0	
57	Савхин цүнх	ш	0	0	0	38	
58	Сандал, диваны бүрээс	ш	9	112	0	49	43.8
59	Сироп	мян.л	6.3	74.6	3.74	66.722	89.4
60	Стикер хэвлэл	м2	0	0	0	3.6	
61	Сүлжмэл эдлэл-ноос	мян.ш	0	0	0	0	
62	Талх	тн	10.8	110.2	12.066	127.969	116.1
63	Тараг	мян.л	0	6.1	0	1.5	24.6
64	Тосон эм, чацарганы тос	тн	0.1	0.3	0.04	0.375	125.0
65	Төмөр хаалга, цонх	м2	0	0	0	24	
66	Түгээсэн цэвэр ус	мян.м3	28.6	395.2	30.7	391.3	99
67	Улаан тоосго	мян.ш	0	1400	0	2920	208.6
68	Улны шир	тн	0.1	2.2	0.2	1.65	75.0
69	Үслэг гадуур хувцас (Дах дэхтий г,м)	ш	10	15	6	41	273.3
70	Үхрийн мах	тн	0	98	50	584.16	596.1
71	Хиамны зүйл	тн	0.7	5.7	0.25	3.57	62.6
72	Хивэг	тн	10.3	1147.3	22.9	143.1	12.5
73	Хийжүүлсэн цэвэр ус, рашаан	мян.л	8.1	118.6	20.23	192.53	162.3
74	Хонины мах	тн	0	0	69	195.834	
75	Хоормог	мян.л	0.1	0.3	0	0.671	223.7
76	Хөнжил	ш	0	6	0	320	5333.3
77	Хөөсөнцөр хавтан	м3	0	0	0	82.8	
78	Хүрмэн блок	мян.ш	0	3.5	0	5.3	151.4
79	Хүүхдийн платье	ш	0	20	0	3	15.0
80	Хүүхдийн савхин гутал ботинк	хос	263	1973	256	2583	130.9
81	Хэвийн боов	тн	0	7.1	0.02	17.287	243.5
82	Хэрчсэн гурил	тн	0.3	3.5	0.235	4.961	141.7
83	Цамц	ш	0	0	0	41	
84	Чиргүүл	ш	0	0	0	4	
85	Чулуун нүүрс	мян.тн	13.3	72.6	7	44.7	61.6
86	Шевро	мян.м2	0	3.9	0.03	0.28	7.2
87	Шилэн тавиур, лангуу, хаалт	м2	0	0	0	8	
88	Эмэгтэй даашинз	ш	1	67	0	16	23.9
89	Эмэгтэй хослол	ш	1	36	0	13	36.1
90	Эмэгтэй хүүхдийн формын хувцас	ш	0	13	0	92	707.7
91	Эрэгтэй хүүхдийн формын хувцас	ш	0	7	0	85	1214.3
92	Эрэгтэй, эмэгтэй пиджак	ш	1	2	0	0	
93	Эсгий	мян.м	0	4.5	0.2	4.29	95.3
94	Эсгий оймс, шаахай	ш	50	160	0	50	31.3
95	Юбка	ш	0	5	0	0	
96	Ямааны мах	тн	0	0	50	237.9	

Бүлэг 23 Зураг 10.2

Бизнес регистр

УВС АЙМГИЙН СТАТИСТИКИЙН БИЗНЕС РЕГИСТРИЙН САНД БҮРТГЭЛТЭЙ АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГА, үйл ажиллагаа эрхлэлтийн байдлаар, жилийн эцэст

Хугацаа	Бүгд	үйл ажиллагаа явуулж байгаа	үйл ажиллагаа явуулаагүй	эхлээгүй	түр зогсоосон	бүрэн зогсоосон	бусад (хаяг тодорхой бус, олдохгүй г.м)
2015	1651	1321	330	87	225	15	3
2016	1771	1418	353	129	206	14	4
2017	1905	1519	386	165	203	13	5
2018	2013	1473	540	190	309	34	7